

GIÓ BỐN PHƯƠNG

C. COLLODI

THẮNG
NGƯỜI GỖ
(LES AVENTURES DE PINOCCHIO)

Bản dịch của **BÙU KÊ**

được tái bản với sự cho phép của
HỘI PHỤ-MẪN HỌC-SINH VIỆT-NAM

Học-si **MẠNH-QUYNH** dịch, họa

SÁCH GIÁO-KHOA QUỐC-TẾ

www.vnthuquan.net

Thằng người gỗ

Carlo Collodi

Chào mừng các bạn đón đọc đầu sách từ dự án sách cho thiết bị di động

Nguồn: <http://vnthuquan.net>

Phát hành: Nguyễn Kim Vỹ.

Mục lục

[Bức thư thay lời tựa](#)

[Vài lời về tác giả](#)

[Chương 1](#)

[Chương 2](#)

[Chương 3](#)

[Chương 4](#)

[Chương 5](#)

[Chương 6](#)

[Chương 7](#)

[Chương 8](#)

[Chương 9](#)

[Chương 10](#)

[Chương 11](#)

[Chương 12](#)

[Chương 13](#)

[Chương 14](#)

[Chương 15](#)

[Chương 16](#)

[Chương 17](#)

[Chương 18](#)

[Chương 19](#)

[Chương 20](#)

[Chương 21](#)

[Chương 22](#)

[Chương 23](#)

[Chương 24](#)

[Chương 25](#)

[Chương 26](#)
[Chương 27](#)
[Chương 28](#)
[Chương 29](#)
[Chương 30](#)
[Chương 31](#)
[Chương 32](#)
[Chương 33](#)
[Chương 34](#)
[Chương 35](#)
[Chương Kết](#)

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Bức thư thay lời tựa

Nguyên tác : Les Aventures de Pinocchio

*People of all ages in many lands
Have been captivated by these joyful
Sorrowful, and amazing adventures*

*Mọi người trên các nước, bất cứ
vào tuổi nào, cũng phải say mê những
chuyện phiêu lưu kỳ thú vui buồn lẫn lộn này.*

Bức thư thay lời tựa

Huế, ngày

Em Bích nô cô.

Lúc bố Gia Bích dùng mảnh gỗ để chạm trở thân hình em, bố có ý định sẽ đem em đi khắp các nước trên thế giới, biểu diễn lấy tiền nuôi thân và mua rượu uống.

Cái ý định ấy đã theo thời gian biến thành sự thật. Em từng chu du khắp khắp các nơi, nói được nhiều thứ tiếng, và ngày nay em nói thêm một thứ tiếng Việt Nam.

Tuy sinh trưởng đất Ý, nhưng em đã vượt qua không biết bao nhiêu biên cương để trở thành một trẻ em quốc tế.

Ta gặp em trong tủ kính một nhà hàng sách, một buổi chiều tà. Hai tai nhỏ xíu, cái mũi dài thông, cái điệu bộ ngây ngô của em, khiến ta buồn cười.

Tối hôm ấy, ta say mê với cuộc đời phiêu lưu của em, mãi đến gà gáy sáng mới đi ngủ.

Ta hồi hộp khi em bị bọn cướp đuổi bắt, ta đau đớn khi em bị treo lên cành cây, ta tức giận và thương tâm lúc em trốn nhà đi theo thằng Bạch Lạp để đến nỗi phải mang nặng kiếp lừa. Cuối cùng, ta sung sướng và cảm động đến rơi nước mắt khi em không quản khó nhọc, hết sức làm việc để nuôi bố và bà Tiên tóc xanh, thoát khỏi kiếp “người gỗ” để trở thành một đứa bé ngoan ngoãn dễ thương.

Một điều mà ta vững lòng tin tưởng ở em là lương tâm của em bao giờ cũng vẫn tốt. Như Bà Tiên tóc xanh đã nói: “Những đứa bé có lương tâm, thì dù đôi khi chúng nó quen thói làm bậy đi nữa, nhưng bao giờ cũng vẫn hy vọng đưa vào con đường ngay thẳng”.

Chép lại cuộc đời phiêu lưu của em, ta ước ao những trẻ em nước Việt thân mến của ta sẽ bắt chước những đức tính tốt, đề phòng những điều lầm lỗi của em, nghe theo những lời khuyên nhủ khôn ngoan của Đế Mèn, những

lời dạy bảo của bà Tiên tóc xanh; xa lánh chú Chồn, chú Mèo điêu xảo và thằng Bạch Lạp biếng lười.

Được như thế, ta cũng đã mãn nguyện lắm rồi, không còn dám trông mong gì hơn nữa.

BỮU KẾ

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Vài lời về tác giả

Nguyên tác : Les Aventures de Pinocchio

Vài lời về tác giả

Carlo Lorenzini, biệt hiệu COLLODI, người nước Ý (tỉnh Florence), sinh năm 1826 và mất năm 1890.

Ông vừa là nhà văn, nhà báo, vừa là một nhân viên cao cấp trong Chính phủ, đã từng được thưởng Quân công bội tinh.

C. Collodi sáng lập ra tờ báo trào phúng Le Lampion và tờ Scaramouche. Ông còn trợ bút cho nhiều tờ báo và tạp chí khác.

Ông đã xuất bản các sách : «Tiểu thuyết trên xe lửa», « Giannettino », « Mắt và Mũi », « Những truyện vui », « Bút ký lý thú » và nhất là quyển

« Bích nô cô » truyện một thằng người gỗ, đã làm cho ông nổi tiếng.

Quyển « Thằng người gỗ » đã được dịch ra rất nhiều thứ tiếng trên thế giới, được độc giả hết sức hoan nghênh và đã trở thành một quyển sách giáo khoa quốc tế (*Universal classic*).

Họa sĩ Walt Disney, đã dùng ngòi bút tài tình để đưa truyện « Thằng người gỗ » này lên màn ảnh, trong một phim hoạt họa rất giá trị.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 1

Trong những trường hợp nào lão thợ mộc Bồ Anh Đào đã kiếm được mảnh gỗ vừa khóc vừa cười như một đứa trẻ.

Ngày xưa có

Một ông vua ... Chắc các em sẽ đồng thanh la lên thế ...

Các em lầm ! phải đâu ! Ngày xưa có một mảnh gỗ ...

Không phải là một mảnh gỗ quý, mà là một mảnh gỗ thường, mảnh gỗ đến mùa đông bỏ vào lò đốt để sưởi ấm nhà.

Thật ra tôi cũng chẳng biết việc xảy ra thế nào nữa. Tự nhiên một hôm, người ta trông thấy một mảnh gỗ trong hàng của lão thợ mộc đã già. Tên lão là Ân Toan, nhưng mọi người thường gọi lão là bồ Anh Đào, vì đầu chót mũi của lão đỏ như quả anh đào chín.

Trông thấy mảnh gỗ, bồ Anh Đào trở nên vui vẻ. Bồ thích quá, hai tay xoa vào nhau và bảo thầm :

- Mảnh gỗ rõ hợp thời ! Mình dùng để tiện một cái chân ghế chơi !

Nói sao thì làm vậy. Bồ liền lấy một cái búa thật sắc định đẽo mảnh gỗ. Nhưng lúc bồ sắp chặt xuống một lát, tay bồ bỗng dừng lại vì bồ vừa nghe một giọng nho nhỏ van lơn :

- Chao ôi ! Đừng chặt mạnh quá !

Các em thử tưởng tượng bồ Anh Đào ngạc nhiên đến bực nào !

Bồ nhìn khắp nhà xem tiếng nói ấy từ đâu mà ra. Nhưng nào bồ có trông thấy gì !

Bồ nhìn xuống dưới ghế. Chẳng có gì lạ.

Bồ nhìn vào trong tủ. Tủ vẫn đóng và cũng chẳng có gì lạ!

Bồ nhìn vào trong thùng đựng diêm báo và mặt cửa. Cũng chẳng có gì lạ!

Bồ vừa gãi đầu vừa cười:

- Thôi lão hiểu rồi đấy! cái tiếng nho nhỏ ấy chỉ do trí tưởng tượng của lão mà ra. Thôi! việc lão, lão lo làm cho rồi.

Bố đưa cái búa lên, bố mạnh vào mảnh gỗ một cái. Tiếng nói lại rên rĩ:

- Chao ôi! Bố làm tôi đau quá!

Lúc này bố Anh Đào sừng sốt ... Hai con mắt nhu muốn rơi ra ngoài, mồm há hốc, lưỡi lè ra. Bố vừa run vừa nói:

- Cái tiếng ấy ở đâu thế nhỉ? Ai bảo “chao ôi” đó? Vì ở đây có ma noà đâu? Không lẽ một mảnh gỗ mà vừa khóc, vừa la như một đứa bé được! Vô lý! Đây! Mảnh gỗ đây! Nó chỉ là một thứ củi để đun vào bếp. Ai mà ần núp trong này được! Chao ôi! Nếu có ai ần núp cnũg mặc nó. Việc mình, mình làm.

Nói thế rồi hai tay bố Anh Đào cầm lấy mảnh gỗ quật mạnh xuống đất một cái, không chút xót thương. Đoạn bố lắng tai nghe thử cái tiếng ấy có còn rên rĩ nữa không?

Năm phút, mười phút, vẫn không nghe thấy gì cả.

Bố xủ tóc xuống, gượng cười và nói:

- Thôi, lão hiểu rồi đấy! Cái tiếng “chao ôi” ấy chính lão đã tưởng tượng ra! Thôi hãy đi làm việc.

Thật ra bố cũng khiếp lắm, nên cố hát ngêu ngao cho bớt sợ. Bố cất búa đi, lấy một cái bào để bào cho trơn mảnh gỗ.

- Thôi đi! Bố làm tôi ngứa ngáy khắp cả mình mẩy.

Bố Anh Đào khiếp quá, ngã mẹp xuống. Khi hoàn hồn thì thấy mình đang ngòì dưới đất, mặt mày biến sắc, cái chót mũi của bố đỏ như thế, mà sợ quá đến hóa xanh.

Chú thích:

- *Ân Toan = Nguyễn văn tiếng Pháp: Antonio*

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 2

Bố Anh Đào biếu mảnh gỗ cho bạn là lão Gia Bích.

Lão này đẽo thành một thằng người gỗ lạ kỳ biết múa nhảy, biết đấu kiếm, biết nhào lộn.

Trong lúc ấy bố Anh Đào nghe có tiếng gõ cửa. Bố đứng dậy không vững, ngồi giữa đất mà hỏi:

- Ai đấy? Mời vào.

Một ông già còn nhanh nhẹn, bước vào cửa hàng. Đó là lão Gia Bích. Bọn trẻ quanh vùng mỗi khi muốn chòng ghẹo lão, thường gọi là lão Râu Ngô vì món tóc giả trên đầu lão vàng như râu ngô vậy! tính lão hay nổi cáu, chỉ gọi hai tiếng “Râu Ngô” cũng đủ khiến lão lên cơn thịnh nộ rồi.

- Chào bác Anh Đào, bác làm gì mà ngồi dưới đất thế?

- Tôi đang dạy cho bày kiến làm toán.

- Thế thì tốt lắm!

- Bác đến có việc gì?

- Không dấu gì bác, định đến nhờ bác chút việc ...

Bố Anh Đào vừa chống gối đứng dậy vừa nói:

- Tôi sẵn sàng giúp bác.

- Sáng mai này, tôi bỗng nảy ra một ý ...

- Bác cứ nói tiếp đi ...

- Tôi có một ý tưởng rằng tự tay tôi, tôi sẽ làm lấy một thằng người gỗ, một thằng người gỗ kỳ diệu, biết nhảy, biết đấu kiếm, biết nhào lộn. Sẵn con người gỗ ấy, tôi có thể đi khắp hoàn cầu làm trò để kiếm ăn và lấy tiền mua rượu uống chơi. Ý bác nghĩ sao?

Một tiếng bí mật bỗng đưa ra:

- Hoan hô lão Râu Ngô!

Nghe hai tiếng “Râu Ngô”, Gia Bích nổi giận, mặt đỏ bừng lên như quả ớt chín, xây lại phía ông bạn già, nói một giọng tức tối:

- Sao bác lại nhục mạ tôi?

- Ai nhục mạ bác?

- Thế sao bác lại gọi tôi là “Râu Ngô”?

- Phải tôi đâu?

- Không bác thì ai? Chính bác!

- Không!

- Chính bác!

Cuộc đấu khẩu mỗi lúc một hăng, trước còn lời qua tiếng lại, sau hai ông bạn già thoi nhau, cào cấu nhau, cắn nhau, nguyền rủa nhau.

Khi ấu đả xong, thì trong tay của Ân Toàn còn nắm chặt chùm tóc giả màu vàng của Gia Bích, còn trong miệng Gia Bích thì đang ngậm món tóc giả

màu xám của Ân Toan.

Bố Anh Đào hét lớn:

- Trả mớ tóc lại đây!

- Thì bác hãy trả tóc của tôi đi đã. Rồi chúng ta hãy hòa thuận với nhau.

Hai ông bạn già, sau khi trao đổi hai món tóc giả, nắm chặt tay nhau và thề giữ mối tình bằng hữu cho đến trọn đời.

- Này bác gia Bích! Thế bây giờ bác muốn tôi giúp bác việc gì?

- Tôi cần một ít gỗ để đẽo một thằng người gỗ. sao, bác có thuận không?

Ân Toan nghe nói mừng rỡ, vội chạy đến bàn lấy mảnh gỗ này giờ ấy làm làm run sợ.

Trong lúc Ân Toan sắp trao mảnh gỗ cho bạn, bỗng mảnh gỗ nảy một cái, văng vào chân Gia Bích.

- Bác Ân Toan, bác biểu tôi cái kiểu lạ lung như thế đấy à?

- Tôi xin thề với bác không phải tại tôi.

- Thế thì tại tôi à?

- Lỗi tại mảnh gỗ này mà ra cả ?

- Lẽ cố nhiên, nhưng chính vì bác đã cầm nó để ném vào chân tôi.

- Tôi có ném đâu !

- Láo !

- Này bác Gia Bích, nếu bác mắng nhiếc tôi, thì tôi gọi bác là « Râu Ngô » đấy.

- Đồ bò tót !

- Râu Ngô

- Đồ chó !

- Râu Ngô.

- Đồ khi !

- Râu Ngô.

- Cứ nghe gọi mãi là « Râu Ngô », Gia Bích giận quá hóa mất khôn, chạy đến đánh Ân Toan tui bụi. Thế là hai người lại ấu đả nhau một trận nữa. Kết quả Ân Toan chọt thêm một vệt ở mũi, Gia Bích mất hai cúc áo.

- Hai ông bạn già lại làm lành với nhau và thề từ nay cho đến trọn đời giữ mãi mối tình bằng hữu.

Chú thích :

- Nguyên văn tiếng Pháp *Gia Bích* = *Geppetto*

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 3

Lúc trở về, Gia Bích làm ngay một thằng người gỗ, đặt tên là Bích nô cô.

Những việc lừa đảo đầu tiên của Bích Nô Cô

Nhà của Gia Bích chỉ vồn vẹn có một gian phòng nhỏ. Ánh mặt trời chiếu qua một cái cửa sổ trở trên mái nhà. Đồ vật trong nhà không thể nào ít hơn được nữa. Một cái ghế thảm hại, một cái giường xiêu vẹo, một cái bàn mục nát.

Trong cùng, thấy lửa đỏ như đang nấu gì. Nhưng kỳ thật, ngọn lửa này vẽ vào tường chứ không phải lửa thật. Cạnh ngọn lửa có vẽ một cái nồi, hơi bốc lên nghi ngút để cho người ta lầm tưởng là thật.

Vừa mới về đến nhà. Gia Bích đã vội lấy đồ nghề ra để đẽo mảnh gỗ thành thằng người gỗ.

Lão tự hỏi :

- Bây giờ ta nên đặt tên cho nó là gì nhỉ ? Thôi, đặt tên là Bích nô cô vậy. Cái tên này chắc rồi sẽ đem lại hạnh phúc cho nó chứ chẳng chơi ! Mình có biết một gia đình Bích nô cô. Bích nô cô cha, Bích nô cô mẹ, Bích nô cô con. Người nào người nấy đều sống một cuộc đời êm đềm cả. Đứa giàu có nhất làm nghề hành khất.

Khi đã kiếm được tên để đặt cho thằng người gỗ rồi, lão mới bắt đầu chạm trở mảnh gỗ. Này đầu tóc, này cái trán, này cặp mắt

Đục xong cặp mắt, Gia Bích ngạc nhiên biết bao khi trông thấy cặp mắt gỗ nhìn mình trừng trừng. Lão Gia Bích lấy làm khó chịu. Lão nói một giọng nghiêm nghị :

- Mắt gỗ sao mà lại nhìn tao hung tợn như vậy ?

Hết mắt, đến mũi, vừa mới trở xong, cái mũi đã bắt đầu dài thượt ra. Nó dài mãi, dài mãi. Chỉ trong mấy phút đồng hồ cái mũi đã dài thòng. Gia Bích càng đẽo, cái mũi càng dài ra.

Mũi xong, đến miệng. Chừa trố xong, miệng đã cười và hát.

Gia Bích nói :

- Sao, mày cười đã chán chưa ?

Nó vẫn trơ trơ như gỗ. Lão Gia Bích phải nói một giọng dọa nạt :

- Tao hỏi mày, mày còn cười nữa thôi hử ?

Miệng nghĩ cười, lưỡi lại lè ra, dài chao ôi là dài !

Muốn khỏi bỏ dở công việc, Gia Bích làm như không hay biết gì cả, cứ tiếp tục chạm trổ.

Mũi xong xuống đến càm, đến cổ, đến vai, ngực, cánh tay và bàn tay.

Vừa đẽo xong hai tay, lão Gia Bích bỗng thấy mớ tóc giả trên đầu bị chộp mất.

- Bích nô cô ! Trả tóc lại cho tao !

Bích cô nô đã không giao trả lại thì chớ, còn lấy để chụp lên đầu nó. Cử chỉ ấy khiến lão Gia Bích buồn rầu. Xưa nay có bao giờ lão buồn như thế đâu !

- Đồ con vô lại ! Thân hình của mày tao chừa trố xong mà mày đã vội bắt kính đối với tao như vậy ! Thôi hỏng rồi con ơi ! Thế là hỏng rồi !

Lão đưa tay chùi nước mắt.

Giờ chỉ còn hai chân và bàn chân.

Gia Bích vừa trố xong liền bị ngay một đá vào chóp mũi. Lão nghĩ thầm :

- Thôi ! Mình làm mình chịu. Đáng lẽ ta phải đề phòng từ trước, nhưng bây giờ thì đã muộn mất rồi.

Gia Bích cầm tay thẳng người gỗ, đặt nó giữa sàn nhà và tập cho nó đi.

Chân Bích nô cô đang còn cồng, lại chưa biết cử động, nên lão phải cầm tay nó để dắt từng bước một.

Khi chân đã hết cồng và đã tự đi lại một mình được, nó liền chạy thẳng ra đường và cút mắt.

Lão Gia Bích đuổi theo, nhưng không sao tóm được. Bích nô cô nhảy lóc cóc như con dê con, lại còn ồn hơn tiếng của vài mươi người kéo guốc nữa.

Gia Bích vừa chạy vừa la :

- Bắt lấy nó ! Bắt lấy nó !

Những khách qua đường, trông thấy một thẳng người gỗ đang phi như ngựa đua, thì đứng lại nhìn theo, cười lẩn nghiêng, lẩn ngựa.

May nhờ trong lúc ấy, có một ông đội cảnh sát đi ngang qua. Nghe tiếng ồn, ông đoán là có một con ngựa nào vừa mới sống. Muốn tránh tai nạn khỏi xảy ra, ông ta đã can đảm đứng ngay ở giữa đường để chặn con vật lại. Ngay từ đằng xa, Bích nô cô đã trông thấy ông đội cảnh sát, nhưng nó định bất thần, chui qua dưới hai chân ta để thoát. Nhưng nó không đạt được mục đích.

Ông đội cảnh sát không may mắn hoảng hốt, chụp ngay lấy mũi Bích nô cô. (Cái mũi to lớn dị thường này như tuồng làm ra để cho các ông cảnh sát nắm thì phải !). Ông giao trả nó tận tay Gia Bích. Muốn trừng phạt Bích nô cô, Gia Bích liền béo tai nó. Nhưng lão hết sức ngạc nhiên là tìm mãi mà không thấy tai đâu cả.

Các em có biết vì sao không ?

Chỉ vì trong một lúc cao hứng, lão quên hẳn việc trở hai tai.

Gia Bích mới cầm lấy cổ Bích nô cô để lôi đi, vừa đi vừa nói :

- Mau lên con ! Về nhà rồi sẽ hay !

Nghe hăm dọa như thế, Bích nô cô ngồi bệt xuống đất, không chịu đi nữa. Những kẻ hiếu kỳ, những đứa ăn không ngồi rồi, vây lại để xem. Có mấy đứa nói :

- Rõ khổ chưa ! Nó không chịu trở về nhà cũng phải. Vì rồi đây tha hồ lão Gia Bích đánh đập nó.

Mấy đứa khác lại phụ họa thêm :

- Tuy bộ tịch lão thế, nhưng biết đâu lão không phải là một lão ba bị đối với trẻ con ! Nếu giao hẳn thẳng người gỗ cho lão, thì lão cũng đến làm cho nó tan xác pháo !

Mỗi người một điều, khiến ông đội cảnh sát phải tha Bích nô cô và bắt lão Gia Bích đem về bót. Lão không biết thế nào mà biện bạch nữa. Và khi nghĩ đến việc mình sắp bị đem giam, thì lão vừa khóc vừa lẩm bẩm :

- Con với cái ! Rõ đồ kẻ cướp ! Mình tốn bao công phu để làm ra nó, lẽ ra mình phải đề phòng từ trước mới phải.

Chú thích:

Bích nô cô: Nguyên tác tiếng Pháp: Pinocchio

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 4

Bích nô cô và Đế Mèn biết nói

Trong lúc Gia Bích bị đưa đến nhà giam một cách oan ức thì thằng oắt con Bích nô cô thoát khỏi tay ông đội cảnh sát, chạy băng qua các cánh đồng để về nhà cho chóng.

Nó chạy như bay, như biển, vượt qua hàng rào, qua ao, qua hồ như những con dê, con thỏ lúc bị các nhà thiện xạ đuổi bắt.

Đến nhà, Bích nô cô trông thấy cửa hé mở, nó đẩy cửa vào và sau khi cài then lại, nó thở một hơi khoan khoái.

Bống nó nghe ở trong phòng có tiếng kêu :

Ca ri ... ca ri ... ca ri

- Ai gọi tao đây ?

- Ta đây.

Bích nô cô ngoảnh lại, thì thấy một con Dế mèn to tướng đang bò lùn lùn lên tường.

- Ta là Dế Mèn biết nói đây ! ta ở phòng này đã được ngoài trăm năm nay.

Thằng người gỗ nói :

- Nhưng hôm nay phòng này đã thuộc về tao rồi. Tao muốn này hãy đi ngay nơi khác và đừng bao giờ trở lại nữa.

Dế Mèn đáp :

- Nhưng trước khi đi, ta muốn nói với người đôi lời hơn thiệt.

- Đi cho rảnh ! Cút mau !

- Những đứa trẻ nào ngộ nghịch với cha mẹ và tự ý bỏ nhà mà đi thì không bao giờ được sung sướng, và chẳng chóng thì chầy thế nào cũng gặp phải những điều hối hận chua cay.

- Dế Mèn ơi ! Mà muốn nói gì thì nói, nhưng đến ngày mai, lúc mặt trời hé mọc, thì tao đã bỏ nơi này để ra đi rồi. Nếu tao ở lại, chắc thế nào cũng bị bắt đi học như bao nhiêu đứa trẻ khác, dù thích hay dù không cũng mặc. Tao không dẫu gì mà, tao không thích làm việc chút nào cả. tao chỉ thích săn bướm, hay leo cây để lấy tổ chim.

- Rõ đại dột ! nếu người có những ý tưởng như thế, thì lớn lên người sẽ ngu như lừa và bị thiên hạ cười chê đó !

Bích cô nô hét :

- Im mồm đi Dế Mèn kia ! Mà thật là đồ xúi quẩy.

Dế Mèn vẫn không lộ vẻ khó chịu, kiên nhẫn nói một giọng kẻ cả :

- Nếu người không thích đi học, thế sao lại không kiếm lấy một nghề gì để nuôi sống lấy thân nhĩ ?

Bích nô cô đã thấy nổi xung :

- Tất cả các nghề trên cõi đời này chỉ có một nghề là thích hợp với tao thôi.

- Nghề gì thế ?

- Nghề ăn, uống, chơi, đi lang thang suốt ngày từ mai đến tối.

Dế Mèn biết nói, vẫn một giọng bình tĩnh :

- Những đứa nào theo nghề ấy, chỉ có cách là vào nhà thương điên hay vào nhà tù.

- Liệu hồn đấy ! Mà y hãy coi chừng ! Nếu mà y còn làm cho tao tức giận nữa thì chỉ thiệt thân cho mà y đó mà thôi !

- Bích nô cô ơi ! Ta thương hại cho người quá !

- Sao mà y lại thương hại tao ?

- Vì người là một thằng người gỗ. Nhưng tai hại hơn nữa, là đầu của người lại bằng gỗ.

Nghe nói thế, Bích nô cô nổi tam bành lên, chụp lấy cái búa gỗ trên bàn ném mạnh vào Dế Mèn biết nói.

Bản tâm nó quả không muốn giết con Dế Mèn làm gì, nhưng rủi thay cái búa lại trúng ngay vào đầu Dế. Dế chỉ kịp kêu mấy tiếng ca ri ... ca ri ... ca ri ...rồi thì bẹp dí vào tường.

Chú thích:

- *Dế mèn biết nói: Grillon qui parle (Nguyên tác tiếng Pháp)*

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 5

Bích nô cô đói. Nó kiếm được một quả trứng để đỡ chả.
Nhưng thảm thương thay ! Về chả bỗng bay qua cửa sổ.

Đêm đến, Bích cô nô thấy đói bụng. Nó mới sực nhớ là chưa ăn gì cả.
Đói với con trẻ, bện đói biến chuyển rất mau. Ban đầu còn vừa vừa, sau
mỗi lúc một thấy cồn cào trong ruột.

Bích nô cô chạy đến, định dờ xem trong nồi nấu gì mà lại sôi sùng sục thế ?
Nhưng nó lầm, vì đó chỉ là một cái nồi vẽ vào tường.

Các em nghĩ, nó đã ngốc chưa ?

Mũi nó đã dài lại càng dài thêm.

Nó chạy khắp nhà, sục sạo trong mấy cái thúng, trong các xó, để kiếm một
chút bánh, dù là bánh nguội cũng được. Hoặc một cái xương ném cho chó
gặm, một chút nước súp, một mảnh xương cá, một cái hạt gì đó, miễn sao
bỏ vào răng nhai là được.

Trong lúc ấy thì bệnh đói càng lồng lên, và Bích nô cô chỉ có cách ngáp
dài, ngáp ngắn.

Nhiều khi nó ngáp quá trớn khiến mồm nó toạt ra đến mang tai.

Nó rên rĩ một cách thất vọng và tự nhủ :

- Mình rõ thật tệ quá ! Đã không vâng lời bố, lại còn bỏ nhà mà đi ! Nếu có
bố mình ở đây thì mình đã không đến nỗi chết đói ! Thật không có chứng
bệnh gì nó làm cho mình khó chịu bằng bệnh đói nữa.

Bỗng nó thấy trong đống rác một vật gì trắng trắng, tròn tròn như là một
quả trứng. Bích nô cô chạy lại thì quả là một cái trứng thật. Nỗi vui mừng
của nó thật không sao tả xiết.

Nó tưởng là nằm mơ, nên cứ xoay qua xoay lại quả trứng trong tay. Nó
vuốt ve, đoạn ôm chặt vào lòng.

Nhưng làm gì để ăn bây giờ.... ? Nên luộc nó đi hay đồ chả ... ? Bỏ quách
nó vào son mà nấu chắc là mau chín hơn, vì mình cần phải ăn gấp. Bích nô

cô bắt cái son lên trên lửa. Không có mỡ để tráng, nó đổ vào một chút nước lạnh. Khi nước bắt đầu bốc hơi, nó gõ cho vỡ vỡ trứng để đổ vào. Lòng trắng chẳng có mà lòng đỏ cũng không. Nó chỉ thấy một chú gà con nhanh nhẹn vọt ra, cúi chào Bích nô cô một cách lễ phép :

- Bích nô cô ơi ! Xin cảm ơn bác nhé ! Nhờ bác mà tôi khỏi phải học công khảm mỏ. Kính chào bác, chúc bác sức khỏe và xin gửi lời chào quý quyến. Thế rồi chú gà vỗ cánh bay ra cửa sổ i mất.

Sau khi hoàn hồn, Bích nô cô khóc có, gào thét có, giận dữ có. Nó dẫm chân, vừa khóc vừa nói :

- Dế Mèn nói thế mà đúng đấy ! Nếu mình không bỏ nhà mà đi, nếu bố mình có mặt tại đây, thì lúc này mình đã không chết đói ! Bệnh đói thật là một chứng bệnh ghê gớm !

- Bao tử của nó rên rĩ mãi không thôi. Bích nô cô chịu không nổi nữa phải bỏ nhà ra đi, tìm đến mấy nhà lán giềng may có người nào động lòng nhân từ mà bố thí cho miếng bánh nào chẳng ?

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 6

Bích nô cô gác chân lên lò mà ngủ. Qua hôm sau, lúc trở dậy cặp chân đã bị đốt cháy.

Đêm hôm ấy thật rùng rợn. Giông nổi lên âm âm, chớp sáng cả trời. Gió lạnh buốt thổi tung bụi lên mù mịt. Ở đồng quê gió thổi vào rặng cây nghe rào rào và tiếng cây gãy kêu rảng rắt. Bích nô cô tính rất sợ giông và sét, nhưng mà đói sức còn mạnh hơn.

Vừa ra khỏi nhà, nó liền chạy một mạch. Chạy được khoảng chừng trăm bước thì đến mấy cái nhà gần hơn cả. Nó đã mệt nhoài, mệt le lười. Nhưng nó vẫn thấy tối mò và vắng vẻ. Các cửa hàng đều đóng.

Bích nô cô vừa đói vừa thất vọng, chạy đến năm lấy dây chuông dật liên hồi. Nó nghĩ rằng thế nào rồi cũng có người chạy ra cửa sổ.

Một ông già đầu đội mũ ấm, mở cửa lầu nhìn xuống, hỏi một giọng hết sức giận dữ.

- Ai hỏi gì mà giờ này còn khuấy rầy đó ?

- Xin cụ làm ơn bố thí cho cháu một miếng bánh.

- Đợi đó rồi ta đem ra cho !

Ông già nghĩ bụng : Chắc đây là một thằng nhãi con nào hay có cái lối réo chuông để phá rối giấc ngủ của kẻ khác.

Nửa giờ sau, cánh cửa lại mở. Ông già gọi Bích nô cô mà nói :

- Xích tới chút nữa và ngã mũ ra !

Bích nô cô chưa có mũ. Nó vừa tiến đến ít bước thì bỗng bị cả một chậu nước đổ từ trên lầu đổ xuống như người ta tưới cho hoa khô héo.

Nó trở về, ướt như chuột lột, vừa đói vừa rét. Nó đứng không vững nữa, phải ngồi trệt xuống, hai chân gác lên lò than đỏ. Thế rồi nó ngủ quên. Cặp chân gỗ bắt lửa cháy. Nó ngún mãi thành than, rồi thành tro.

Bích nô cô vẫn ngủ, vẫn ngáy như không phải là chân của nó đang bị cháy.

Rạng ngày nó tỉnh giấc và nghe có tiếng gõ cửa.

- Ai đó ?

Nó vừa ngáy vừa dụi mắt hỏi :

- Tao đây !

- Tiếng đó là tiếng của Gia Bích.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 7

Lão Gia Bích lúc về nhà đã đưa các thức ăn của lão cho Bích nô cô ăn.

Mắt đang còn ngáy ngủ nên Bích nô cô không biết rằng cặp chân của nó đã cháy mất. Khi nghe tiếng bố kêu, nó đứng lên để chạy ra mở cửa. Nhưng nó nhào luôn mấy vòng rồi ngã xuống một cái « rầm », nằm dài giữa nhà.

Đúng ngoài đường, Gia Bích lại lên tiếng gọi mở cửa.

Thằng người gỗ vừa lăn lộn vừa khóc :

- Không ! Con mở không được !
- Sao lại không được ?
- Vì hăn ăn mất cặp chân của con đi rồi.
- Ai ăn ?
- Con mèo !

Vì trong lúc ấy Bích nô cô trông thấy con mèo đang đùa với cặp chân cháy thành than của nó.

- Mày hãy mở cửa ra không thì liệu hồn với tao !
- Khổ quá ! Con đứng lên không được, phải đi bằng đầu gối.

Gia Bích tưởng những lời ta thán ấy là thằng người gỗ bịa ra để đánh lừa lão. Và muốn cho nhanh chóng, lão nhảy qua tường để vào ngả cửa sổ. Lão định lúc vào nhà sẽ sửa cho Bích nô cô một mẻ, nhưng khi trông thấy nó nằm lăn ra đất, cụt mất hai chân thì liền động lòng thương hại. Lão nắm cổ lôi nó dậy, ôm vào lòng và vuốt ve nó. Hai giòng lệ của lão từ từ chảy xuống má, lão vừa nói vừa khóc :

- Bích nô cô con ơi ! Sao con lại để cho cháy chân như vậy ?
- Con cũng chẳng rõ vì sao nữa bố ạ ! Nhưng con đã trải qua một đêm khủng khiếp. Có lẽ chết con cũng không quên.

Trời sấm chớp, mà bụng con thì đói quá. Con Dế Mèn nó nói với con thế này :

- Vì mày ngộ nghĩnh nên gặp như vậy là đáng lắm. và con nói :

- Này, Dế Mèn mà hãy coi chừng.

Nó vẫn nói tiếp :

- Mà chỉ là một thằng người gỗ, đầu mà lại bằng gỗ !

Thế là con lấy búa ném nó chết quách. Thật ra có phải bản thân con muốn giết nó đâu ! Con bắt một cái son lên trên lò. Con gà con chui ra ngoài và nói nói :

- Tôi cáo từ đã nhé !

Cũng vì thế nên lão già đội mũ mới thò đầu ra ngoài cửa mà gọi :

- Bước tới ít bước nữa và ngã mũ ra !

Con bị một chậu nước xối xuống đầu chỉ vì đã xin lão một miếng bánh.

Nào có điều gì là đáng xấu hổ đâu ! Phải không bố ?

Thế mà bụng con vẫn không sao hết đói, còn cặp chân thì cháy mất rồi .

Hu...hu... !

Bích nô cô la khóc rền rĩ tưởng xa mấy cây số cũng nghe rõ.

Tuy những lời của Bích nô cô thuật lại không có thứ tự, nhưng Gia Bích vẫn hiểu rằng : Hiện Bích nô cô đang sắp chết đói. Lão lấy trong túi ra ba quả lê và nói :

- Ba quả lê này là của bố đem về để bố ăn, nhưng bố vui lòng cho con đấy !

Con ăn đi cho khỏe !

- Nếu bố muốn con ăn thì bố hãy gọt vỏ đi đã !

Gia Bích ngạc nhiên nói :

- Bố không ngờ mồm miệng con lại thanh bai như thế ! Nhưng đâu có hay ho gì đâu con ! Trên đời này ta phải tập quen từ lúc còn bé, không nên kén ăn làm gì. Vì ai mà biết trước được tương lai sẽ xoay chuyển ra thế nào ? Cứ trông bao nhiêu người đó thì đủ biết.

Bích nô cô đáp :

- Bố nói rất phải. Nhưng có bao giờ con ăn một thứ trái gì mà không gọt vỏ đâu ! Vì con không chịu được những cái vỏ ấy.

Gia Bích lấy dao ra kiên nhẫn ngồi gọt cho xong ba quả lê, còn vỏ thì bỏ lại một cụm ở góc bàn.

Bích nô cô chỉ nhai vèo có hai miếng là hết cả quả lê thứ nhất. Nó định ném đi cái cùi đi thì Gia Bích ngăn lại mà bảo :

- Không nên bỏ một thứ gì cả, trên đời này chẳng có vật gì là vô dụng.

Bích nô cô phản đối một giọng hằn học :

- Bố nói đúng đấy, nhưng con không ăn cùi lê được kia mà !

- Biết đâu đấy ! Cứ trông bao nhiêu người đó thì đủ biết !

Gia Bích chỉ trả lời thế, không lộ một chút tức giận.

Đáng lẽ ném ra cửa sổ, thì bây giờ mấy cái cùi lại sắp ở góc bàn, cạnh đồng vỏ.

Sau khi nhai ngấu, nhai nghiền hết ba quả lê, Bích nô cô ngáp dài một cái và phàn nàn :

- Thế mà vẫn còn đói !

- Nhưng bố hết cả rồi !

- Thật hết cả rồi hả bố ?

- Bố chỉ còn đồng vỏ và mấy cái cùi lê này thôi !

- Cũng được ! Chẳng có gì hãy ăn thử một vài cái vỏ vậy.

Nó bắt đầu nhai, mồm hơi nhả nhả một chút. Thế rồi vỏ này đến vỏ khác; chẳng mấy chốc đã sạch vèo cả. Hết vỏ rồi đến cùi. Và khi đã ăn xong, nó vỗ vào bụng ra dáng bằng lòng lắm :

- Bây giờ thì con đã khỏe rồi đây !

Gia Bích :

- Đấy con xem ! Bố nói có sai đâu! Ở đời không nên lý sự lắm, và cũng không nên kén cá chọn canh. Vì có ai biết trước được cuộc đời người sẽ thay đổi ra sao! Cứ trông bao nhiêu người đó thì đủ biết!

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 8

Gia Bích làm cặp chân khác cho Bích nô cô và lão bán cái áo bành tô của mình để mua cho con một quyển sách tập đọc.

Khi không còn bị con ma đói giày vò nữa, Bích nô cô mới than khóc và xin cho có cặp chân khác.

Gia Bích để cho nó khóc và thất vọng trong nửa ngày như thế, để trừng phạt cái tính hung tợn của nó.

- Làm cặp chân khác cho mày làm gì? Để mày bỏ nhà mà đi nữa à?

Bích nô cô vừa khóc vừa nói:

- Con thề với bố từ nay về sau con xin ngoan ngoãn;

- Đứa trẻ nào cũng vậy, mỗi khi muốn được thứ gì bao giờ cũng nói một cách như thế cả.

- Con hứa với bố con sẽ đi học, con chăm học để thành một đứa học trò kiểu mẫu.

- Trẻ con đứa nào cũng vậy! Mỗi khi muốn xin được một thứ gì thì cũng nói một kiểu như nhau cả.

- Nhưng con có giống những đứa trẻ khác đâu! Con hơn tất cả chúng nó vì bao giờ con cũng nói thật. Con hứa với bố, con sẽ kiếm một nghề để an ủi bố và giúp đỡ bố trong lúc tuổi già.

Gia Bích định dùng một chính sách chuyên chế, nhưng thấy Bích nô cô trong tình cảnh ấy, thì động lòng thương, và hai mắt lão nhỏ lệ.

Lão không nói không rằng, lấy đồ nghề và hai mảnh gỗ đoạn ngòi đẽo gọt. Không đầy nửa tiếng đồng hồ, cặp chân đã làm xong. Một cặp chân dong dỏng cao, mạnh khỏe và gân guốc. Lão trở một cách khéo léo, khác nào một nghệ sĩ thần tình.

Gia Bích nói với Thằng người gỗ:

- Con hãy nhắm mắt lại và ngủ đi!

Bích nô cô nhắm mắt và giả vờ ngủ.

Trong lúc Bích nô cô giả vờ ngủ thì Gia Bích lấy cùn hòa trong một cái vỏ trứng, đoạn dán cặp chân vào chỗ cũ.

Lão dán khéo đến nỗi không ai phân biệt được chỗ nào chấp vá nữa.

Biết hai chân đã ráp xong, Thăng người gỗ nhảy từ trên bàn xuống đất, nhảy nhót như điên cuồng.

- Muốn đền đáp tấm lòng tốt của bố đối với con, con muốn đi học ngay bây giờ để làm vui lòng bố.

- Con là một đứa bé ngoan quá !

- Nhưng muốn đến trường thì con phải có áo quần để mặc chứ !

Gia Bích xưa nay không có lấy một đồng xu dính túi, nên mới nghĩ cách làm cho con một cái áo giấy vẽ hoa, một đôi giày vỏ cây, và một cái mũ bằng ruột bánh.

Bích nô cô chạy đến một cái chậu nước để soi mặt và tự lấy làm hãnh diện lắm.

- Bố trông con có giống một vị đế vương không ?

- Giống hệt rồi đấy ! Nhưng con ơi con nên nhớ rằng, không phải quần áo đẹp làm mình nên danh, nên giá đâu !

Bích nô cô nói tiếp :

- Nhưng con còn thiếu đồ để đi học.

- Thiếu gì ?

- Thiếu một quyển sách văn.

- Con nói phải, nhưng bây giờ bố biết kiếm đâu cho ra ?

- Dễ lắm bố ạ. Trong các tiệm sách, bố cứ đến đấy mà mua.

- Nhưng tiền đâu ?

- Con làm gì có ?

- Bố cũng vậy.

Bích nô cô tính vốn vui vẻ, nhưng bây giờ nó cũng buồn theo. Trên đời này, dù là những trẻ nhỏ cũng vậy, nó biết đâu là những nỗi khổ của sự nghèo nàn.

Gia Bích nhanh nhẩu đứng dậy và nói :

- Con cứ yên tâm !

Thế rồi lão lấy cái áo bành tô cũ kỹ và đã vá nhiều nơi, choàng vào mình,

ra khỏi nhà vừa đi vừa chạy.

Chẳng bao lâu thì lão trở về. Khi trở về trong tay lão cầm một quyển sách
văn mua cho con, nhưng lão không còn có áo bành tô nữa.

Bây giờ lão chỉ mặc một cái áo sơ mi, mà ngoài trời thì tuyết đang rơi
xuống lạnh buốt.

- Áo bành tô của bố đâu rồi ?

- Bố đã bán mất rồi.

- Sao bố lại bán đi

- Vì bố thấy mặc nóng lắm.

Bích nô cô hiểu rõ cả. Và không sao ngăn nổi tấm lòng bồng bột, nó chạy
đến ôm choàng lấy cổ Gia Bích hôn lấy hôn để.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 9

Bích nô cô bán sách vẫn để vào xem mấy con người gỗ đóng trò.

Lúc tuyết đã ngừng rơi, Bích nô cô cắp sách vẫn đến trường. Trong lúc đi đường, trí của nó nghĩ lung tung, xây đắp không biết bao nhiêu mộng đẹp.

Nó tự nói với nó như vậy :

- Hôm nay đến trường, mình tập cho biết đọc ngay. Qua ngày mai, mình tập viết, ngày kia tập tính toán ... Thế rồi nhờ tài nhanh nhẹn, mình kiếm được rất nhiều tiền. Với số tiền ấy, mình mua cho ông bố một cái áo bành tô bằng dạ. Không những là bằng dạ, mà mình mua cho ông bố một cái áo bằng vàng, bằng bạc, nút bằng kim cương. Ông bố của mình được hưởng gì cũng xứng. Chỉ vì muốn sắm cho mình một quyển sách vẫn để đi học mà ông phải chịu đựng cảnh rét buốt như thế này. Thật chỉ những bậc phụ huynh mới có được cái tinh thần hy sinh ấy.

Nó nghĩ như thế, lòng rất cảm động. Bỗng nghe có tiếng âm nhạc, tiếng kèn và tiếng trống :« tò te, tí tebùm ... bùm ...bùm ...».

Nó dừng chân lại, lắng tai nghe. Tiếng nhạc đưa lại từ một con đường chạy băng qua và đưa đến một xứ ở miền biển

- Nhạc gì lạ lòng thế hử ? Thật khổ cho mình, thế mà mình lại bị đi học, nếu không thì ...

Nó dừng chân nghĩ ngợi :

- Thế nào trong hai con đường, mình cũng phải chọn lấy một. Đi học hoặc nghe nhạc. Thôi hôm nay mình hãy nghe nhạc, qua hôm sau rồi sẽ đi học vậy.

Thế rồi ba chân bốn cẳng, nó chạy theo con đường băng ấy. Càng gần, tiếng nhạc nghe càng rõ hơn : « tò te tí te... bùm ...bùm ...»

Nó thấy mọi người đứng vây quanh một cái rạp, trên lợp vải đủ các màu sắc.

Nó quay lại để hỏi một đứa bé ở vùng đó.

Thằng kia đáp :

- Mà cứ đọc tấm bảng ấy thì rõ
- Thế nào rồi tao cũng đọc được, nhưng hiện giờ thì tao chưa biết.
- Đồ dốt ! Này, tao đọc cho mà nghe nhé ! Trên tấm bảng ấy người ta đề mấy hàng chữ đỏ như lửa :
- « Một buổi diễn trò NGƯỜI GỖ » rất lớn .
- Diễn lâu mau rồi nhỉ ?
- Vừa mới bắt đầu.
- Giá tiền vào cửa bao nhiêu thế ?
- Bốn xu.

Bích nô cô bị tính hiếu kỳ thúc giục, không tự kiềm chế được nữa, nói với thằng kia, không một chút ngượng mồm :

- Mà cho tao mượn bốn xu, qua ngày mai tao sẽ trả lại cho.

Thằng kia nói đùa :

- Tao cho mà còn được nữa là cho mượn ! Nhưng hiềm gì hiện nay tao cũng không có.
- Tao bán cho mà cái áo này bốn xu đây !
- Đồ áo bằng giấy, ai mua làm gì mà bán bốn xu ? Trời mưa một trận thì ướt thấm đến xương !
- Thế có mua đôi giày này không ?
- Giày ấy chỉ để mà chụm chứ được tích sự gì !
- Hay tao bán cái mũ ? mà mua mấy xu ?
- Ái chà ! Cái mũ ruột bánh, chỉ tổ cho chuột đến trên đầu mà gặm.

Bích nô cô thấy vô cùng khổ tâm. Nó chỉ còn một vật cuối cùng nữa để bán, nhưng nó không có can đảm nói ra. Nó ngập ngừng, nó khổ sở. Nhưng cuối cùng nó liền nói :

- Mà mua quyển sách vần này bốn xu không ?

Thằng kia trả lời một câu có vẻ suy xét :

- Tao là con nít, tao không mua một vật gì của con nít cả.
- Bốn xu à ? Thế thì tao mua quyển sách vần ấy cho.

Nãy giờ có một thằng bán hàng rong nghe lỏm được câu chuyện.

Thế là giá cả xong xuôi, một bên trao tiền, một bên trao sách.
Chỉ khổ cho lão Gia Bích ở nhà đang lạnh run vì rét, chỉ vì lão đã bán cái áo để mua sách vắn cho con.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 10

Bọn người gỗ nhận được Bích nô là anh em với chúng.

Nên đã đồng thanh hoan hô Bích nô cô.

Nhưng Nuốt Lửa đi đến và Bích nô cô gặp hoạn nạn

Lúc Bích nô cô bước chân vào rạp những con người gỗ, thì một cuộc biến đổi bắt đầu.

Màn đã kéo lên và tuồng đã diễn. Trên sân khấu, thằng hề bận áo lát chả và thằng gù lưng đang gây lộn với nhau. Thường thường thì nó bạt tai và lấy gậy để choảng nhau. Đứng xem ở dưới, dân chúng cười nức nở khi nghe mấy người gỗ múa men và cãi lộn nhau như người thật đang lúc tranh biện.

Nhưng trong lúc ấy thì tự nhiên thằng hề không tiếp tục đóng trò nữa mà lại quay về phía khán giả, chỉ về phía một người đứng xem ở dưới.

- Trời ơi ! Tôi ngủ hay thức đây ? Có phải Bích nô cô đấy không ?

Thằng gù lưng quả quyết :

- Chính Bích nô cô đấy !

Mấy người gỗ khác :

- Chính thật đấy mà !

Thế là chúng bỏ buông hát, chạy ra và cùng la lớn một loạt :

- Chính Bích nô cô, Chính Bích nô cô ... Bích nô cô vạn tuế...

Thằng hề nói :

- Đến đây Bích nô cô ! Chúng ta đều là anh em gỗ với nhau cả ! hãy lại đây mà quần quýt lấy nhau.

Đối với những lời thân ái ấy, Bích nô cô chạy từ dưới đất lên dãy ghế hàng đầu, bước lên đầu ông nhạc trưởng và xuất hiện giữa khán đài. Thật không thể nào tưởng tượng được. Bọn người gỗ chạy đến ôm lấy Bích nô cô, vuốt ve nó và bày tỏ không biết bao nhiêu cử chỉ thân mật nữa. Một cảnh tượng vô cùng cảm động.

Những khán giả đứng xem thấy tấn tuồng không diễn nữa thì la ó lên :

- Hãy diễn cho xong vở tuồng ! Hãy diễn tiếp cho rồi.

Tiếng ồn ào mỗi lúc một tăng, bọn người gõ đáng lẽ phải đóng nốt cho xong vở tuồng lại hò hét âm ỹ. Chúng đặt Bích nô cô lên vai và cồng kèn đi.

Ngay lúc ấy thì ông chủ gánh hát đến. Ông ta người đầy đà, mặt mày xấu xí. Chỉ trông thấy cũng đủ khiếp.

Ông có bộ râu ghê tởm đen như mực, dài đến chấm đất. Mỗi lần chân bước tới lại giẫm phải râu.

Khi ông chủ của bảy người gõ tiến tới thì cả đoàn đều im bật, không ai dám thốt một lời.

Tiếng ruồi bay tưởng cũng nghe rõ.

Đám người gõ đều cầm cặp run lên như những chiếc lá trước cơn gió thổi.

Ông chủ gánh hát cất giọng ồ ồ như tiến quý sứ đang nghẹt mũi :

- Tại sao mày lại làm náo động cả rạp hát của tao như thế ?

- Thừa đại vương, không phải lỗi tại con.

- Im ! Chiều nay bọn người sẽ biết !

Khi vở tuồng tiếp tục diễn xong, ông chủ đi xuống nhà bếp. Bấy giờ vào lúc sữa soạn bữa ăn. Một con cừu đang quay trên lò lửa. Vì thiếu củi để quay cho thật chín, thật vàng, ông Nốt Lửa mới gọi thằng hề và thằng gù lưng đến mà bảo:

- Đem thằng người gỗ đến đây cho tao. Hiện tao đang treo cổ nó trên một chiếc đình. Chừng như thứ gỗ thằng ấy khô và đượm lắm. Tao chắc bỏ nó vào đây mà đốt để quay thì thật tuyệt.

Thằng hề và thằng gù lưng đang còn lưỡng lự, nhưng khi trông thấy cặp mắt hung dữ của ông chủ, thì chúng liền ngoan ngoãn vâng lời, và chỉ trong chốc lát, chúng đã trở lại nhà bếp, tay ấm Bích nô cô. Bích nô cô đang quẩn quại như con lươn vừa ra khỏi mặt nước. Nó kêu cầu cứu với một giọng thất vọng:

- -Bố ơi! Bố thân mến của con ơi! Bố cứu con với, con không muốn chết, con không muốn chết!

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 11

Bích nô cô được Nuốt Lửa tha khỏi chết.

Nó lại cứu sống được thằng hề bạn nó.

Ông chủ rạp, bộ tịch hung tợn, ghê gớm nhất là bộ râu. Nó giống cả một cái khăn bàn, che từ trên ngực xuống đến chân. Nhưng thật ra ông không phải là người độc ác. Chứng cứ là khi nghe Bích nô cô vùng vẫy kêu la:

- Con không muốn chết, con không muốn chết!

Thì ông cảm động vô cùng và thương xót nó.

Cố nén một lúc, nhưng sau không thể dưng được, ông liền hắt hơi mấy cái rõ hơn.

Nãy giờ thằng hề đứng một xó, gập đôi mình lại và buồn hiu như cây liễu rũ, nay nghe tiếng hắt hơi, nó bỗng vui vẻ và nghiêng về phía Bích nô cô bảo nhỏ:

- Bạn mình ơi! Điềm lành rồi đấy! Chủ tao hắt hơi nghĩa là chủ tao cảm động, chủ tao thương hại bạn mình. Thế là bạn mình thoát nạn rồi đó!

Ai cũng biết rằng người đời mỗi khi cảm động thường hay khóc, hoặc giã vờ chùi nước mắt, nhưng Nuốt Lửa, trái lại, có một cái tật là hay hắt hơi. Đó cũng là một cách như bao nhiêu cách khác để tỏ cho những kẻ chung quanh biết tấm lòng đa cảm của mình.

Sau khi hắt hơi xong, ông chủ gánh hát vẫn làm ra bộ dữ tợn hỏi Bích nô cô:

- Hãy còn khóc nữa thôi? Tiếng kêu la của mày làm tao khó chịu cả bao tử, tuột tao như quặn đau! Ách xì! ... Ách xì !...

Ông hắt hơi liên tiếp hai lần nữa.

- Cầu trời phù hộ cho đại vương.

- Bố mày còn sống chứ?

- Bố con còn sống. Mẹ con thì chưa bao giờ con biết đến.

- Nếu tao ném mày vào lửa thì chắc là bố mày đau khổ lắm nhỉ? Tao

thương hại cho mày! Ách xì !... Ách xì ! Ông lại hắt hơi luôn ba lần nữa.

- Cầu trời phù hộ cho đại vương.

- Cám ơn! Nhưng mà mày cũng thương tao với chứ! Tao không có củi để quay cừu đây này! Mày đã làm cho tao thương hại tình cảnh mày thì tao tha cho mày đó. Nhưng nếu tha cho mày thì tao cũng phải bắt một thằng người gỗ khác trong đoàn ca kịch của tao để thay vào. Cảnh sát đâu?

Nghe gọi, hai viên cảnh sát bằng gỗ cao và gầy, đầu đội mũ, tay cầm gươm chạy lại;

Nuốt Lửa cất giọng ồ ồ nói:

- Bắt thằng hề này, trói cổ nó lại và ném vào lửa. Tao muốn cừu quay cho thật chín.

Hãy tưởng tượng thằng hề trong lúc ấy, nó khiếp quá lăn dài ra đất. Bích nô cô thấy thế, quỳ xuống chân ông chủ gánh hát khóc sụt sùi, đến nỗi ướt cả chòm râu của ông ta. Nó rên rĩ:

- Xin ông hãy rộng lòng thương xót.

Nuốt Lửa:

- Ở đây không có ai là ông cả.

- Xin đại nhân rộng lòng thương xót.

Nuốt Lửa:

- Ở đây không có ai là đại nhân cả.

- Xin Cụ Lớn rộng lòng thương xót.

Nghe hai tiếng “Cụ Lớn”, ông chủ gánh hát há rộng mồm ra. Bây giờ trông ông có vẻ hiền hậu và bật thiệp lăm. Ông nói với Bích nô cô:

- Con muốn gì nhi?

- Xin Cụ Lớn rộng lòng tha cho thằng hề này.

- Không thể nào tha cho nó được. Vì tao đã tha mày thì tao phải bỏ nó vào lò để quay cho chín cừu của tao!

Bích nô cô đáp một giọng tự phụ:

- Thế thì đã có cái mũ bằng ruột bánh này!

Nó vừa nói vừa ném mũ xuống đất:

- Việc phải thì phải làm chứ! Cảnh sát đâu? Trói cái mũ này lại bỏ vào bếp

cho tao! Để cho một người bạn của tao phải chết thì thật là vô lý.

Những lời ấy, nói với một giọng hùng dũng, mạnh mẽ khiến cho những đám người gỗ có mặt tại đó cũng phải rời lệ.

Nuốt Lửa, ban đầu cố giữ nét mặt lạnh lùng như băng tuyết, nhưng lần lần cũng cảm động và hắt hơi luôn bốn năm lần, đoạn đưa hai tay ra vẫy Bích nô cô đến:

- Con là một đứa bé ngoan lắm ! Hãy lại đây mà ôm lão

Bích nô cô chạy lại và như một con sóc, nó leo lên chòm râu của ông chủ hát và hôn một cái vào chót mũi của ông ta.

Thằng hề hỏi một giọng nho nhỏ :

- Thế con cũng được tha chứ ?

- Ừ ! Mà cũng được tha.

Ông lắc đầu và thở dài :

- Thôi được ! Hôm nay tao hãy tạm ăn thịt cừu sống vậy. Nhưng lần khác chúng bây hãy coi chừng ! Đứa nào rơi vào tay tao thì phải biết !

Cái tin ân xá ấy đưa ra, tất cả bọn người gỗ đều kéo cả ra sân khấu, thắp đèn lên như một buổi dạ hội và cùng vui đùa nhảy nhót với nhau mãi đến trời sáng hẳn cũng vẫn còn nhảy.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 12

Nuốt Lửa cho Bích Nô Cô năm đồng tiền vàng để đem về cho bố Gia Bích.

Lẽ về nhà, thì nó bị chú Chồn và chú Mèo quyến rũ và nó liền đi theo hai gã này.

Qua ngày hôm sau, Nuốt Lửa gọi Bích nô cô đến để hỏi chuyện :

- Tên bố mày là gì ?

- Dạ, Gia Bích.

- Làm nghề gì ?

- Dạ, nghề nghèo khổ.

- Nghề ấy có kiếm được khá tiền không ?

- Dạ kiếm được nhiều ít thì con không rõ, nhưng bố con không bao giờ có lấy một đồng xu dính túi. Bố con chỉ có cái áo bành tô đã cũ, cũ nhiều lắm. Nhưng đến khi không có tiền để mua sách vở cho con, bố con phải bán quách nó đi. Nghĩ đến điều ấy rõ cũng thảm thương thật !

- Khốn khổ chưa ! Làm lão thương hại quá. Đây, năm đồng tiền vàng đây ! Chạy mau về nhà mà đưa cho bố mày và nói tao gửi lời thăm nhé !

Lẽ tất nhiên là Bích nô cô nhiệt liệt cảm tạ ông Nuốt Lửa. Nó hết ôm người gỗ này đến ôm người gỗ kia, không sót một đứa nào cả, cho đến cả mấy viên cảnh sát nữa !

Nỗi vui mừng không sao kể xiết, nó từ giã mọi người để ra về. Nhưng mới đi được chừng năm trăm thước, nó gặp một chú Chồn và một chú Mèo đang khập khểnh dựa vào nhau để đi, như hai người bạn nương tựa nhau trong cơn hoạn nạn.

Chú Chồn dựa vào chú Mèo, còn chú Mèo để cho chú Chồn dẫn đường.

- Chào bác Bích nô cô !

Chú Chồn cúi đầu lễ phép chào.

- Sao hai người lại biết ta ?

- Tôi quen với thân phụ bác lắm.
- Người gặp bố của ta ở đâu ?
- Tôi gặp bố của bác chiều hôm qua, ngồi trước thềm nhà.
- Lúc ấy bố ta đang làm gì thế ?
- Đang run lên vì rét, chỉ tại ông cụ chỉ mặc có một cái áo sơ mi thôi.
- Tội nghiệp cho bố ta chưa ? Nhưng nhờ trời từ hôm nay trở đi, bố ta không còn lạnh run như thế nữa.
- Vì sao thế ?
- Vì hôm nay ta đã trở thành một nhà quý phái rồi.
- Bác mà quý phái à ?

Chú Chồn cười một giọng kiêu ngạo, Chú Mèo cũng cười theo, nhưng muốn Bích nô cô khỏi biết, nó lấy hai chân trước, giả vờ vuốt lại chòm râu mép cho láng.

Bích nô cô nổi giận nói :

- Có gì mà đáng cười đâu ? Ta không muốn làm cho bọn người chảy nước miếng làm gì, chứ hiện ta có năm đồng tiền vàng ở trong túi ta đây này.
- Nói đoạn nó móc túi lấy ra khoe số tiền của ông Nuốt Lửa đã cho nó. Nghe những đồng tiền vàng kêu rổn rảng êm tai quá, chú Chồn tự nhiên duỗi chân ra, còn chú Mèo mở lớn cặp mắt như hai ngọn đèn xanh, nhưng nó nhắm ngay lại nên Bích nô cô không hay biết gì cả.
- Bây giờ bác định dùng số tiền làm gì nhi ?
 - Trước hết, ta mua cho ông bố ta một cái áo bành tô mới bằng vàng, bằng bạc, nút bằng kim cương, rồi ta lại mua một quyển sách văn cho ta nữa.
 - Mua sách văn cho bác?
 - Đích thị rồi! Vì ta thích đến trường để học tập.
 - Cầu trời Phật phù hộ cho bác! Chỉ vì ham mê đèn sách mà tôi đến nỗi gãy mất một chân.
 - Cầu trời Phật phù hộ cho bác! Chỉ vì ham mê đèn sách mà tôi đến nỗi mù mất cả cặp mắt.

Trong lúc ấy một con sáo già đậu trên cái hàng rào gần đấy hót lên mấy tiếng và nói:

- Bích nô cô! Đừng nghe những lời khuyên can của bọn nó. Bằng không,

người sẽ hối hận.

Thương hại cho sáo già! Nó đừng nói có phải hơn không! Chú Mèo đánh phóc một cái nhảy lên chụp cổ sáo già nhai một miếng nuốt trọn cả xương thịt lẫn lông lá.

Sau khi ăn và rửa miệng xong, chú Mèo lại nhắm mắt đóng trò mù như trước.

- Tội nghiệp cho sáo già chưa? Sao người lại tàn nhẫn với nó như vậy?

- Tôi muốn cho nó một bài học để bạn sau đừng có dính líu đến công việc của người khác.

Đi được nửa đường thì bỗng dưng chú Mèo dừng lại nói với Bích nô cô:

- Bác có muốn giàu to không?

- Người nói thế nghĩa là gì?

- Nghĩa là bác có muốn năm đồng tiền quèn ấy biến thành trăm, thành nghìn, vài nghìn không?

- Lạy Trời, lạy Phật! Nhưng phải làm thế nào mới được chứ?

- Rất giản dị. Bác đừng về nhà nữa. Hãy đi theo chúng tôi.

- Nhưng mà đi đâu?

- Đến xứ Phĩnh Phờ.

Bích nô cô nghĩ ngợi một lát rồi tỏ vẻ quả quyết:

- Không! Không thể nào đi được! Giờ đây ta đã gần tới nơi rồi, ta muốn vào nhà ngay kéo bố ta đợi. Hôm qua ta không về, ông bố ta đã sầu não biết bao! Ta rõ là một đứa con bất hiếu. Để Mèn đã nói với ta một câu rất có lý: *“Trên đời này, những đứa trẻ nào không biết vâng lời cha mẹ thì không bao giờ được sung sướng”*.

Chính ta cũng công nhận điều đó là đúng. Vì ta đã từng gặp nhiều điều không may rồi. Như chiều hôm qua ở trong nhà ông Nuốt Lửa, ta đã gặp một sự nguy hiểm, nghĩ đến cũng đủ rùng mình.

Chú Chồn nói:

- Thế thì bác cứ làm theo ý bác, có gì thì đáng kiếp bác!

Chú Mèo lập lại:

- Đáng kiếp bác!

- Bích nô cô! Bác hãy nghĩ cho kỹ! Bác đã từ chối một cái tài sản lớn đó!

Năm đồng tiền vàng mà chỉ trong một hôm là thành hai nghìn lạng tức!

Chú Mèo lạng lại:

- Hai nghìn lạng tức!

Bích nô cô lấy làm ngạc nhiên, mồm há hốc ra:

- Tại sao tiền lại chổng tăng lên thế?

Chú Chồn nói:

- Để tôi cắt nghĩa cho mà nghe nhé! Nên biết rằng ở xứ Phĩnh phờ, có một cánh đồng linh thiêng tên gọi là cánh đồng Huyền Diệu. Bác chỉ việc đến đó đào một lỗ nhỏ, đoạn bỏ vào một đồng tiền chẳng hạn. Xong xuôi rồi bác lấp đất lên, tưới vào hai gáo nước và bỏ lên một nắm muối. Chiều lại cứ việc về nhà nằm ngủ. Đêm ấy đồng tiền sẽ nảy mầm, mọc cây và trở hoa. Qua hôm sau trở dậy, chạy đến cánh đồng Huyền Diệu để xem, bác sẽ trông thấy những gì nhỉ? Thấy một nhánh cây tươi tốt đầy cả tiền vàng, khác nào những hạt lúa trong những mùa lúa tháng sáu.

Bích nô cô vẫn ngạc nhiên hỏi:

- Nếu thế thì ta chôn năm đồng tiền ở cánh đồng ấy, ngày hôm sau sẽ biến thành bao nhiêu cả thảy?

Chú Chồn đáp:

- Cái toán ấy có gì là khó khăn đâu! Ví dụ một trụ sinh sản được một chẹn năm trăm trụ, thì chỉ việc đem năm trăm mả nhân năm, thế là qua hôm sau bác có hai nghìn năm trăm trụ sáng ngời và kêu rộn rảng.

Bích nô cô vừa nhảy nhót, vừa la lên:

- Lạ kỳ thật! Lạ kỳ thật! Nếu ta mà có được số tiền ấy, ta chỉ giữ lấy hai nghìn còn năm trăm thì cho các người đó!

Chú Chồn ra dáng khinh thường:

- Cho chúng tôi à! Nhờ trời phù hộ cho bác !

Chú Mèo lạng lại :

- Nhờ trời phù hộ cho bác.

- Còn chúng tôi chỉ lo làm giàu cho kẻ khác, chứ không bao giờ nghĩ đến lợi riêng.

Chú mèo lạng lại :

- Chỉ làm giàu cho kẻ khác.

Bích nô cô tự nghĩ :

- Rõ bọn này thật khá khen !

Tức thì nó quên hẳn bố nó, quên hẳn cái áo bành tô mới, quên hẳn quyển sách văn, quên hẳn những điều dự định tốt đẹp.

Nó nói với hai con kia :

- Thôi để ta cùng đi với!

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 13

Quán Tôm Đỏ.

Chúng đi mãiđi mãi Đi rất lâu. Chiều lại thì đến quán Tôm Đỏ. Chúng đều mệt nhoài cả.

Chú Chồn nói:

- Chúng ta hãy dừng chân lại đây chốc lát đã ... Chúng ta cần ăn uống, nghỉ ngơi đôi chút. Nửa đêm chúng ta sẽ thức dậy để đi, và rạng ngày thì đến cánh đồng Huyền Diệu.

Lúc vào quán, chúng ngồi chung với nhau một bàn. Không một con nào ra dáng thích ăn cho lắm.

Tội nghiệp, Mèo ta đau bao tử nên chỉ ăn có ba mươi lăm con cá hồng đánh “sốt” cà chua, bốn khúc dồi trộn phó mach. Vì bốn khúc dồi chưa được thấm, nên nó gọi bồi đến ba, bốn lần để đem thêm bơ và phó mach.

Chú Chồn cũng muốn xực một vài thứ gì chơi, nhưng vì thầy thuốc bắt buộc nó kiêng cử hết sức khắc nghiệt nên nó chỉ ăn qua quýt có một con thỏ rừng kèm theo những con gà mái, gà con. Ăn xong các món ấy, vì muốn đổi món cho lạ miệng, nó ăn thêm: chim đa, chim sáo, thỏ nhà, ếch nhái, tất kè nấu với khoai và nho. Ngoài các thứ ấy nó chẳng còn thiết ăn món gì nữa. Nó nói nó ghét các thức ăn lắm vì nào nó có ăn được gì đâu!

Nhưng chính thật Bích nô cô mới ít ăn hơn cả. Nó chỉ dùng có vài trái cây, một ít bánh, còn bao nhiêu bỏ lại trong đĩa. Tâm trí nó đang mãi nghĩ đến cánh đồng Huyền Diệu, mang nặng những trự tiền vàng.

Ăn uống xong, chú Chồn nói với chủ quán:

- Sửa soạn cho chúng tôi hai cái phòng tử tế. Một cái dành riêng cho Ngài Bích nô cô đây, còn cái kia cho bạn tôi và tôi. Trước khi từ giã chốn này, chúng tôi muốn ngủ một giấc đã. Nhưng đến khuya, ông nhớ đánh thức chúng tôi dậy để lên đường nhé!

Chủ quán đáp:

- vâng ạ.

Nhưng y đưa mắt nhìn Chú Chồn và Chú Mèo để nháy nhó như muốn tỏ cho chúng biết là y đã đồng ý rồi đó!

Bích nô cô vừa ngã lưng ngủ đã nằm mộng liền. Nó tự thấy mình ở giữa một cánh đồng trồng đầy cây nặng trĩu những chẹn kết bằng đồng tiền vàng. Nhưng trự tiền vàng, gió thổi đưa qua đưa lại chạm vào nhau kêu lanh lảnh như có ý bảo:

- Ai muốn hái thì cứ hái!

Nhưng trong lúc Bích nô cô với tay ra để lấy một nắm tiền bỏ vào túi thì bỗng nó giật mình tỉnh giấc. Có ai gõ ba tiếng thật mạnh ở ngoài cửa phòng.

Ông chủ quán đến báo tin cho nó biết là đã được nửa đêm.

Bích nô cô hỏi:

- Thế mấy ông bạn của tôi đã sửa soạn xong chưa?

- Hai ông ấy đi đã được hai tiếng đồng hồ rồi!

- Sao mà họ đi gấp dữ vậy kìa?

- Dạ, vì ông Mèo nhận được điện tín về việc người con trưởng của ông ta mắc chứng lạnh chân có lẽ nguy đến tính mệnh.

- Thế họ đã trả tiền ăn chưa?

- Sao! Dạ, họ đều là những người lễ độ cả, đâu dám làm điều xúc phạm đến Ngài như thế ?

Bích nô cô lắc đầu nói :

- Rõ khổ ! Việc xúc phạm ấy lại càng hay cho tôi chứ sao !

Đoạn nó hỏi :

- Thế họ có hẹn gặp tôi ở đâu không ?

- Dạ, ngày mai, ở cánh đồng Huyền Diệu lúc rạng trời.

Bích nô cô lấy một đồng tiền vàng ra trả tiền bữa ăn của nó và của hai đứa kia.

Nó phải sờ soạn mà đi, vì ngoài trời sương mù dày đặc, cách vài ba thước nhìn đã không trông thấy. Giữa cánh đồng quê, cảnh vật im lìm không nghe lấy một tiếng lá động. Một vài con chim ăn đêm bay từ hàng giậu nọ sang hàng giậu kia, cánh chạm vào mũi Bích nô cô, làm nó hoảng sợ, nhảy thụt

lùi một bước và cất tiếng hỏi :

- Ai đó ?

Xa xa từ các rặng đồi tiếng dội vọng lại :

- Ai đó ? Ai đó ?

Đi được một đoạn nữa, nó thấy ở gốc cây, một con vật nhỏ, từ thân hình tiết ra một thứ ánh sáng mờ đục như ngọn đèn xanh.

Bích nô cô hỏi :

- Người là ai ?

Con vật ấy đáp một giọng nhỏ nhỏ như từ cõi âm đưa lại :

- Ta là linh hồn của Đế Mèn biết nói đây !

- Thế mày muốn gì ta ?

- Ta muốn khuyên người một điều : Người hãy trở về đưa bốn đồng tiền còn lại cho bố người. Bố người đang than khóc vì nỗi người vắng mặt.

- Ngày mai bố ta đã trở nên một phú ông rồi, mày biết không ? Vì bốn đồng tiền này rồi sẽ biến thành hai nghìn.

- Người đừng nên quá tin ! Những kẻ nào hứa chỉ trong một ngày làm cho người trở nên giàu có, nếu không phải là những thằng điên thì cũng chỉ là những thằng bợm mà thôi. Người hãy nghe lời ta mà trở lại nhà cho sớm.

- Nhưng trái lại, tao vẫn muốn đi nữa !

- Trời đã khuya !

- Tao muốn đi nữa !

- Trời tối !

- Tao muốn đi nữa !

- Đây những nguy hiểm !

- Tao muốn đi nữa !

- Người nên nhớ rằng những đứa trẻ có tính tự phụ, chỉ làm theo ý mình, chẳng chóng thì chầy, thế nào cũng hối hận.

- Rõ khéo nhiều chuyện ! Thôi tao chào mày.

- Chào người ! Cầu trời phù hộ cho người đừng gặp rủi ro, đừng gặp quân trộm cướp.

Nói xong, Đế Mèn biết nói biến mất như ai vừa vụt thổi tắt đèn. Con đường trở lại tối mò như trước.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 14

Vì không nghe lời khuyên can của Đế Mèn nên Bích nô cô bị bọn cướp đón đường

Bích nô cô vừa đi vừa nghĩ thầm :

- Trẻ con kể cũng khổ thật ! Ai la, ai nói cũng được, ai khuyên can cũng được, ai cũng muốn lên mặt làm cha, làm thầy cả. Cho đến cái con Đế Mèn ấy cũng vậy. Và cũng vì không nghe lời con Đế ấy mà mình đã gặp nhiều tai họa. Theo nó thì mình rồi sẽ gặp quân cướp nữa. Cũng may mình không tin là có cướp và cũng chẳng bao giờ mình tin rằng có cướp. Theo ý mình kẻ cướp chỉ là cha mẹ bịa đặt ra để nhát con trẻ mỗi khi chúng muốn ra đường lúc đêm khuya; còn mình, nếu mình gặp quân cướp thì xem mình phải làm gì bây giờ ! Mình sẽ đến trước mặt chúng và nói :« Các bác kẻ cướp ơi ! Các bác muốn gì ư ? Các bác có biết đối với ta đây các bác không thể đùa bỡn như thế được đâu ! các bác cứ thẳng đường mà đi thì hơn ».

- Mình nói một giọng nghiêm nghị như thế thì bọn cướp tội bại ấy sẽ phải co giò chạy như gió. Nhưng nếu chúng nó không chịu chạy thì sao ? Thì mình phải chạy vậy. và như thế này thì ...

Bích nô cô chưa lý luận xong, thì trong lúc ấy nghe có tiếng động nhè nhẹ, nó ngảnh lui liền thấy trong bóng tối có hai người đen ngòm, trên đầu trùm hai cái bao đựng than, đang đuổi theo nó, vừa chạy vừa nhảy ở đầu mấy ngón chân như ma quỷ.

Bích nô cô nghĩ thầm :

- Thôi, đích thị là quân cướp rồi.

Không biết nên cất bốn đồng tiền vào đâu, nó ngậm vào mồm, giấu dưới lưỡi, rồi đâm đầu chạy. Nhưng nó vừa chạy được một bước, thì cánh tay bị níu lại và nghe một tiếng hét dữ dội :

- Muốn sống đưa tiền đây !

Bích nô cô trả lời không được vì mồm nó mắc ngậm mấy đồng tiền. Nó chỉ

múa máy và ú ớ để tỏ cho hai thằng kia biết (tuy chúng nó trùm kín đầu nhưng có moi hai lỗ hồng để nhìn ra cho tiện) nó chỉ là một thằng người gỗ nghèo xơ nghèo xác không có lấy một đồng tiền dính túi.

Hai thằng kẻ cướp vẫn dọa :

- Thôi đừng nhiều lời nữa ! Chúng tao chỉ muốn lấy tiền thôi!

Bích nô cô lắc đầu và đưa tay ra dấu là nó không có.

Thằng cướp lớn nói :

- Đưa tiền ra không tao giết chết bây giờ !

Thằng nhỏ lặp lại :

- Giết chết !

- - Giết xong giết cả bố nó nữa !

- Giết cả bố nó nữa !

Bích nô cô la lên một giọng thất vọng :

- Không ! Không ! Đừng giết bố tôi.

Trong khi nó la, mấy đồng tiền trong miệng nó kêu rôn rảng.

- À quân kẻ cướp ! Mày dấu mấy đồng tiền ở dưới lưỡi của mày à ?

Nhổ ra mau !

Bích nô cô vẫn không nhúc nhích.

- Mày giả điếc hử ? Một chốc nữa mày sẽ coi tao ! Chúng tao sẽ làm cho mày phải nhổ ra cho mà xem.

Một thằng chụp lấy chóp mũi Bích nô cô, một thằng cầm lấy cằm nó kéo thật mạnh để nó phải há mồm ra, nhưng vẫn vô hiệu. Miệng Bích nô cô ngậm chặt như ai lấy đinh đóng khít lại.

Thằng cướp nhỏ lấy ra một con dao định thọc cái lưỡi vào mồm Bích nô cô mà nạy. Nhưng Thằng người gỗ nhanh như chớp, chụp chân tên cướp cắn một miếng, đứt lìa và nhổ ra đất. Nhưng nó ngạc nhiên biết bao, miếng thịt nó vừa nhổ ra chỉ là một cái chân mèo.

Thằng được một trận đầu, Bích nô cô trở nên bạo dạn, lấy tay cào cấu hai tên cướp để thoát thân. Nó nhảy qua rào và băng qua các cánh đồng. Bọn cướp đuổi theo nó như chó săn đuổi bắt thỏ. Và cái thằng cụt cẳng, không biết nó đã làm thế nào để chạy nhảy mà đuổi theo được.

Chạy được chừng mười lăm cây số, Bích nô cô mệt quá, nó thấy nguy mất

rồi nên leo lên cây sồi cao vút và ngồi trên một cành cây gần đọt. Hai tên cướp cũng định leo thử nhưng vừa lên đến lưng chừng thì đã phải tụt xuống và ngã lăn ra đất, chân tay đều trật cả ! Nhưng chúng vẫn không chịu thua, nhặt củi khô để đốt. Chẳng bao lâu, gió vụt thổi, cây sồi cháy phật lên như một ngọn đèn.

Bích nô cô không muốn chết như một con chim bồ câu quay. Nó đánh phóc một cái nhảy xuống, rồi lúi vào đám ruộng nho.

Bọn cướp lại đuổi theo nó, như không biết nhọc mệt là gì.

Trời lặn lặn tỏ rạng, Bích nô cô đang chạy thì thấy trước mặt một cái hố rộng và sâu, nước đục ngầu như cà phê sữa.

Làm sao bây giờ ?

Nó đếm :

- Một ... hai ...ba ... rồi thì đánh một phóc nhảy qua bờ bên kia.
- Bọn cướp cũng nhảy theo nhưng đến được nửa chừng thì rơi tồm xuống hố, nước bắn lên tung toé.
- Bích nô cô bật cười, nhưng vẫn chạy :
- Giỏi đó ! Các ông tướng cướp ơi !

Bích nô cô tưởng chúng đã chết chìm mất rồi, nhưng khi ngảnh nhìn lại thấy hai thằng kia vẫn mãi miết chạy theo sau lưng nó, cái bao trùm trên đầu, nước chảy xuống ròn ròn như hai cái thúng lủng.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 15

Bọn cướp vẫn đuổi theo Bích nô cô và sau khi bắt được thằng người gỗ chúng đem treo cổ lên một cành sồi lớn

Bích nô cô thất vọng định nằm dài ra đất để chịu trận. Nhưng nhìn quanh mình nó thấy sau những vòm cây xanh, một điểm sáng. Đó là một cái nhà trắng như tuyết.

Nó nghĩ bụng :

- Nếu mình còn đủ sức chạy thẳng đến cái nhà ấy thì chắc là thoát nạn. Không để mất một phút, nó chạy như điên, như cuồng, băng qua khu rừng ấy.

Nó gõ cửa ! Chẳng một ai trả lời cả.

Nó đập mạnh hơn vì nghe tiếng chân và hơi thở của hai thằng kẻ cướp mỗi lúc một gần.

Vẫn im lặng như trước.

Biết gõ nữa chẳng ích lợi gì, nó thất vọng quá, mới lấy tay để dấm ; chân để đập vào cửa.

Một người con gái trẻ và đẹp với mái tóc xanh hiện ra trong khung cửa sổ. Mặt nàng trắng như bạch Lạp, hai mắt nàng nhắm lại, và hai tay vòng trước ngực. Nàng nói nhưng môi vẫn không động đậy, giọng nhỏ nhẹ như từ cõi âm đưa lại :

- Trong nhà này còn có ai nữa đâu ! Mọi người đều đã chết cả rồi.

Bích nô cô vừa khóc vừa la :

- Ít nhất nàng cũng mở cửa cho tôi vào với !

- Chính tôi cũng đã chết rồi.

- Chết ! Thế thì nàng đứng làm gì ở cửa sổ thế ?

- Tôi chờ người ta đem quan tài đến để khiêng tôi đi !

Nói xong, nàng biến mất và cửa sổ êm đềm đóng lại.

Bích nô cô la lớn :

- Nàng tóc xanh xing đẹp kia ơi ! Nàng làm phúc mở cửa cho tôi với !
Hãy thương hại thằng trẻ con khốn khổ này đang sắp bị lọt vào tay quân cướp
....

Nó nói chưa trọn chữ thì đã bị thộp cổ và nghe giọng hai tên cướp dọa
nạt :

- Lần này thử mày có thoát khỏi tay chúng tao không ?

Bích nô cô trông thấy cái chết trước mắt, nó run quá đến nỗi những khớp
xương chân gỗ kêu trèo trẹo và những đồng tiền vàng chạm vào nhau thành
tiếng.

Bọn cướp hỏi :

- Giờ mày có chịu hả họng ra không ? Hả họng không ? Mày không
trả lời hử ? Để xem ! Lần này chúng tao làm cho mày phải mở miệng.

Chúng nó rút hai con dao găm lớn và dài như dao cạo đâm phập vào lưng
Thằng người gỗ.

Cũng may Thằng người gỗ làm bằng thứ gỗ tốt nên lúc dao đâm vào bị
mẻ tan, thành trăm nghìn mảnh, khiến bọn cướp chỉ còn trên tay có hai cái
cán. Chúng mình nhau để bàn bạc.

Một thằng nói :

- Tao có cách. Phải treo cổ nó lên. Chúng ta hãy treo cổ nó lên.

Thằng kia lặp lại:

- Treo cổ nó lên.

Tức thì Thằng người gỗ bị trói cặp cánh, hai tay vòng ra phía sau lưng.
Đoạn bọn cướp tròng dây thong lọng vào cổ nó rồi treo lên một cành cây
rất lớn. Bọn cướp ngồi đợi cho đến lúc thằng này tắt thở. Nhưng đợi đã ba
tiếng đồng hồ mà cặp mắt của Thằng người gỗ vẫn mở trừng trừng và
miệng vẫn ngậm chặt lại, thân mình nó cũng chẳng dẫy dựa gì cả.

Đợi lâu quá, bọn cướp cười và nói với Bích nô cô:

- Thôi để ngày mai chúng tao sẽ trở lại đây, chúng tao mong rằng mày
sẽ lễ phép mà chết, còn mồm thì mở ra nhé!

Thế rồi chúng bỏ đi.

Trong lúc ấy, một ngọn gió từ phương Tây nổi lên thổi rất mạnh, đưa
Thằng người gỗ quay vòng vòng một lúc, ồn ào như tiếng chuông khua

trong các buổi lễ.

Gió đưa như thế làm cho Thăng người gỗ rất đau đớn. Cái nút thắt cứ siết mãi vào cổ nó, khiến nó nghẹt quá thở không được nữa.

Dần dần, cặp mắt nó mờ đi. Nhưng trong lúc nó có cảm giác tử thần sắp đến bắt nó, thì nó hy vọng một bàn tay từ thiên nào đó sẽ cứu vớt nó!

Nhưng đợi đã lâu vẫn không thấy ai đến, thì hình ảnh ông bố đáng thương của nó hiện ra. Khi sức cùng lực kiệt, mồm nó còn lẩm bẩm:

- Bố ơi bố; nếu bố có mặt tại đây!...

Vì hụt hơi nên nó không nói tiếp được nữa. Nó nhắm mắt, mở miệng, buông xuôi hai chân, dẫy dựa một cái rất mạnh rồi thẳng đờ ra.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 16

Nàng thiếu nữ tóc xanh đem Bích nô cô về, đặt nó trên giường và mời bác sĩ đến chẩn mạch xem thử nó còn sống hay đã chết.

Trong lúc Bích nô cô bị quân cướp treo lên cành cây và sắp sửa chết, thì nàng thiếu nữ tóc xanh lại đứng ở cửa sổ. Nàng cảm động và thương hại khi thấy Thằng người gỗ bị treo cổ và ngọn gió Tây thổi tòn ten trông như nó đang khiêu vũ.

Nàng vỗ tay ba tiếng, và cất tiếng gạ ba lần;

Dấu hiệu vừa dứt, thì nghe như có tiếng chim vỗ cánh vùn vụt bay đến. Và một con chim ưng đã thấy đậu ở cửa sổ.

Chim ưng cúi đầu lễ phép hỏi:

- Thưa tiên nương, bà đòi chúng tôi đến có việc gì?

Cũng nên nói để các em biết rằng nàng thiếu nữ tóc xanh không ai khác hơn là một bà tiên đã sống lâu năm trong khu rừng này.

- Người có thấy Thằng người gỗ hiện đang bị treo cổ và thân mình nó đang đưa qua đưa lại ở cành cây sồi đó không?

- Dạ thấy.

- Người hãy lập tức bay đến đó, lấy mỏ mà mổ cho đứt giây và đặt nó dưới gốc cây sồi, trên đám cỏ xanh.

Chim ưng cất cánh bay đi và trong hai phút sau thì trở lại.

- Chúng tôi đã thi hành đúng theo thượng lệnh.

- Sao! Nó đã chết hay đang còn sống?

- Mới trông thì tưởng như nó đã chết, nhưng có lẽ nó chưa thật chết vì chúng tôi vừa tháo nút giây ra thì nó thở một hơi khoan khoái và nói nho nhỏ:

- Giờ mình thấy hơi dễ chịu.

Bà tiên lại vỗ tay và gọi hai tiếng nữa, thì bỗng thấy một con chó xuất hiện và đứng thẳng hai chân sau như người vậy.

Con chó này mặc quần áo như một gã đánh xe trong ngày khánh tiết. Trên đầu có đội một cái mũ ba sừng, kết giải vàng chụp lên mớ tóc giả màu vàng hoa, đánh thành từng lọn nhỏ, xù xuống tận cổ.

Nó mặc một thứ lễ phục màu sô cô la, nút kim cương có hai túi để lúc nào chủ cho xương mà gặm thì bỏ vào đó. Quần cụt của nó bằng nhung đỏ sẫm. Nó mang bít tất lụa và một đôi giày phía trên cổ bẻ lật xuống. Lúc nào mưa, nó chuôi cái đuôi vào trong một cái bao nhung xanh.

Nàng tiên nói với con chó:

- Lại đây Mi Đô! Hãy sửa soạn cỗ xe ngựa tốt nhất của ta và đi vào rừng. Khi nào người đến gần gốc cây sồi, và thấy một Thằng người gỗ gần chết nằm trên cỏ thì hãy ẵm nó, nhẹ nhàng đặt lên nệm xe và đem về đây cho ta.

Con chó muốn tỏ rằng mình đã nghe rõ mệnh lệnh của chủ, vẫy bao nhung

xanh ba cái và chạy vùn vụt như một con ngựa đua.

Chẳng bao lâu, một cỗ xe rất đẹp, kết lông vịt và lót dạ, từ trong nhà xe đi ra. Một trăm cặp chuột bạch kéo xe, còn Mi Đô ngồi chễm chệ ở trên, lấy roi quất bên tả, rồi bên hữu như gã đánh xe lo sợ trẻ nãi công việc.

Chưa đầy mười lăm phút cỗ xe đã trở về. Nàng tiên đứng ở trước cửa, bồng Bích nô cô vào, đặt trong một phòng chung quanh tường bằng xa cừ. Nàng mời các vị bác sĩ có tiếng trong vùng đến.

Trước cả là bác sĩ Quạ rồi đến Cú Mèo, cuối cùng là Đế mèn biết nói: Nàng tiên cất tiếng nói cùng các vị bác sĩ lúc ấy đang vây quanh giường của Bích nô cô:

- Tôi muốn các người xem thử Thằng người gỗ này hiện còn sống hay đã chết!

Nghe hỏi thế, bác sĩ Quạ bước đến chân mạch Bích nô cô, sờ mũi và ngón chân, và sau khi khám xong, liền đồng thanh tuyên bố:

- Theo ý kiến tôi thì Thằng người gỗ này quả thật đã chết rồi. Nhưng nếu có một sự tình cờ nào run rủi khiến nó chưa chết thì lúc ấy hẳn là nó còn sống.

Cú Mèo nói:

- Tôi rất tiếc đã phải phát biểu ý kiến trái hẳn ý kiến của bạn đồng nghiệp và bạn thân của tôi là bác sĩ Quạ. Vì đối với tôi thì Thằng người gỗ này bao giờ cũng vẫn còn sống. Nhưng nếu có một sự tình cờ gì run rủi khiến nó không thể sống được nữa thì nghĩa là nó thật đã chết rồi.

- Còn ý kiến của người thì sao? Sao người không nói gì cả? Nàng tiên hỏi Đế Mèn biết nói như vậy.

- Tôi nói rằng một ông thầy thuốc thận trọng trong lúc chưa biết nên nói thế nào thì thà đừng nói. Nhưng Thằng người gỗ này đối với tôi có lạ lùng gì đâu! Tôi biết nó đã từ lâu.

Bích nô cô này giờ vẫn nằm yên như khúc gỗ, tự nhiên run lên làm rung động cả giường.

Đế Mèn lại tiếp:

- Thằng người gỗ này là một thằng xảo trá, bất trị.

Bích nô cô vừa hé mắt ra liền nhắm ngay lại.

- Nó là một thằng ba que xỏ lá, một thằng ma cà bông.

Bích nô cô ẩn mặt dưới lớp chăn.

- Nó là một thằng con bất hiếu. Nó làm cho bố nó khổ sở ưu phiền ...!

Trong lúc ấy thì bỗng có tiếng khóc thầm tức.

Mọi người ngạc nhiên khi lật chăn ra thì thấy Thằng người gỗ đang khóc.

Bác sĩ Quạ đồng dục nói:

- Khi nào một người chết khóc được tức là người chết ấy sắp lành.

- Bác sĩ Cú mèo tiếp:

- -Tôi rất tiếc đã phải một lần nữa, nói trái hẳn những điều mà bạn đồng nghiệp và bạn thân của tôi:

- Vì theo ý kiến tôi thì khi nào một người chết khóc, tức là người ấy không muốn chết nữa.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 17

Bích nô cô ăn đường nhưng không chịu uống thuốc xố

Lúc mấy ông thầy thuốc đã đi rồi, nàng tiên đến gần Bích nô cô đưa tay rờ trán thì thấy nó đang lên cơn sốt.

Nàng lấy một nắm hạt trắng hòa vào ly nước, đưa cho Bích nô cô và dịu dàng nói:

- Em uống vào thì sẽ lành bệnh ngay.

Bích nô cô nhìn cái ly, hơi mím miệng và nói một giọng như mếu:

- Có chua không?

- Chua, nhưng sẽ làm cho em khỏe mạnh.

- Nếu chua thì em không uống.

- Hãy vâng lời chị và uống đi!

- Thứ gì chua thì em không thích.

- Uống mau đi! Em uống xong thì chị cho một miếng đường

- Miếng đường đâu?

Nàng tiên lấy ra một miếng đường trong thau và nói:

- Đường đây!

- Em ăn đường trước đã rồi sẽ uống ly nước chua này sau.

- Em hứa với chị đã!

- Vâng! Em xin hứa.

Nàng tiên đưa miếng đường ra. Bích nô cô cầm lấy bỏ ngay vào mồm nhai.

Nó đưa lưỡi liếm môi và nói:

- Đường ngọt thật! Nếu thuốc xố mà cũng được như thế này thì ngày nào em cũng xố cả.

- Em phải giữ lời hứa! Uống thuốc đi cho lại sức.

Bích nô cô uể oải cầm lấy ly, đưa đầu chót mũi vào ly đoạn đưa ly lên môi; lại nhúng đầu chót mũi vào ly lần nữa. Cuối cùng nó nói:

- Chua quá! Chua quá! Em uống không được.

- Sao em lại biết là chua?

- Em đoán thế ! Chỉ ngửi mùi cũng đủ biết. Cho em xin thêm một miếng đường nữa rồi em sẽ uống lập tức.

Nàng tiên vẫn kiên nhẫn như bà mẹ hiền, bỏ vào trong miệng nó một miếng đường nữa, đoạn đưa ly ra.

Bích nô cô nhăn mặt :

- Em không uống !

- Vì sao thế !

- Cái nệm ở dưới chân làm em khó chịu.

Nàng tiên vội cắt cái nệm.

- Vô ích ! vì em không muốn uống.

- Thế có điều gì làm em khó chịu nữa không ?

- Cửa phòng khép không kín.

Nàng tiên ra khép cửa lại.

Bích nô cô khóc và hét :

- Nhưng dù thế nào ly nước chua này em cũng không uống đâu ! Không .. không...

- Rồi em sẽ hối hận

- Mặc em !

- Trong vài tiếng đồng hồ nữa bệnh sốt sẽ làm em chết !

- Mặc em !

- Thế em không sợ chết à ?

- Không bao giờ ! Em muốn chết hơn là phải uống thứ thuốc chua này.

Trong lúc ấy cửa phòng bỗng mở lớn. Bốn con thỏ đen như mực, trên vai khiêng cỗ quan tài đi vào. Bích nô cô sợ quá, vùng dậy hỏi:

- Các người muốn gì?

Con thỏ lớn hơn cả, nói:

- Chúng tôi đến để khiêng chú mày đi.

- Đến khiêng tôi à? Nhưng tôi đã chết đâu ?

- Chưa, nhưng chú mày có còn sống được mấy phút nữa thôi ! Vì chú mày không chịu uống thuốc chua cho lành cơn sốt.

Bích nô cô la lớn :

- Tiên nương ơi, tiên nương ! Hãy đưa ly thuốc, đưa mau ly thuốc cho tôi, vì tôi không muốn chết ... Tôi không muốn chết...

Nó đưa hai tay cầm ly thuốc, nốc cạn một hơi.

Mấy con thỏ nói :

- Chuyển này chúng mình đi không lại trở về không .

Chúng vừa khiêng quan tài đi vừa lẩm bầm trong miệng.

Giây lát sau, Bích nô cô tự trên giường nhảy xuống đất và lành hẳn bệnh.

Nàng tiên thấy Thăng người gỗ chạy nhảy nhanh nhẹn vui vẻ trong phòng như con gà con thì nói :

- Em thấy thuốc của chị đã thần hiệu chưa ? Em lành rồi đó !

- Không những em đã lành mà còn khỏe mạnh nữa ! Thật ly thuốc ấy đã cải tử hoàn sinh cho em

- Thế sao em lại đợi chị nói nhiều lần mới chịu uống !

- Bọn trẻ chúng em đứa nào cũng vậy cả. Sợ uống thuốc còn hơn là sợ đau nữa.

- Xấu chưa ! Đứa trẻ nào cũng phải biết rằng : Một phương thuốc hay lại uống đúng nhằm lúc thì trị được bệnh nặng và có khi lại làm cho nó khỏi chết nữa.

- Lần khác em sẽ uống ngay, không cần phải mời mọc. Em cứ nhớ mấy con thỏ khiêng quan tài ấy mãi ... Em sẽ chụp ngay ly thuốc uống lập tức ...

- Bây giờ em hãy đến gần chị và thuật lại cho chị nghe việc em bị rơi vào tay bọn cướp.

- Ông chủ gánh hát tên là Nuốt Lửa. Ông cho em năm đồng tiền vàng và nói :«Đem về cho bố mày»! Lúc trở về giữa đường em gặp một con Chồn và một con Mèo, toàn là những đứa tử tế cả. Chúng nó nói với em :«Bác có muốn năm đồng tiền vàng biến thành một nghìn, hai nghìn không ! Hãy đi với chúng tôi. Chúng tôi đưa bác đến một cánh đồng Huyền Diệu.» Em trả lời :« Đi thì đi !»

Trong lúc đi đường chúng nói: «Hãy dừng chân ở quán Tôm Đỏ đã,» không ngờ đến nửa đêm chúng trở dậy đi trước mất rồi. Em phải đi trong lúc đêm hôm khuya khoắc, trời tối mịt mù. Em gặp hai tên cướp, đầu trùm hai cái bao than. Chúng nói :«Đưa bốn đồng tiền còn lại cho chúng tao.» Em trả

lời :« Tôi không có gì cả. Nhưng chính em dấu tiền trong miệng. Một thằng kiếm cách lấy tay cạy miệng em, nhưng em cắn cho một miếng đứt lìa tay nó và nhả ra. Thế rồi bọn cướp đuổi theo em. Em chạy mãi ... chạy mãi ... Nhưng chúng tóm được và treo cổ em lên một cành cây sồi và nói : « Ngày mai chúng tao sẽ trở lại đây. Lúc đó mày đã chết rồi, mồm mày há ra và chúng tao sẽ lấy những đồng tiền mày dấu dưới lưỡi.

- Thế hiện giờ em để mấy đồng tiền ấy ở đâu ?

- Em đánh mất rồi !

Chính Bích nô cô đã nói láo. Nó dấu kín tiền trong túi. Lời nói dối vừa thốt ra khỏi mồm, thì cái mũi của nó nguyên đã dài sẵn thì lại dài thêm hai ngón tay nữa.

- Em đánh mất ở đâu?

- Ở trong khu rừng gần đây!

Nói láo thêm một lần thứ hai, mũi nó lại dài ra một đoạn nữa.

Nàng tiên lại nói:

- Nếu em đánh mất ở khu rừng gần đây thì chị sẽ kiếm cho. Vì vật gì mất trong rừng bao giờ cũng kiếm được cả.

- Giờ em mới nhớ lại. Lúc uống thuốc em đã lỡ nuốt mấy đồng tiền vào ruột.

Bích nô cô cứ kiếm cách nói quanh, nói quẩn như thế.

Khi nói dối đến lần thứ ba thì mũi nó dài một cách ghê gớm; đến nỗi không thể xây trở qua lại được nữa. Xây về phía bên phải, mũi nó chạm vào giường và cửa sổ, xây về phía bên trái mũi nó va vào cửa lớn trong phòng. Ngẩng đầu lên thì mũi nó suýt đâm vào mắt nàng tiên.

Nàng nhìn nó mà cười.

- Sao chị lại cười?

Bích nô cô vừa thẹn vừa lo, vì mũi nó cứ dài lần ra, mắt có thể trông thấy được.

- Ta cười em hay nói láo.

- Sao chị biết em nói láo?

- Vì nói láo thế nào cũng bại lộ. Có hai thứ nói láo. Một thứ thì ngăn lùn chân lại và một thứ thì dài thòng mũi ra. Em thuộc về hạng mũi dài.

Bích nô cô xấu hổ quá định chạy trốn, nhưng không được. Mũi nó dài quá chạy ra không lọt cửa.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 18

Bích nô cô lại gặp chú Chồn và chú Mèo.

Nó đi với hai con kia để gieo bốn đồng tiền ở cánh đồng Huyền Diệu. Nàng tiên để cho Bích nô cô rên rỉ khổ sở trong nửa tiếng đồng hồ như thế chỉ vì cái mũi dài quá không thể thoát ra ngoài cửa được. Nàng muốn cho nó một bài học nghiêm khắc để sửa tính xấu của nó, một tính xấu nhất đối với con trẻ.

Nhưng khi thấy Thằng người gỗ thất vọng quá, cặp mắt như muốn rời ra khỏi tròng, thì nàng tiên cảm động, vỗ tay để ra hiệu.

Bỗng một con chim gỗ mỡ vùn vụt bay vào phòng đậu lên mũi Bích nô cô và bắt đầu mổ.

Chỉ trong vòng năm phút, cái mũi dài to tướng dị kỳ ấy đã trở lại bình thường.

- Nàng tiên ơi! Nàng tử tế quá. Bích nô cô vừa nói vừa chùi nước mắt! Em thương chị quá!

- Ta cũng thương yêu em, nếu em muốn ở đây thì em sẽ là em của chị và chị sẽ là chị của em.

- Em muốn ở lại đây lắm, nhưng còn bố em thì sao?

- Chị đã nghĩ đến điều đó rồi. Chị đã tin cho bố em biết và tối nay em sẽ gặp bố em tại đây.

Bích nô cô vui mừng nhảy nhót:

- Thật thế à! Nàng tiên ơi! Nếu chị cho phép em đi đón bố em thì thật chị đã làm cho em vui sướng vô cùng.

- Em cứ đi đi! Nhưng đừng để cho lạc đường. Em cứ theo con đường rừng mà đi, thế nào em cũng gặp bố em cho mà xem.

Bích nô cô ra đi. Lúc vào rừng nó chạy như con dê con. Và khi đến trước cây sồi lớn thì nó dừng chân lại vì nghe có tiếng động trong lùm cây.

Nó trông thấy trước mặt nó hai người đi đến. Đố các em biết ai?

Chú Chồn và chú Mèo, hai người bạn đồng hành của nó đã từng ăn với nó trong quán Tôm Đỏ.

Chú Chồn chạy đến ôm choàng lấy cổ Bích nô cô.

- Sao bác lại ở đây

- Sao bác lại ở đây?

Con Mèo lập lại;

Thằng người gõ nói:

- Câu chuyện dài lắm, để rồi ta thuật lại cho mà nghe. Nên biết rằng đêm trước, trong lúc các người để ta ở lại một mình trong quán trọ thì ta liền ra đi và giữa đường gặp ngay bọn cướp.

- Bọn cướp à! Tội nghiệp cho ông bạn mình chưa ? Chúng định làm gì bác ?

- Chúng muốn cướp món tiền của ta.

Chú Chồn nói :

- Đồ quân khốn nạn.

- Nhưng ta chạy thoát và chúng đuổi theo. Chúng chộp được ta, và treo cổ ta lên cành cây sồi này.

Bích nô cô chỉ cây sồi cách nó chừng vài bước.

Chú Chồn nói :

- Thật không thể tưởng tượng được một việc nào tồi tệ hơn thế nữa. Chúng ta ở trong thời đại nào ? Biết kiếm đâu ra một nơi chắc chắn cho những người lương thiện trú ẩn !

Trong khi nói chuyện thì Bích nô cô trông thấy con mèo què mất chân trước, chân bên mặt. Thật ra thì nó mất hẳn cả chân.

- Chân của người đâu rồi ?

Chú Mèo sắp sửa trả lời, nhưng nó đang còn nghĩ ngợi thì chú Chồn đã nhanh nhẩu đỡ lời cho nó :

- Ông bạn của tôi đây rõ là người khiêm nhường quá ! Tôi phải thay bạn tôi mà nói mới được. Trước đây một tiếng đồng hồ, chúng tôi gặp giữa đường một con chó sói già, gần chết đói. Nó ngã tay xin. Không có gì để cho nó, dù là một cái xương cá cũng vậy. Bạn tôi rộng lòng như bể trời, đã dùng răng cắn lấy chân trước ném cho con chó sói, giúp nó tạm thời qua cơn đói.

Nói xong Chú Chồn lau một giọt nước mắt.

Bích nô cô cũng cảm động, ghé đầu gần chú Mèo nói nhỏ vào tai :

- Nếu tất cả mèo đều như người thì lũ chuột sung sướng biết bao?

Chú Chồn hỏi :

- Bích nô cô ! Bây giờ bác làm gì ở đây ?

- Ta đợi bố ta, thế nào rồi cũng đi ngang đây.

- Tiền của bác đâu cả rồi ?

- Bao giờ ta cũng để trong túi, chỉ trừ một trự trả tiền ăn trong quán trọ Tôm Đỏ.

- Đáng lẽ chỉ bốn trự, ngày mai bác sẽ có một số tiền số tiền một nghìn, hai nghìn ! Sao lại không chịu đến cánh đồng Huyện Diệu để gieo mấy đồng tiền ấy.

- Hôm nay thì chịu thôi ! Để ngày khác ta sẽ đi.

- Ngày khác thì chậm mất !

- Sao vậy ?

- Vì có một bậc đại vương đã mua cánh đồng ấy và qua hôm sau là không một ai được phép đến gieo tiền ở đấy nữa.

- Cánh đồng Huyện Diệu cách đây xa gần ?

- Chừng vài cây số. Bác có muốn đi với chúng tôi không ? Chỉ mất trong nửa tiếng đồng hồ là đến. Bác vãi ngay mấy đồng tiền ấy để gạt lấy vài nghìn, nghĩa là chiều nay đã trở về với một túi tiền đầy. Sao ? Có đi với chúng tôi không ?

Bích nô cô lưỡng lự chưa trả lời vội vì hình ảnh nàng tiên hiện ra trong trí nó. Nó nghĩ đến bố Gia Bích, đến lời khuyên của Dế Mèn. Nhưng cuối cùng, nó đã hành động như những đứa trẻ không suy xét. Nó rùn vai nói với chú Chồn :

- Thôi chúng ta cùng đi vậy.

Thế rồi chúng ra đi.

Đi được nửa buổi thì đến một làng tên gọi là Phĩnh phờ; Bích nô cô lấy làm lạ khi trông thấy giữa đường không biết bao nhiêu là chó trụi lông sắp chết đói, cừu cũng bị vật trụi lông đang run lên vì rét. Gà không mồng đang đi kiếm ăn, bướm không bay được vì đã bán mất cặp cánh đẹp. Công không

đuôi, thẹn thùng chẳng dám ra mặt.

Giữa bọn hành khất, giữa bọn khốn khổ thẹn thùng này, thỉnh thoảng chạy ngang qua những chiếc xe như xe của các bậc vương giả, ở trên ngồi một con mèo, một con sáo hoặc một con chim loại mãnh cầm.

- Cánh đồng Huyền Diệu ở đâu thế ?

- Chờng vài bước nữa. Chúng đi ngang qua làng, và khi đã ra khỏi ngoài thành quách thì thấy một cánh đồng vắng vẻ, giống như bao nhiêu cánh đồng khác.

Chú Chồn nói với Bích nô cô :

- Chúng ta đã đến nơi rồi đây ! Bây giờ bác cúi xuống lấy tay đào một cái lỗ, đặt vào đó bốn trụ tiền vàng đoạn lấp đất lại.

Chú Chồn lại nói tiếp :

- Rồi bác đến một cái khe gần đấy, múc một gáo nước tưới vào nơi đã chôn bốn đồng tiền ấy.

Bích nô cô ra khe, nhưng vì không có gáo, nó tạm dùng chiếc giày múc đầy nước đem vào rưới lên lỗ đất mới chôn mấy đồng tiền vàng.

Thế rồi nó hỏi :

- Bây giờ ta phải làm gì nữa ?

- Thôi ! Như vậy là xong rồi. Chúng ta chỉ việc đi đi thôi. Trong vài mươi phút nữa, bác sẽ trông thấy một cái cây còn tươi tốt từ dưới đất mọc lên cành nặng trĩu những đồng tiền vàng.

Bích nô cô mừng quá, cảm tạ tấm lòng tốt của Chồn và Mèo, và hứa sẽ biếu một món quà đích đáng.

- Chúng tôi không muốn nhận một món quà nào cả. Bảo cho bác biết bí thuật làm giàu một cách dễ dàng không một nhọc gì, đó là điều hãnh diện cho chúng tôi rồi.

Nói xong, chúng chào Bích nô cô, chúc gặt được nhiều tiền của, đoạn chúng đi đường chúng.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 19

Đã bị bóc lột, Bích nô cô lại bị ba tháng tù

Trở về trong làng, Bích nô cô đếm nhăm từng giây, từng phút. Khi biết đã đến lúc rồi, nó liền theo con đường cũ trở lại cánh đồng Huyền Diệu.

Nó đi rất nhanh, quả tim đánh tích tắc như quả lắc một cái đồng hồ chạy đều. Nó vừa đi vừa suy tính :

- Đáng lẽ mình chỉ có một nghìn đồng tiền vàng, thế mà trên cành cây sinh thêm được đến hai nghìn ! Đáng lẽ hai nghìn, mình được ra đến năm nghìn, đáng lẽ hai nghìn, mình thu vào một trăm nghìn. Chao ôi ! Mình sẽ thành một vị đế vương giàu có biết bao nhiêu ! Mình thích có một toà lâu đài huy hoàng, nghìn con ngựa gỗ và nhìn chuồng ngựa để đi dạo chơi. Mình lại muốn có một hầm đầy rượu, một phòng đầy mứt bánh, đủ cả các thứ.

Trong trí đang miên man về những dự tính tốt đẹp thì Bích nô cô sắp đến cánh đồng Huyền Diệu. Nó dừng chân lại nhìn thử có trông thấy một cây nào mang nặng những đồng tiền vàng không ? Nhưng tuyệt nhiên nó không thấy gì cả.

Nó bước ít bước nữa cũng chẳng thấy gì lạ cả.

Nó sinh nghi và mất hết tin tưởng.

Nó rút tay ra khỏi túi áo và đưa lên gãi đầu.

Trong lúc ấy nó nghe có tiếng cười vang lên đâu đấy.

Ngẩn nhìn lên, nó thấy trên cành cây một con két lớn đang rĩa mấy cái lông cằn cỗi còn sót lại trên mình nó.

Bích nô cô hỏi một giọng giận dữ :

- Sao người, lại cười ?

- Ta cười chỉ vì trong lúc gãi như thế này nó nhột nhột ở nách.

Bích nô cô không trả lời, nó đi đến rãnh nước, lấy nước giày múc nước đem đến tưới vào chỗ chôn tiền.

Lần này một chuỗi cười ngạo mạn lại nổi lên giữa cánh đồng im lặng.

Bích nô cô nổi xung hét lớn :

- Sao người lại cười, hừ kút ? Quân thô tục không có lễ độ gì cả !

- Tao cười những đứa khờ dại hay tin nhảm nên bị những thằng tinh ranh hơn lừa gạt.

- Người nói ta ?

- Bích nô cô ơi ! ta nói người chứ nói ai? Vì người đã dại dột mà tin rằng tiền có thể gieo và gặt được như loài đậu, loài dưa ở ngoài đồng. Trước kia ta cũng tin nhảm như vậy và ngày nay ta đã bị trừng phạt. Nhưng đã muộn mất rồi. Bây giờ thì ta biết rõ rằng :« Muốn kiếm năm ba đồng tiền một cách lương thiện thì phải tự làm ra, hoặc bằng tay, hoặc bằng trí não» ...

Thằng người gỗ bắt đầu run sợ. Nó hỏi :

- Ta không hiểu người muốn nói gì ?

- Thùng thằng ta giảng nghĩa cho mà nghe ! Lúc người vào trong làng thì Chồn và Mèo, chúng nó chạy đến đây. Chúng đào đất lấy số tiền của người rồi chạy vùn vụt như gió. Bây giờ thì làm sao mà bắt chúng được nữa !

Bích nô cô há hốc mồm ra. Nó không tin lời con kút. Nó lấy mấy ngón tay đào chỗ đất đã tưới nước. Nó đào mãi, đào mãi. Lỗ sâu xuống tưởng có thể bỏ lút một cọng rơm dựng đứng. Nhưng mấy đồng tiền vàng không còn. Bị thất vọng nó trở về làng và đến tòa án tố cáo với quan tòa về hai tên gian phi đã trộm tiền của nó.

Quan tòa là một con khỉ, một con khỉ già được mọi người kính trọng vì tuổi tác. Nó có một bộ râu dài, một cặp mắt kính chỉ có hai gọng vàng chứ không có mặt. Nhưng nó vẫn phải đeo luôn vì trong mấy năm nay cặp mắt nó bị sưng vù lên và nhức nhối khó chịu lắm!

Trước mặt quan Tòa, Bích nô cô thuật lại đầu đuôi vụ mất bạc. Nó kể tên, họ và biệt danh của hai thằng kẻ cắp và xin Tòa xét xử.

Quan Tòa ra vẻ hiền lành và chăm chú nghe Bích nô cô thuật chuyện. Ông ái ngại và cảm động lắm. Khi Bích nô cô dứt lời, thì quan Tòa đưa tay ra với lấy cái chuông mà lắc.

Nghe tiếng chuông hai con chó bện áo cảnh sát chạy đến. Quan Tòa chỉ Bích nô cô mà nói:

- Tên này đã bị người ta lấy mất bốn đồng tiền vàng. Hãy thộp cổ nó đem

vào nhà giam lập tức.

Nghe tuyên án như thế, Bích nô cô sững sốt. Nó muốn phân trần nhưng hai viên cảnh sát không để mất thì giờ, bịt mõm nó lại, dẫn đến nhà giam.

Bích nô cô ở trong tù bốn tháng, bốn tháng trời đặng đặng. Nó còn phải ở lâu nữa, nếu không có một sự may mắn bất ngờ xảy ra.

Vị Vua trẻ tuổi cai trị xứ Phĩnh Phờ vừa đánh thắng quân địch một trận. Nhân dịp này, Ngài muốn tổ chức những buổi lễ công cộng, có thả đèn, đốt pháo hoa, đua xe đạp. Vì muốn tỏ dấu hiệu vui mừng, Ngài muốn tất cả các nhà giam đều mở rộng cửa để cho bọn bất lương được tẩu thoát ra ngoài.

- Nếu mọi người đều được tha, thì tôi cũng được ra về chứ?

Bích nô cô hỏi:

Người giữ ngục trả lời:

- Anh không được ra, vì anh có phải bất lương đâu!

Bích nô cô :

- Xin lỗi ông. Chính tôi cũng là một kẻ bất lương.

- Nếu thế thì được

Người giữ ngục cất mũ lễ phép chào Bích nô cô.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 20

Ra khỏi tù, Bích nô cô trở về với nàng tiên.

Nhưng giữa đường nó gặp một con rắn ghê gớm và bị mắc bẫy.

Các em hãy tưởng tượng nỗi vui mừng của Bích nô cô khi được trả lại tự do. Không một phút trì hoãn, nó ra khỏi làng và tìm nhà nàng tiên để trở về. Vì là thuộc về mùa mưa dầm, ngoài đường bùn ngập lên đến nửa ống chân, Bích nô cô không quen khó nhọc, trong lòng muốn chóng được gặp bố và bà chị tóc xanh, nên nó chạy nhanh như một con chó săn, khiến bùn tung tóe lên đến mũ.

Nó bảo thầm:

- Chao ôi! Biết bao nhiêu hoạn nạn mà mình đã gặp phải. Thật cũng đáng kiếp cho mình quá! Mình là một đứa con cứng đầu, cứng cổ lại có tâm tánh bất lương. Mình cứ thích chi là làm nấy, ai bảo điều hay lẽ phải cũng chẳng chịu nghe. Nhưng bắt đầu từ nay, mình cương quyết thay đổi tính nết, phải làm sao cho thành một đứa bé dễ dạy, biết vâng lời.

Biết khôn thì sự đã rồi. Trẻ con không vâng lời người trên thì không bao giờ sung sướng. Ông bố mình chắc là trông đợi mình lắm. Lúc về nhà nàng tiên không biết mình có gặp được ông bố mình không? Đã lâu ngày vắng mặt, ông bố mình không được mình vuốt ve, hôn hít! Còn nàng tiên không biết có tha thứ cho mình không? Nàng đã chăm nom săn sóc mình biết bao! Mình còn sống sót được đến ngày này cũng chính là nhờ nàng.

Nghĩ đến đó, bỗng nó hoảng kinh, nhảy lùi lại bốn bước. Nó đã trông thấy gì? Một con rắn lớn bò ngang qua đường, một con rắn da xanh, mắt như lửa, đuôi nhọn và phun lửa phì phì như ống khói.

Nỗi run sợ của Bích nô cô không sao xiết tả. Nó tránh xa hơn năm trăm thước, ngồi lên trên một đồng đá, chờ cho rắn đi qua để rảnh đường mà đi.

Nhưng nó đợi đã một tiếng đồng hồ, hai tiếng, ba tiếng, con Rắn vẫn nằm lì ở đó.

Từ xa Bích nô cô vẫn thấy cặp mắt đỏ và làn khói từ cái đuôi nhọn phun lên!

Nhưng muốn cho chóng. Bích nô cô tưởng mình can đảm lắm. Nó đi đến chỉ còn cách con Rắn có năm bước, nói một giọng nhỏ nhẹ dịu dàng:

- Thưa ông Rắn, xin lỗi ông! Ông làm ơn xích sang bên kia một chút để tôi đi.

Nó nói như là nói với một bức tường. Con vật vẫn không nhúc nhích.

Bích nô cô lại vẫn cái giọng nhỏ nhẹ ấy:

- Thưa ông Rắn, xin lỗi ông! Ông làm ơn xích một chút cho tôi đi, tôi xin nói để ông hay rằng tôi phải về nhà kéo bố tôi trông đợi, vì bố tôi vắng tôi đã lâu ngày rồi! Xin ông cho phép tôi theo con đường này mà đi.

Van xin xong, nó chờ đợi một dấu hiệu gì của con rắn trả lời cho nó, nhưng dấu hiệu ấy vẫn không thấy.

Trái lại Rắn ta trước kia có vẻ hoạt động, thì nay lại không nhúc nhích và cứng đờ ra, mắt nhắm lại, đuôi không còn phun lửa nữa.

Bích nô cô nghiệm rằng:

- Có lẽ Rắn chết rồi.

Nó xoa hai tay vào nhau ra bộ thích chí lắm. Không để mất thì giờ, nó lấy chân đẩy con Rắn để đi, nhưng vừa đưa chân ra thì Rắn vùng dậy như cái lò xo nổi bật lên.

Bích nô cô sợ quá chạy lùi lại, nó vấp ngã xuống. Nó ngã thế nào không biết mà đầu thì cắm vào bùn còn hai chân chống dựng lên trời.

Trông thấy một con người gõ dũa dựa lia lịa mà đầu thì trút xuống. Rắn bật cười. Nó cười quá đến nỗi vỡ các mạch máu và lần này thì Rắn chết thật.

Bích nô cô lại tiếp tục chạy để về nhà trước lúc trời tối. Nhưng trong lúc ấy, bụng nó đói quá không thể chịu đựng được, nó chạy xuống ruộng nho để hái ăn.

Nó không xuống ruộng nho có phải hơn không. Vì nó vừa mới lùi xuống thì chân bỗng bị hai miếng sắt kẹp lại đau đến đổ đom đóm mắt.

Bích nô cô vừa bị mắc bẫy, thứ bẫy người ta đặt để bắt những con chồn lớn đã gieo họa cho những chuồng gà trong các vùng lân cận.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 21

Bích nô cô bị một bác nhà quê tóm được, và bắt nó làm chó để giữ chuồng gà.

Bích nô cô la khóc, cầu trời khẩn Phật, nhưng những giọt nước mắt, những tiếng rên la đều vô hiệu. Chung quanh không có lấy một người qua lại.

Đêm đến, phần vì cái bẫy siết mạnh lấy chân, phần nỗi lo sợ một thân một mình giữa cánh đồng rộng, khiến nó mất cả can đảm suýt ngất đi.

Bỗng nó thấy một con đom đóm bay ngang qua đầu. Nó gọi lại và nói:

- Đom đóm ơi! Hãy làm phúc cứu tôi với!

Đom đóm đáp:

- Tội nghiệp cho người chưa! Sao người lại để cho sa chân vào bẫy sắt thế?

- Chỉ vì tôi vào cánh đồng này để hái mấy trái chùm nho.

- Nho ấy của người à?

- Không !

- Thế thì ai bảo người xoáy của kẻ khác làm gì ?

- Tại tôi đói quá.

- Đói không phải là một lý do để chiếm đoạt của kẻ khác.

- Chính thế ! Lần sau tôi không dám vậy nữa.

Trong lúc ấy câu chuyện bị cắt đứt vì có tiếng động nhẹ gần đấy.

Đó là bác nhà quê, chủ cánh đồng, đang rón rén đi đến xem thử ban đêm có con chồn nào bắt gà bị sa bẫy không ! Nhưng bác ta hết sức ngạc nhiên, khi lấy cây đèn dầu trong áo toì ra để soi, thì không phải là một con chồn mà một thành ranh con.

Bác nổi giận nói :

- Đồ quân ăn trộm ! Chính mày đã bắt gà của tao phải không?

- Tôi à ? Không phải đâu !

Bích nô cô vừa đáp, vừa khóc. Tôi chỉ đến đây để hái một vài chùm nho mà thôi.

- Đứa nào trộm nho được thì cũng trộm gà được. Tao sẽ cho mày một bài học để mày có thể nhớ suốt đời.

Ông ta tháo bẫy ra, chụp cổ Bích nô cô đem về như xách một con cừu vậy.

Khi đi đến trước vựa lúa, ông ta ném Bích nô cô xuống đất, đập một chân lên vai nó và nói :

- Bây giờ đã khuya mất rồi, tao đi ngủ đã, ngày mai rồi sẽ hay. Trong khi chờ đợi nên xử trí như thế nào, mày hãy tạm canh gác thay thế con chó của tao nó vừa chết trong ngày hôm nay.

Nói thế, ông tròng vào cổ nó một cái vòng lớn có gai nhọn bằng đồng và cột thật chặt để nó không thể nào tháo ra được.

Nơi chiếc vòng ấy có buộc một sợi xích dài và dây xích này lại đóng lên tường.

Bác nhà quê bảo nó :

- Đêm nay nếu trời mưa thì mày vào trong cái cũi gỗ này mà nằm. Trong cái cũi hiện còn nhiều rơm. Con chó của tao xưa nay vẫn ngủ ở đó. Nếu có trộm đến thì phải chống tay mà sủa nghe không ?

Dặn dò xong, ông ta đóng cửa và khóa lại kỹ lưỡng, còn Thăng người gỗ thì nằm trước cửa thập tử nhất sinh vì nó vừa lạnh, vừa sợ, vừa đói. Thịnh thoảng nó lại thử đưa tay ra tháo cái vòng đang siết lấy cổ nó. Nó rên rĩ :

- Thật tốt phúc cho mình chưa ! Mình muốn làm một đứa liều lĩnh, một đứa ma cà bông, mình muốn đi theo quân vô lại, nhưng mình lại luôn luôn bị rui ro. Nếu như mình là một đứa bé ngoan ngoãn như bao nhiêu đứa trẻ khác, nếu mình can đảm đến trường học tập, nếu cứ ở mãi với ông bố thì bây giờ có đâu lại phải nằm ở giữa cánh đồng làm chó canh cửa cho một bác nhà quê ! Nếu kiếp sau mà mình ra đời ... Bây giờ thì chạm mất rồi. mình phải kiên nhẫn mà chịu đựng.

Sau những lời rên rĩ suốt tự thâm tâm của nó, nó lại chun vào trong cũi chó mà ngủ

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 22

Bích nô cô khám phá ra bọn trộm nên được tha.

Nó ngủ ngon lành như thế đã được hơn hai tiếng đồng hồ, thì khoảng nửa đêm, nó thức giấc và nghe có tiếng thì thầm nho nhỏ, những tiếng là lạ ở cạnh vựa lúa.

Bích nô cô đưa mũi ra ngoài cửa thì trông thấy bốn con vật lông đen sẫm giống như bốn con mèo đang họp hội nghị.

Nhưng không phải là mèo, mà là những con chồn, một loài thú ăn thịt, thích xức trứng gà và thịt gà non.

Một con chồn tách riêng ra khỏi mấy con kia để đi đến cũi chó và hạ thấp giọng nói :

- Chào bác Mê nê la.

Thằng người gỗ đáp :

- Tao không phải là Mê nê la.

- Thế người là ai.

- Tao là Bích nô cô.

- Bác làm gì ở đây ?

- Tao làm chó để giữ nhà.

- Thế thì Mê nê la đâu rồi ? Con chó hiền lành thường nằm ở đây để giữ nhà đâu rồi ?

- Nó vừa chết sáng mai này.

- Chết ! Tội nghiệp chưa ! Thật là một con chó hiền lành. Còn bác, trông diện mạo của bác, chắc bác cũng là một con chó đáng khen đó !

- Xin lỗi ! tao không phải là chó !

- Thế bác là ai ?

- Tao là một thằng người gỗ.

- Và bác làm chó để giữ nhà phải kkkhông ?

- Vì người ta muốn trừng phạt tao.
 - Thế thì tốt lắm ! Tôi thỏa thuận với bác điều này cũng như tôi đã thỏa thuận với Mê nê la ngày trước. Chắc bác không có điều gì đến nỗi phải phàn nàn đâu !
 - Thỏa thuận về việc gì thế ?
 - Cứ như mấy lần trước, mỗi tuần tôi đến đây một lần để viếng cái chuồng gà này. Chúng tôi bắt tám con thì chỉ ăn có bảy, còn một để phần bác. Lẽ cố nhiên là bác phải giả vờ ngủ, và đừng sửa để đánh thức lão nhà quê dậy.
 - Trước đây các người đã thi hành mưu kế ấy đối với Mê nê la à ?
 - Vâng, chúng tôi với Mê nê la vẫn thỏa thuận với nhau như thế. Bác cứ ngủ yên. Trước khi ra về thế nào chúng tôi cũng để lại đây, ở trước cái cũi này, một con gà mái tơ to béo, vặt lông rồi để bác xơi buổi sáng. Sao ? bác có đồng ý không ?
 - Đồng ý chứ !
- Bích nô cô gục gặc cái đầu như có ý dọa nạt và nói :
- Chốc nữa sẽ biết tay ông !

Lúc bốn con chồn đã chắc mẫm về công việc của mình, chúng liền thẳng đến chuồng gà bên cạnh cũi chó, lấy móng chân và răng để mở cửa chuồng, rồi cứ con này đến con khác lần lượt chui vào.

Lúc chúng đã vào hết rồi, bỗng nhiên nghe cánh cửa đóng sầm một tiếng rất mạnh.

Chính Bích nô cô đã đóng cửa. Không những đóng mà nó lại còn lấy một viên đá rất lớn chặn ra ngoài cho được chắc chắn. Rồi thì nó cất tiếng sửa. Nó sửa in hệt một con chó.

Nghe tiếng sửa, bác nhà quê nhảy xuống giường, xách súng chạy ra cửa sổ hỏi :

- Có gì lạ không ?

Bích nô cô đáp :

- Dạ có trộm.

- Chúng nó ở đâu ?

- Ở trong chuồng gà.

- Tốt! Tao ra ngay bây giờ.

Trong nháy mắt, bác nhà quê đã đi ra, chui ngay vào chuồng gà bắt bốn con chồn bỏ vào bị và cất giọng vui vẻ nói với chúng:

- Thế là chúng bây sa vào tay tao. Cũng muốn trừng phạt chúng bây nhưng tao không phải là người độc ác. Đến ngày mai, tao xách chúng bây ra tiệm ăn để họ nấu chúng bây như nấu thỏ. Thật là danh giá cho chúng bây quá!

Đoạn bác ta đến gần Bích nô cô vuốt ve nó và trong câu chuyện, bác ta hỏi:

- Sao mà lại tìm ra được cuộc âm mưu của mấy tên trộm ấy? Còn con Mê nê la, con chó trung thành của tao, lại không hay biết gì cả?

Bích nô cô định thuật lại những điều nó đã biết, chuyện ký kết giữa con chó và mấy con chồn, nhưng khi nghĩ lại con chó đã chết rồi thì nó tự bảo:

- “Tổ cáo những người đã chết, phỏng có ích gì? Những kẻ đã chết, tốt hơn là để cho họ an thân.”

- Lúc bọn chồn đến vừa lúa thì mà còn thức hay ngủ.

Bích nô cô đáp:

- Tôi ngủ, nhưng những tiếng thì thầm của chúng đã đánh thức tôi dậy. Một con trong bọn đến nói với tôi như vậy: “Nếu bác hứa với tôi là năm im không sửa để đánh thức chủ bác dậy thì ngày mai chúng tôi sẽ biếu bác một con gà thật béo đã vặt trụi lông rồi.” Ông đã nghe rõ chưa? Nó cả gan dám gạ với tôi những điều như vậy! Tôi nói để ông biết rằng, tuy là một thằng người gỗ mặc lòng, tính xấu gì thì xấu, chứ tôi không bao giờ lại chịu hạ mình thông đồng với bọn bất lương.

- Mày là một đứa trẻ tốt! Bác nhà quê vỗ vai nó nói như thế! Những tính tốt ấy đã làm nên danh, nên giá cho mày. Và muốn tỏ lòng vui vẻ của tao, tao cho mày trở về nhà ngay từ bây giờ.

Nói xong, bác nhà quê tháo cái vòng tròn chó

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 23

Bích nô cô than khóc cái chết của nàng tiên tóc xanh và nó gặp một con
bồ câu đưa nó đến bờ bể.

Bích nô cô không còn thấy cái vòng nặng nề và nhớ nhức đê lên cổ
nữa, nó sung sướng chạy băng qua cánh đồng một mạch để đến con đường
đưa thằng tới nhà bà tiên. Khi đến con đường lớn rồi, nó ngoảnh lui để nhìn
cánh đồng, nó nhận thấy khu rừng mà nó đã rui ro gặp phải con Chồn và
con Mèo.

Trong lùm cây nó nhìn thấy đọt cây sồi mà nó đã bị treo cổ. Nó đưa
mắt nhìn khắp tứ phía, nhưng không sao tìm thấy nhà bà tiên tóc xanh.

Nó bỗng thấy một cảm giác buồn rầu tràn ngập tâm hồn nó. Nó chạy
rất nhanh đến chỗ mà trước kia cái nhà trắng trắng đã dựng lên. Nhưng nhà
đã không còn nữa. Trên một phiến đá cẩm thạch có khắc mấy hàng chữ đau
đớn như sau:

Ở đây

Nàng tiên tóc xanh

Đã âu sầu mà chết

Vì thằng em là Bích nô cô

Đã bỏ nàng trợ trợ một mình

Các em thử nghĩ lúc mà nó lăm bằm đọc được mấy dòng chữ ấy thì nó
sẽ ra sao?

Nó úp mặt xuống phiến đá, hôn lấy hôn để tẩm đá trên mồ và khóc nức

nở.

Nó khóc cả đêm. Qua hôm sau trời sáng, nó cũng vẫn còn khóc. Nó khóc đến nỗi cạn cả tuổi lệ.

Tiếng than khóc của nó vang lên khiến đồi núi chung quanh vang động những tiếng dội.

Nó vừa khóc vừa nói:

- Nàng tiên thân mến của tôi ơi! Sao chị lại chết? Sao em không chết để thay chị? Em thì độc ác mà chị thì hiền lành. Bố em hiện nay ở đâu? Nàng tiên ơi! Em tìm bố em ở đâu bây giờ? Em muốn luôn luôn ở với bố em và không muốn xa người nữa. Không bao giờ! Không bao giờ xa người nữa. Nàng tiên ơi! Nàng chưa chết phải không? Nàng hãy nói với tôi như thế! Nếu quả thật chị yêu thương em, chị yêu mến đứa em em bé nhỏ của chị thì chị hãy sống lại. Trông thấy em một thân một mình bị đời ruồng bỏ, chị không đau lòng sao? Nếu bọn cướp trở lại, chúng treo cổ em lên cành cây sồi lùn nữa thì em phải chết mà thôi. Một mình trên cõi đời, em biết làm thế nào bây giờ? Giờ đây em mất cả bố lẫn chị, ai sẽ nuôi dưỡng em? Hay hơn, trăm lần hay hơn là em cũng chết theo chị.

- Vâng em muốn chếthu ... hu ... hu ...

Than khóc như thế, Bích nô cô đưa tay lên bức tóc, nhưng những sợi tóc của nó bằng gỗ nên nó không thể nào luồn tay vào.

Trong lúc ấy một con bồ câu bay ngang trên đầu nó, cặp cánh giương rộng ra, đứng lại trên cao và hỏi:

- Người làm gì ở đây vậy?

- Người không thấy sao? Ta đang khóc đây?

Bích nô cô nghe nói, ngấn đầu lên nhìn và đưa tay áo để lau nước mắt.

Bồ câu lại nói:

- Trong đám bạn bè của người, hoặc giả có người nào biết thằng người gỗ tên Bích nô cô không?

Thằng người gỗ vội vàng đứng dậy.

- Bích nô cô là ta đây !

Nghe trả lời thế, Bồ câu hạ cánh xuống đất. Nó to bằng cả một con gà Tây.

Bồ câu lại hỏi :

- Người có biết ông Gia Bích không ?
- Biết lắm chứ ! Bố của ta đấy ! Chắc ông có nói chuyện ta với người chứ ? Ông vẫn còn sống chứ ? Khổ quá ! Người hãy trả lời cho ta biết ! Ông vẫn còn sống chứ ?
- Tôi đặt ông ta xuống bờ biển đã được ba hôm nay rồi.
- Lúc đó ông ta làm gì ?
- Ông ta làm một chiếc ghe con để vượt ra biển. Tội nghiệp cho ông ta ! Đã bốn tháng nay, ông tìm người khắp nơi. Vì tìm chưa được người nên trong trí ông định tìm người ở cả những xứ xa xôi hơn, tận bên tận thế giới.

Bích nô cô lo lắng hỏi :

- Từ đây đến bờ biển đó mất bao nhiêu cây số ?
- Hơn một nghìn.
- Bồ Câu ơi ! Một nghìn cây số ! Nếu có được cặp cánh như người thì sung sướng biết bao nhiêu !
- Nếu người muốn đi với ta, thì ta chở người đi !
- Sao ?
- Cỡi lên lưng ta như cỡi ngựa. Nhưng người có nặng lắm không ?
- Nặng à ? Không. Tôi nhẹ như một ngọn lá.

Không đợi Bồ câu nói gì thêm. Bích nô cô nhảy lên lưng, bỏ bên này một chân, bên kia một chân, như những người cỡi ngựa, và sung sướng la lên :

- Ê ngựa phi mau ! ta muốn đến nơi cho chóng.

Bồ câu cất cánh bay, và chỉ trong khoảnh khắc thì đã cao vút đến tầng mây.

Vì bay cao một cách lạ lùng, Bích nô cô tò mò muốn ngoảnh nhìn lui cho biết, nhưng nó sợ quá và ngợp quá. Muốn cho khỏi té, nó lấy tay quàng cổ Bồ câu ...

Chiều lại Bồ câu nói :

- Tôi khát quá !

Bích nô cô tiếp lời :

- Còn ta đói quá.
- Chúng ta hãy dừng lại ít lâu ở chuồng bồ câu này rồi hãy đi. Ngày mai, lúc rạng trời, chúng ta sẽ đến bờ biển.

Chúng vào trong một cái chuồng bồ câu bỏ trống, chỉ có một cái chậu đầy nước và một cái hộp đựng đậu xanh.

Bích nô cô vốn không ưa thứ đậu ấy, chỉ nghe nói đến cũng đủ khiến nó lộn ruột và khó chịu ở bao tử rồi. Nhưng hôm đó nó ăn đến kênh hông.

Ăn sắp xong, nó ngoảnh lại nói với bồ câu :

- Ta không ngờ thứ đậu này lại ngon đến thế !
- Nên biết rằng : khi cơn đói nổi lên và không có gì để ăn thì đậu xấu cũng hóa ngon. Những kẻ đói không biết gì là kén chọn, không biết gì là món nọ món kia.

Cả hai đánh một giấc ngủ ngán ngán rồi lại khởi hành.

Qua ngày mai, chúng đến cạnh bờ biển.

Bồ câu đặt Bích nô cô xuống đất, và không cần đợi nghe lời cảm tạ, đối với hành vi tốt đẹp của nó, liền vỗ cánh bay đi.

Trên bờ biển người rất đông, đang nhìn ra ngoài khơi mà khoa tay múc chân và hò hét.

Bích nô cô hỏi một người đàn bà :

- Có việc gì thế hử bà ?
- Một ông bố đáng thương vừa lạc mất đứa con. Ông ta muốn đi trên một chiếc ghe bé nhỏ, vượt bể ra khơi để tìm nó. Nhưng vì bể sóng lớn quá nên ghe đã chìm. Kia kìa ! Em có trông thấy không ? Ngay đầu ngón tay của ta đó.

Bà già chỉ một chiếc ghe con vì xa quá nên trông chỉ còn bằng vỏ trái bồ đào, trong thuyền có một người hết sức nhỏ.

Bích nô cô trông theo, và khi đã nhìn kỹ, đu đốn kêu lên :

- Bố tôi ! Chính bố tôi !

Chiếc ghe bị sóng đánh trời lên đập xuống. Bích nô cô dựa mình vào mỏm đá, miệng gọi bố không ngớt. Nó kiếm đủ cách để ra hiệu, dùng tay, dùng mùi xoa, lại dùng cả mũ nữa.

Gia Bích mặc dù đã ra xa, nhưng vẫn biết con đang gọi mình, nên ông cũng đưa mũ để chào lại và cố ra dấu cho con biết là mình muốn trở vào bờ, nhưng sóng to quá nên không thể nào chèo trở vào được.

Bỗng một ngọn sóng lớn nổi lên và chiếc ghe biến mất tăm dạng.

Mọi người chờ chiếc ghe trôi lên mặt nước, nhưng không bao giờ ghe còn trôi lên nữa.

Những người trên bờ đồng thanh nói :

- Rõ tội nghiệp cho ông ta !

Họ đọc một bài kinh cầu nguyện, đoạn ai về nhà nấy. Nhưng họ nghe một tiếng kêu la thất vọng. Khi quay lại thì thấy một đứa bé từ trên mỏm đá vừa la vừa nhảy xuống biển :

- Tôi muốn đi cứu bố tôi !

Bích nô cô vì bằng gỗ nên nổi một cách dễ dàng. Nó lội như cá.

Khi thì ngọn sóng nhận chìm nó xuống, khi nó trôi lên khỏi mặt nước một cánh tay, hoặc một cái chân, nhưng rất xa bờ !

Thế rồi người ta không trông thấy nó nữa. Nó không còn nổi lên mặt nước như trước.

- Tội nghiệp cho thằng bé !

Những người đánh cá trên bờ biển la lên thế. Họ đọc một bài kinh cầu nguyện rồi ai về nhà nấy .

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 24

Bích nô cô đến đảo loài ong cần mẫn.

Ở đây nó đã gặp nàng tiên

Bích nô cô muốn đến nơi để cứu bố nó cho kịp, nên nó lội suốt cả đêm. Cái đêm mới ghê sợ làm sao! Trời mưa như thác đổ. Những tiếng sét vang rền.

Qua ngày sau, cách nó không bao xa, Bích nô cô thấy một giải đất. Đó là một hòn đảo ở giữa biển.

Nó cố sức bơi cho đến nơi, nhưng không sao đến được. Những đợt sóng đuổi nhau và phủ lên nhau đã dồi dập nó như một cọng rơm.

Sau cùng may nhờ có một đợt sóng rất mạnh tấp thẳng nó vào bờ. Sóng vỗ mạnh quá đến nỗi nó nghe răng rắc ở xương sườn và mấy khớp xương. Nhưng nó tự an ủi và nghĩ thầm:

- Lần này hẳn mình được thoát nạn.

Trời tỏ rạng lần lần. mặt trời nhô lên chói lọi. Biển trở lại yên tĩnh như một lớp dầu.

Bích nô cô trải áo ra phơi và nhìn quanh quần bốn bề xem thử có chiếc thuyền nào trong có người không?

Nhưng nó tìm mãi, tìm mãi mà chỉ thấy trời với biển. Một vài cánh bướm xa xa, xa quá nên trông không lớn hơn một con ruồi.

Nhưng ít nhất ta cũng phải biết là hòn đảo này có phải toàn những người lương thiện ở không? Những người lương thiện là những người không độc ác, bắt trẻ con treo lên cành cây. Nhưng mà hỏi ai bây giờ? Hỏi ai? Vì ở đây chẳng có một ai cả.

Nghĩ đến việc ở một mình trên một hòn đảo hoang vắng. Bích nô cô buồn quá nên nó khóc.

Bỗng nó trông thấy cách nó không bao xa, một con cá, nhô đầu lên khỏi mặt nước đang yên lặng bơi đi.

Không biết làm thế nào gọi, Bích nô cô mới hét vang lên như tiếng chuông để cho cá nghe được.

- Này ông Cá ngoài kia! Ông cho tôi hỏi một lời này nhé?

- Nếu bác muốn hỏi thì hai lời cũng được, lựa là một lời!

Con cá này thuộc loài hải trư, nó rất lễ phép. Ở các miền biển khác tưởng không có được mấy con lễ phép như thế.

- Bác vui lòng cho tôi biết trên đảo này có nơi nào kiếm ra cái ăn mà không nguy hiểm đến tính mệnh không?

- Có chứ! Hải trư đáp. Ở gần đây bác muốn gì cũng có cả.

- Phải đi con đường nào hử bác?

- Theo con đường bên tay trái. Bác cứ thẳng một mạch như thế mà đi thì khỏi lạc.

- Còn điều này nữa. Bác lội luôn đêm luôn ngày ở dưới biển, thế bác có thấy một chiếc ghe với ông bố tôi ngồi trong ấy không?

- Bố bác là ai?

- Bố tôi là một ông bố tốt nhất trên cõi đời, còn tôi là đứa bé hư hỏng nhất.

- Theo như cơn bão hồi hôm, chiếc ghe có lẽ bị đắm mất rồi.

- Còn bố tôi?

- Trong giờ phút này có lẽ ông ta đã bị con Nhám Xà hung tợn ăn thịt mất rồi. Con cá hung tợn này trong mấy ngày nay đã gieo sự khủng hoảng cho bờ biển chúng tôi.

Bích nô cô run sợ hỏi:

- Con Nhám Xà ấy có to lớn lắm không?

- Còn phải nói! Muốn cho bác có một ý niệm về sự to lớn của con cá ấy, tôi xin nói rằng nó lớn hơn cả một tòa lâu năm tầng, miệng nó rộng và sâu đến nỗi một đoàn tàu hỏa đi vào một cách dễ dàng.

Bích nô cô hoảng sợ hét lên:

- Trời đất ơi::

Nó vội vàng mặc quần áo lại, xây qua phía hải trư nói:

- Xin chào bác nhé! Và xin bác tha lỗi vì tôi đã trót quấy rầy.

Nói xong, Bích nô cô đi theo con đường nhỏ, đi rất nhanh đến nỗi người

ta tưởng lầm là nó chạy. Hễ nghe tiếng động, nó lại ngẩng đầu nhìn lui. Nó chỉ sợ bị con Nhám Xà đuổi. Cái con Nhám xà to như tòa lâu năm tầng và có thể nuốt được cả đoàn tàu hỏa.

Đi được nửa tiếng đồng hồ, nó đến một xứ gọi là xứ Loài ong cần mẫn. Ngoài đường đầy những người qua lại, ai chăm lo công việc nấy. Người nào cũng có việc để làm. Không có lấy một đứa lêu lổng, một đứa ma cà bông, cho dầu thấp đuốc cũng không tìm thấy.

Bích nô cô quen thói lười biếng tự nhủ:

- Đây không phải là nơi ta nên tới. Vì ta có phải sinh ra đời để làm việc đâu ?

Đã hai mươi bốn tiếng đồng hồ nó chưa ăn uống gì cả, dù là một nhúm đậu xấu cũng vậy. Nó thấy cồn cào trong ruột.

Biết thế nào bây giờ ?

Chỉ có hai cách làm cho dịu bớt bệnh đói. Kiếm việc làm hoặc ngửa tay xin một mẫu bánh.

Ngửa tay xin là một điều đáng thẹn, vì bố nó đã từng nói với nó :

- Chỉ có những ông già, những người tàn tật mới có quyền xin ăn mà thôi. Trên đời này, những người thật nghèo khổ, những người đáng giúp đỡ, những người đáng thương xót là những người vì tuổi tác vì bệnh tật nên không thể nào kiếm miếng ăn được. Còn những kẻ khác đều có bốn phận phải làm việc. Nếu không chịu làm việc thì phải chịu đói khát, thật là đáng kiếp.

Lúc ấy trên đường có một người mệt nhọc và thở hào hển, một mình nặng nề kéo hai cái xe bò đầy than.

Bích nô cô xem diện mạo ông ta, đoán là người tốt, nên đón đường ông ta lại. Vì thẹn thùng nó không dám nhìn lên, cúi mặt xuống và nói :

- Xin ông làm phúc bố thí cho tôi một xu, không thì tôi chết đói mất !

- Không những một xu, mà tao cho mày bốn xu nữa đó ! Nhưng mày phải giúp tao đẩy cái xe bò này về tận nhà đã.

Bích nô cô :

- Tôi nói để ông biết rằng : Trong đời tôi không bao giờ tôi quen đẩy xe bò cả.

Ông bán than :

- Càng hay cho mày! Nếu mày có bị chết đói thì đem cái kiêu ngạo của mày ra mà ăn, nhưng khéo khéo trúng thực đấy!

Vài phút sau, một người thợ nề, trên vai mang nặng thúng vôi đi qua.

- Ông ơi! Bố thí cho thằng bé này một xu kéo nó sắp chết đói đây!

- Được! Đi với tao! Giúp tao mang thúng vôi này về nhà. Không những một xu mà tao cho mày năm xu đó!

- Nhưng mà vôi nặng lắm, tôi không muốn nhọc xác làm gì.

- Nếu mày không muốn nhọc xác lại càng hay! Cứ việc mà chết đói.

Nửa giờ sau, có đến vài mươi người đi qua. Bích nô cô xin người nào họ cũng trả lời như nhau cả.

- Sao? Mày không thẹn à? Kiếm việc mà làm! Tập tành để kiếm miếng ăn chẳng hơn là chơi bời lêu lổng giữa đường à?

Cuối cùng, Bích nô cô gặp một thiếu phụ xách hai hũ nước.

Bích nô cô khát quá!

- Thưa bà cho cháu uống vài ngụm nước trong hũ này!

- Được! Cho con uống đó. Bà vừa nói vừa đặt hũ xuống.

Bích nô cô uống rất nhiều, khi uống xong, nó lau miệng nói nhỏ:

- Bây giờ thì hết khát rồi, nhưng còn đói lắm.

Nghe thế, thiếu phụ bảo:

- Nếu con giúp ta mang hai hũ nước này về nhà, ta sẽ cho con một chiếc bánh.

Bích nô cô nhìn hũ nước không nhận lời, cũng không từ chối.

- Ta lại cho con một đĩa su lơ trộn giấm để ăn với bánh.

Bích nô cô lại đưa mắt nhìn hai hũ nước, không nhận lời cũng không từ chối.

- Ăn su lơ xong, ta lại cho con kẹo rượu mùi.

Món sau cùng này đã quyến rũ Bích nô cô khiến nó cầm lòng không được, nó quả quyết:

- Thôi để con xách hũ nước về cho bà.

Hũ nặng lắm, Bích nô cô xách không nổi, nó phải đội lên đầu. Lúc về đến nhà, bà cho nó ngồi vào bàn ăn đã dọn sẵn đầy cả các món đặt trước mặt

nó: bánh, su lơ trộn giấm, mít, kẹo.

Bích nô cô nhai nhai, nuốt nuốt như là bao tử của nó không ăn đã sáu bảy tháng.

Khi đã dịu bớt cơn đói, nó ngẩng đầu lên để cảm tạ vị ân nhân của nó. Nhưng vừa nhìn thấy thiếu phụ thì nó ngạc nhiên la lên một tiếng kinh dị. Hai mắt nó mở rộng ra, nĩa đưa cao lên, mồm đầy những bánh và su lơ.

Thiếu phụ cười và hỏi:

- Có điều gì làm cho con kinh ngạc đến thế?

Bích nô cô trả lời ấp úng:

- Vì cô giống... con nhớ rồi ... phải ... phải ...phải ... bà có mái tóc giống mái tóc của nàng tiên ... nàng tiên ơi! Nàng tiên ơi! Chị hãy nói thật với em là chính chị, phải, chính chị đây rồi! Chị đừng làm em phải khóc nữa ... Vì em đã khóc nhiều lắm rồi ... nếu chị biết em đã khóc nhiều ...

Nói đoạn Bích nô cô thẫn thức khóc và nó phủ phục trước mặt thiếu phụ bí mật ấy và ôm lấy đầu gối.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 25

Bích nô cô hứa với bà tiên sẽ ngoan ngoãn, chăm lo học hành.

Ban đầu thiếu phụ không nhận mình là nàng Tiên tóc xanh. Nhưng sau thấy việc đã bại lộ và bà cũng không muốn tấn tuồng kéo dài ra nữa nên cũng chẳng cần giấu diếm làm gì.

- Em làm thế nào mà biết được chị?
- Nhờ mối tình thân ái của em đối với chị đã giúp em đó!
- Em nên nhớ lúc em bỏ chị mà đi, chị còn là một nàng con gái, bây giờ gặp lại, chị đã thành một thiếu phụ, phải! Một thiếu phụ đáng vai mẹ em.
- Như thế em lại càng sung sướng hơn nữa, vì lẽ ra em gọi bằng chị, thì bây giờ em gọi bằng “mẹ”. Đã từ lâu, con buồn rầu vì không có một bà mẹ như bao nhiêu đứa trẻ khác. Nhưng làm thế nào mà mẹ chóng lớn được như thế?
- Đó là một bí thuật.
- Mẹ bày cho con với! Chính con cũng muốn lớn lên một chút nữa. Mẹ không thấy à? Bao giờ con cũng không cao hơn cái bánh sữa.
- Con không làm sao lớn lên được nữa đâu!
- Sao thế mẹ?
- Vì kẻ nào sinh là là Thằng người gỗ thì phải chịu suốt đời là người gỗ.
- Chao ôi! Làm người gỗ mãi như thế này thì con chán quá! Nay đã đến lúc quyết định, thế nào con cũng phải trở thành một con người;
- Con có thể trở thành người, nếu con tỏ ra là xứng đáng.
- Thật mẹ? Muốn thành một con người thì phải làm thế nào?
- Một việc rất dễ dàng. Con phải luôn luôn là một đứa bé ngoan ngoãn
- ...
- Con không phải là đứa bé ngoan ngoãn à ?

- Còn lâu lắm ! Những đứa bé ngoan ngoãn thích học và làm việc, còn con thì ...
- Con thì lêu lổng và lười biếng suốt năm.
- Những đứa bé ngoan ngoãn bao giờ cũng thật thà, con con thì....
- Con thì bao giờ cũng láo như Cuội.
- Những đứa bé ngoan ngoãn hăng hái đi đến trường.
- Còn con thì trường học làm cho con chán nản cả thân thể ...
- Nhưng bắt đầu từ hôm nay, con sẽ thay đổi hẳn cả cuộc đời.
- Con hứa với mẹ như thế ?
- Con hứa với mẹ đấy ! Con muốn trở thành một đứa trẻ ngoan ngoãn ; một nguồn an ủi cho bố con. Bố con trong giờ phút này hiện ở đâu ?
- Mẹ không rõ.
- Có còn bao giờ con được cái hạnh phúc trông thấy bố con và ôm ấp bố con nữa không ?
- Có thể lắm ...lại chắc chán nữa.

Nghe đáp thế, Bích nô cô sung sướng quá, cầm lấy tay bà tiên mà hôn một cách say sưa, đoạn nó ngẩng đầu lên nhìn bà chậm chạp và hỏi :

- Mẹ hãy nói cho con biết, mẹ chưa chết phải không mẹ ?

Bà tiên mỉm cười đáp :

- Hẳn con cũng thấy chứ! Mẹ đã chết đâu?
- Nếu mẹ thấu được những nỗi lo lắng, đau khổ của con khi con đọc mấy chữ: Ở đây ...
- Mẹ biết lắm! Và cũng vì thế mà mẹ tha thứ cho con. Nỗi đau khổ chân thành của con đã chứng tỏ rằng con là một đứa trẻ có tấm lòng tốt. Khi nào đứa trẻ có tấm lòng tốt, thì đôi khi có chút ác tâm hay quen thói làm bậy đi nữa, nhưng bao giờ cũng vẫn còn đôi chút hy vọng. Và người ta có thể trông mong đưa chúng vào con đường ngay thẳng. Vì thế nên mẹ mới đến tận đây để tìm con. Và mẹ sẽ là mẹ của con.

Bích nô cô vui mừng nhảy nhót la lớn:

- Còn hạnh phúc nào bằng nữa?
- Con sẽ vâng lời và mẹ bảo gì con sẽ làm theo nhé!
- Vâng! Nhất định , con nhất định ...

Bà tiên nói tiếp:

- Bắt đầu từ ngày mai, con hãy đi học ...

Bích nô cô tức thời bớt hẳn vui vẻ.

- Rồi con sẽ chọn lấy một nghề.

Bích nô cô đâm ra suy nghĩ.

Bà tiên nói một giọng trách móc:

- Con nói gì lảm nhảm trong miệng thế?

Bích nô cô đáp nho nhỏ:

- Con nói rằng: “Bây giờ mà con đi học thì chậm mất rồi.”

- Ông Bích nô cô! Ông nên nhớ rằng: “Học hành và sự làm việc không bao giờ chậm cả!”

- Nhưng con không muốn tập tành một nghề nghiệp gì cả?

- Sao vậy?

- Vì làm việc thì con thấy mệt nhọc quá!

Bà tiên bảo:

- Con ơi! Những đứa con nói thế thì làm sao cũng phải vào nhà thương hay nhà tù. Mẹ nói để con tự tiện mà xử trí. Người đời bất luận giàu hay nghèo cũng phải làm bất cứ một việc gì, phải chăm lo làm lụng. Khốn khổ cho những kẻ quen thói lười biếng! Lười biếng là một chứng bệnh đê tiện, phải chữa ngay từ lúc nhỏ. Vì một khi đã khôn lớn thì không thể nào chữa được nữa.

Những lời nói của bà tiên đã cảm động đến tâm hồn của Bích nô cô. Nó mạnh dạn ngẩng đầu lên:

- Con sẽ đi học, con sẽ làm việc, con sẽ làm tất cả những điều mẹ bảo. Nói chung lại là cuộc đời người gỗ, con đã chán lắm rồi! Dù thế nào con cũng muốn trở thành một đứa bé ngoan ngoãn. Mẹ đã hứa với con như thế phải không?

- Phải! mẹ đã hứa như thế. Nhưng điều đó cũng tùy nơi con.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 26

Bích nô cô đi đến bờ biển để xem cá Nhám Xà với mấy đứa bạn

Qua ngày hôm sau, Bích nô cô đến trường làng để học. Các em hãy tưởng tượng nỗi kinh hoàng của bầy trẻ tinh quái khi trông thấy một thằng người gỗ đi vào lớp học ...

Một chuỗi cười vô tận đã nổi lên. Rồi thì đứa nào muốn chòng ghẹo, tha hồ mà chòng ghẹo. Một đứa giật cái mũi của nó đang cầm trên tay, một đứa khác kéo thân áo sau của nó, đứa thứ ba định cho nó một bộ râu mép chơi, một đứa khác nghĩ cách lấy thùng cột tay chân nó để bắt nó nhảy.

Ban đầu Bích nô cô nhờ tài nhanh nhẹn nên tránh được cả, nhưng vì chúng chòng ghẹo mãi khiến nó mất cả kiên nhẫn, quay về phía những kẻ đã chòng ghẹo nó, nói một giọng hết sức giận dữ.

- Chúng bây hãy coi chừng! Tao không phải đến đây để làm trò cho chúng bây xem đâu nhé! Tao kính trọng những kẻ khác thì tao muốn kẻ khác cũng biết kính trọng tao!

Bọn trẻ tinh quái vừa cười vừa hét vang lên:

- Hoan hô! Mày nói hay như một quyển sách.

Một thằng trong bọn, xấu láo hơn mấy thằng kia, đưa tay ra định chụp lấy cái mũi Bích nô cô, nhưng nó không thực hành được ý định, vì Bích nô cô chuỗi chân ở dưới bàn, đá cho nó một đá.

Thằng học trò vừa lấy tay xoa vết thương vừa la:

- Chao ôi! Chân nó cứng ghê!

Một đứa khác nói:

- Tay nó lại rắn hơn chân nó nữa!

Thằng này vừa muốn chơi nghịch liền bị Bích nô cô đánh vào bụng nó một cùi chõ.

Sau những cái đá, những cùi chõ, Bích nô cô liền được bọn học trò yêu mến và thân thiện.

Chính thầy giáo cũng ngợi khen Bích nô cô vì nó chăm chỉ, siêng năng và thông minh! Bao giờ Thăng người gỗ cũng đến trường sớm và về chậm hơn chúng bạn.

Nó chỉ có một tính xấu là nhiều bạn bè quá, và trong số bạn bè của nó nhiều đứa trẻ hung tợn, lười biếng và tính tình độc ác.

Ngày nào thầy giáo cũng dặn trước nó điều đó và bà tiên cũng không quên luôn luôn bảo nó:

- Con hãy coi chừng bọn bạn học của con ở trường. Chẳng chóng thì chầy, chúng nó sẽ làm cho con mang những nỗi phiền lụy lớn lao.

Thăng người gỗ rùn vai đáp:

- Không có gì là nguy hiểm cả. Nó lấy ngón tay trở gỗ vào trán như có ý bảo: “Ở trong này có nhiều trí phán đoán lắm chứ!”

- Một hôm, trong lúc đi đến trường, nó gặp một nhóm bạn học hằng ngày đến đón nó và nói:

- Mày có nghe một tin lạ lắm không?

- Không.

- Người ta vừa thấy ở bờ biển có một con cá Nhám Xà to như quả núi.

- Thật chứ! Có lẽ con cá ấy đã nuốt mất ông bố đáng thương của tao đấy!

- Bọn tao đến bờ biển để xem nó đây! Mày có muốn đi theo chúng tao không?

- Không! Tao chỉ muốn đi học thôi.

- Đi học à! Mai rồi hãy đi ! Học thêm một bài hoặc thiếu đi một bài chúng ta cũng vẫn dốt như lừa kia mà !

- Nhưng phỏng thầy giáo quở thì sao ?

- Thầy giáo à ! Phải để cho thầy quở chứ ! Vì người ta trả tiền cho thầy để thầy luôn luôn la quở học trò kia mà.

- Thế còn mẹ tao ?

- Các bà mẹ có bao giờ hiểu rõ việc làm của chúng ta đâu !

- Đây này ! Tao định sẽ làm như thế này : Vì những lý do riêng, nên lẽ

tất nhiên là tao phải đi xem con cá Nhám ấy, nhưng đến bãi học tao mới đi.

Một đứa trong bọn nói :

- Thằng này ngu thật! Mày tưởng con cá to lớn như thế lại chịu làm theo ý muốn của mày à? Lúc nào nó chán thì nó lại bỏ mà đi nơi khác và không còn bao giờ trông thấy nó được nữa.

Thằng người gõ hỏi:

- Con đường đi ra bờ biển mất hết bao nhiêu lâu?
- Chỉ trong một tiếng đồng hồ, chúng ta đã trở về rồi.
- Thế thì tao đi với chúng mày. Xem thử đứa nào chạy nhanh này?

Bích nô cô vừa la vừa chạy.

Vừa hô xong dấu hiệu khởi hành, bọn quỷ sứ ôm sách vở trên tay vụt chạy băng qua cánh đồng. Bích nô cô dẫn đầu cả bọn.

Bích nô cô chạy nhanh như bay, chốc chốc ngoảnh lại nhìn chúng bạn nó mà chế nhạo. Trông thấy bọn kia nhọc mệt, thở hào hển, mình lấm đầy bụi, lưỡi lè ra, nó cười một cách đắc chí.

Tội nghiệp cho nó! Nó không ngờ rằng, chính trong lúc này, nó sẽ gặp nhiều tai nạn ghê gớm.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 27

Một cuộc ấu đả dữ dội giữa Bích nô cô và các bạn của nó.

Lúc đến bờ biển, Bích nô cô liền đưa mắt nhìn ra ngoài khơi, nhưng nó không trông thấy con Nhám Xà đâu cả.

Biển phẳng lì như một tấm gương.

Nó ngoảnh mặt nhìn mấy đứa bạn, hỏi:

- Con cá Nhám đâu rồi?

Một đứa trong bọn cười đáp:

- Nó đi ăn rồi.

Một đứa khác:

- Nó lên giường nằm để đánh một giấc rồi.

Nói xong, chúng nó cười rộ lên.

Nghe những câu trả lời dối trá, những tiếng cười chế nhạo, nó biết bọn kia đã chơi đố bằng cách đánh lừa nó.

Nó giận, nó hỏi một giọng gay gắt:

- Chúng bây thích thú gì mà đem chuyện Cá Nhám để đánh lừa tao!

Bọn vô lại ấy đồng thanh trả lời:

- Lẽ tất nhiên là chúng tao thích thú lắm.

- Thích thú gì?

- Thích thú vì đã làm cho mày bỏ học mà đi theo chúng tao. Mày lúc nào cũng đi đúng giờ và chăm chỉ học tập, mày không biết hổ thẹn à?

- Tao chăm học thì có quan hệ gì đến chúng bây?

- Quan hệ lắm chứ! Vì mày khiến chúng tao bẽ mặt với thầy giáo.

- Vì sao?

- Vì những đứa học trò chăm học làm lộ những đứa kém, những đứa không thích làm việc như chúng tao chẳng hạn. Nhưng chúng tao lại không thích kém ai vì chúng tao cũng có lòng tự ái.

- Thế thì tao phải làm thế nào cho chúng bây bằng lòng?

- Mà y cũng phải có một mối ác cảm đối với nhà trường, với bài vở, với thầy giáo. Đó là ba kẻ thù của chúng ta.
- Nhưng nếu tao vẫn chăm lo học hành như trước?
- Thì chúng tao sẽ không xem mà y vào đâu, và sẽ trừng trị mà y.
- Rõ chúng bây làm cho tao phải bật cười.

Bích nô cô vừa nói, vừa hất cái đầu lên.

Một thằng trong bọn đứng chặn ngang trước mặt nó và nói:

- Ê Bích nô cô! Mà y không nên đến đây mà giờ lối làm phách. Mà y không sợ chúng tao thì chúng tao cũng không sợ mà y. Mà y nên biết rằng mà y chỉ có một mình mà bọn tao đến những bảy đứa.

- Bảy như là bảy đại tội đấy à?

(*Bảy đại tội là: Ngạo mạn, keo lãn, ghen ghét, dâm dật, giận dữ, tham ăn, lười biếng. Lời chú thích của dịch giả*).

- Anh em có nghe không? Nó chửi cả bọn chúng mình đấy. Nó gọi chúng mình là bảy đại tội.

- Bích nô cô! Mà y phải xin lỗi chúng tao, không thì nguy cho mà y đấy!

- Cúc cu!

Thằng người gỗ lấy ngón tay gõ vào đầu chót mũi nó để chế nhạo bọn kia.

- Bích nô cô! Mà y sẽ gặp kết quả không hay cho mà xem!

- Cúc cu!

- Chúng tao sẽ đả cho mà y một trận như đả một con lừa!

- Cúc cu!

Một thằng táo bạo nhất trong bọn nói:

- Mà y hãy xem đây! Mà y hãy nhận lấy món nợ của tao trả và hãy giữ lấy để dùng vào bữa cơm tối!

Nói thế, nó đánh ngay một đòn vào đầu Bích nô cô. Lẽ cố nhiên là thằng này lập tức choảng lại một đòn khác. Và từ đó khởi đầu một cuộc loạn đả hăng hái.

Bích nô cô tuy chỉ một mình, nhưng đã chống cự một cách anh dũng. Cặp chân của nó bằng thứ gỗ rất cứng, đã sai sử một cách khá nhanh nhẹn khiến kẻ địch không lại gần được.

Chân nó đưa đến chỗ nào tức thì gây nên thương tích chỗ ấy.

Bọn trẻ tức giận vì không thể địch với Thăng người gỗ nổi, định lấy đồ để ném.

Chúng đã ném sách vắn, sách meo, sử ký, địa dư và các thứ sách khác.

Bích nô cô nhờ cặp mắt tinh anh và lanh lợi nên tránh được cả. Những quyển sách vụn ngang qua đầu nó đều rơi tòm xuống xuống biển, bầy cá thích thú lắm. Chúng tưởng sách là một thức ăn ngon nên đua nhau lội vào bờ. Nhưng sau khi đã nuốt thử vài tờ, chúng liền khạc ra ngay, mồm nhả lại như có ý bảo:

-“Đối với chúng mình thứ này chẳng có gì là ngon cả. Chúng mình quen ăn những thức ngon hơn kia!”.

Cuộc đấu mỗi lúc mỗi dữ dội hơn, thì vừa có một con cua bể nhô đầu lên khỏi mặt nước, bò trên cát mà đi đến, cất giọng ồ ồ trít trít nói với bọn trẻ:

- Hãy ngừng lại! Chúng bây là một tội ranh con đê tiện. Con nít mà ấu đả nhau thì bao giờ cũng xảy ra tai biến.

Tội nghiệp cho con Cua. Lời giảng dạy của nó đã bay theo gió.

Chính Bích nô cô cũng gờm gờm nhìn nó và nói một giọng thô bỉ:

- Cua ơi! Mày hãy im mồm đi! Đồ khả ố! Mày hãy lo nút mấy cái nhựa rêu cho lành bệnh đau cổ có phải hơn không? Hãy đi nằm đi! Và mày cố làm sao cho toát mồ hôi để mau lành bệnh nghe không.

Bọn trẻ đã ném hết cả những quyển sách của chúng, khi thấy gần đấy có chõng sách của Thăng người gỗ, vèo một cái, chúng lấy sạch cả.

Trong những quyển sách này, có quyển toán pháp bìa cứng, gáy và bốn góc bằng da, tuy thế cũng không nặng gì hơn những quyển kia.

Một đứa trẻ chụp lấy quyển sách ấy, nhắm đầu Bích nô cô mà ném một cái rất mạnh. Sách không trúng Thăng người gỗ, lại trúng vào đầu một đứa trẻ khác. Thăng này mặt tái đi, chỉ kêu được mấy tiếng:

- Mẹ ơi, mẹ! Cứu con với kẻo con chết mất!

Rồi thì nó ngã song sượt trên bãi cát bờ biển.

Trông thấy đứa trẻ gần chết này, bọn kia hoảng sợ chạy mất cả. Chỉ vài phút sau là không thấy tăm dạng chúng đâu nữa.

Bích nô cô một mình ở lại, vừa đau khổ, vừa lo sợ, chết điếng trong lòng.

Nó chạy đi lấy khăn thấm nước biển, phủ vào mang tai của bạn nó. Nó khóc nước nở và trong cơn thất vọng nó tấp tức gọi tên thằng kia mà bảo:

- Ôu Diên ơi! Ôu Diên! Hãy mở mắt ra mà nhìn tôi ! Sao bạn lại không trả lời hử? Không phải tại tôi bạn có biết không? Không phải tôi làm cho bạn đến nông nổi này! Bạn nên tin rằng không phải tại tôi!

Ôu Diêm, nếu bạn cứ nhắm nghiền hai mắt như thế thì bạn cũng làm cho tôi chết mất! Trời ơi! Làm thế nào để trở về nhà bây giờ! Làm sao đủ can đảm nhìn mặt bà mẹ hiền từ của mình bây giờ? Rồi đây mình sẽ ra sao? Trốn vào đâu? Núp vào đâu? Giá mình đi đến trường có phải là trăm nghìn lần hơn không? Vì nghe theo bọn bạn bè hư đốn nên mình mới đến nông nổi này:Thầy giáo nói thật đúng quá và mẹ mình cũng đã nhiều lần răn bảo: “Hãy coi chừng! Hãy tránh xa bạn xấu!” Nhưng mình là một đứa cứng đầu, cứng cổ, chỉ hành động theo ý kiến riêng, ai nói gì cũng bỏ qua cả. mình làm thì mình chịu phải rồi! Từ khi ra đời đến nay thật mình không có lấy một khắc đồng hồ ăn ở cho phải đạo nữa! Trời ơi! Rồi biết có việc gì không?

Bích nô cô đang kêu gào than khóc, lấy tay tự đánh vào đầu và gọi tên của Ôu Diên thì bỗng nghe có tiếng chân đi đến.

Đó là hai người cảnh sát.

- Thằng kia ! mày làm gì mà cúi nhìn xuống đất thế ?
- Tôi sẵn sóc cho bạn tôi.
- Có việc gì không hay xảy đến phải không ?
- Chừng như thế.

Một người cảnh binh cúi mặt xuống nhìn kỹ Ôu Diên rồi nói :

- Không phải chuyện chơi đâu ? Thằng bé này bị thương ở mang tai. Đứa nào làm nó bị thương thế ?

Bích nô cô như mất hết tinh thần, lí nhí đáp :

- Không phải tôi.
- Nếu không phải mày thì là ai ?

Bích nô cô lặp lại :

- Không phải tôi.
- Người ta đã dùng vật gì để đánh nó thế ?

- Quyển sách này.

Bích nô cô lượm ở dưới đất quyển toán pháp bìa cứng, gáy da đưa cho viên cảnh binh xem.

- Quyển sách này của ai ?

- Của tôi.

- Thế là đủ rồi ! Ngoài ra tao chẳng cần biết gì hơn nữa. Đứng dậy mà đi với chúng tao !

Trước khi ra đi, hai viên cảnh sát gọi mấy người đánh cá trong lúc ấy đi ghe gần bờ biển :

- Chúng tôi giao đứa trẻ này cho các ông. Nó bị thương trên đầu. Các ông đem nó về săn sóc cho nó với ! Qua ngày mai chúng tôi sẽ trở lại.

Quay qua phía Bích nô cô, hai người cảnh sát kèm hai bên và ra lệnh cho nó :

- Bước mau ! bước ! Nếu không hãy coi chừng chúng tao !

Bích nô cô đi theo con đường nhỏ chạy thẳng đến trong làng, nhưng nó không hiểu hiệu nó đang ở trong một thế giới nào. Nó ng'ơ mình nằm một giấc mơ. Một giấc mơ mới đau đớn làm sao ? Nó không tự chủ được nữa. cái gì mắt nó cũng trông thấy thành hai,, chân nó run lẩy bẩy, lưỡi líu lại, không nói được một lời.

Trong lúc nó đang sững sờ như ngây, như dại, thì bỗng nghĩ đến việc nó phải đi ngang qua cửa sổ nhà bà tiên, giữa hai người cảnh sát.

Nó có một cảm giác đau đớn như ai lấy gai chích vào tim và nó chỉ muốn chết.

cả ba sắp đi vào trong làng thì vừa có một cơn gió thổi tung cái mũ trên đầu Bích nô cô văng xa ra hơn mười bước.

Bích nô cô nói với hai người cảnh sát :

- Hai ông cho tôi chạy lại lượm cái mũ.

- Được ! Nhưng mau lên.

Bích nô cô lượm mũ xong, đáng lẽ đội lên đầu, thì nó lại cắn vào răng và vọt chạy ra ngã bờ biển. Nó chạy như bay.

Hai người cảnh sát nghĩ cũng khó lòng mà chạy kịp nó, nên đã thả ra một con chó từng chiếm giải nhất trong các cuộc đua, để đuổi bắt Thăng

người gõ.

Bích nô cô chạy đã mau, nhưng chó lại chạy mau hơn. Dân chúng đều chạy ra cửa và kéo nhau ra đường để xem.

Ai cũng muốn biết kết quả cuộc đua sôi nổi ấy. Nhưng chó và Thằng người gõ tung bụi lên mặt mù cả đường, chỉ trong vài phút là không ai trông thấy gì cả.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 28

Bích nô cô gặp nạn ...

Trong cuộc đua vô hy vọng này đã có lúc Bích nô cô tưởng nguy mất rồi, vì con A li đô (tên con chó) chạy rất nhanh, sắp đuổi kịp nó.

Thằng người gỗ nghe sau lưng tiếng thở dữ dội của A li đô, có lúc nó nhận thấy cả hơi thở nóng hổi của con vật nữa.

Cũng may, bờ biển không còn bao xa, chỉ còn có mấy bước nữa là biển. Vừa chạy đến bờ, Bích nô cô đã đánh một cái phóc xuống nước như con nhái mèn.

A li đô muốn dừng lại, nhưng vì đã quá trớn, nó chạy tuột xuống nước. Rủi thay nó lội lại kém, bốn cẳng bối rối, không tự điều khiển được. Chừng nó càng vụng về chừng nào, mình nó chìm dần xuống nước.

Khi nó cố hết sức nhô mồm lên khỏi mặt nước cặp mắt nó đưa qua đưa lại ra dáng sợ hãi. Nó sủa :

- Tôi chết đuối rồi ! Tôi chết đuối rồi !

Bích nô cô biết nó đã thoát khỏi tai nạn nên liền trả lời với con kia :

- Cứ việc mà chết !

- Cứu tôi với ông bạn tốt Bích nô cô ơi ! Cứu tôi với !

Nghe tiếng cầu cứu đau thương ấy, Bích nô cô cảm động vì tuy thế chứ bản thân nó vẫn tốt. Nó quay về phía con chó và nói :

- Nếu tôi cứu bác thì bác phải hứa là không quấy rầy tôi nữa chứ ?

- Tôi hứa với bác đó ! Tôi xin hứa ! Bác hãy mau lên ! Nếu tôi còn ở dưới nước chỉ nửa phút cũng đủ chết !

Bích nô cô đang lưỡng lự, nhưng nhớ lại lời bố nó thường bảo :

- Không bao giờ hối hận vì đã làm một việc phải.

Nó liền lội đến gần A li đô, hai tay cầm lấy đuôi nó để kéo vào bờ cát khô ráo.

Con chó thoát chết nhưng đứng không vững nữa. Nó bị uống nước mặn

nên bụng phồng lên như quả bong bóng.

Bích nô cô không lấy gì làm tin A li đô cho lắm. Nó nghĩ bụng hay hơn là ta lại nhảy xuống biển để lộ ra khơi. Nó gọi người bạn nó vừa cứu xong mà bảo :

- A li đô ! Chào bạn nhé ! Chúc bạn đi đường bình an, gặp được nhiều điều may mắn.

Chó đáp lại :

- Bích nô cô ! Từ biệt bác nhé ! Hết sức cảm tạ bác đã cứu sống tôi, bác đã giúp tôi một việc rất lớn, và trên đời này một hành vi tốt đẹp không bao giờ là không được đền đáp. Rồi có dịp bác sẽ gặp tôi.

Bích nô cô vẫn tiếp tục lội, nhưng không bao giờ xa bờ quá. Cuối cùng đến một nơi nó tự cho là chắc chắn. Nó đưa mắt nhìn lên bờ thấy trên chóp một trái núi đá có một cái hang và từ trong hang ấy những làn khói bốc lên nghi ngút.

Nó tự nhủ :

- Trong hang ấy thế nào cũng có lửa. Càng hay! Mình đến đó hong áo quần và sưởi một chút chơi. Rồi sao nữa? Rồi ra sao thì ra chứ sao?

Quyết định xong, nó lội vào núi đá. Nhưng lúc sắp leo lên, nó cảm thấy có một vật gì từ dưới nước đưa lên nó lên và đưa bóng nó ra giữa không khí.

Ngay lúc ấy nó định chạy, nhưng chậm mất rồi. Nó ngạc nhiên thấy bị vây trong một cái lưới lớn, chung quanh có một bầy cá đủ các cỡ, lớn, nhỏ, đang lúc nhúc cựa quậy đuôi và vùng vẫy một cách tuyệt vọng.

Cũng lúc ấy từ trong hang đi ra một ông lão đánh cá xấu xí. Lão xấu đến ghê tởm, giống như một con quái vật dưới biển. Trên đầu lão không phải là tóc mà cả một đám cỏ xanh. Đầu lão xanh, mắt lão xanh, râu lão xanh và dài tận chân. Lão giống như một con tắc kè hai chân sau đứng thẳng dậy.

Lúc lão chài kéo lưới lên khỏi mặt nước, lão vui vẻ la lớn:

- Rõ trời giúp ta! Hôm nay cũng lại được một bữa tiệc cá ngon quá!

Bích nô cô tự thấy bạo dạn lần. Nó nghĩ thầm:

- Cũng may là mình không phải cá!

Lão đem cả lưới đây vào hang. Trong hang tối mò và ám khói. Ở giữa một cái chảo đầy dầu ăn, đặt lên trên một cái lò. Một nùi mỡ bò rất hăng bốc

lên, khiến người ta đến ngạt thở.

Lão chài xanh nói:

- Xem thử mình lưới được những con cá gì nào?

Lão chài thọc vào lưới một cái tay dị tướng giống cả một cái thủ ông để xúc bánh trong lò. Lão bắt ra một nắm cá hồng.

- Mấy con cá hồng mới tốt chứ!

Lão mân mê một cách thích thú lắm. Lão bốc luôn nhiều bần như thế, và cứ mỗi bần lão bắt cá ra khỏi nước, mồm lão lại thấy ứa nước bọt. Lão mừng rỡ:

- Ôi chà! Những con cá thu ngon! Những con cá đối béo! Những con cua bể tuyệt!

Thế rồi những con cá thu, cá đối, lờn bơn, cua bể đều nằm lẫn lộn với mấy con cá hồng.

Cuối cùng chỉ còn có Thằng người gỗ sót trong lưới. Lão chài xanh lôi cổ nó lên, giương cặp mắt xanh nhìn nó. Lão la lớn, có vẻ sợ hãi một chút:

- Giống cá gì lạ lùng như vậy kìa? Lão không nhớ là đã từng ăn thứ cá này bao giờ chưa?

Lão lật qua lật lại Thằng người gỗ để nhìn cho kỹ và khi đã nhìn khắp mình nó, lão kết luận:

- Mình nghĩ ra rồi, có lẽ là một con tôm bể.

Bích nô cô lấy làm nhục vì đã bị nhận lầm là tôm bể, nên nói một giọng bất bình:

- Dù tôi là tôm hay loài gì đi nữa, sao ông lại đối đãi với tôi như vậy? Tôi nói để ông liệu mà xử trí nhé! Tôi là một Thằng người gỗ.

Lão chài lặp lại:

- Một Thằng người gỗ? Tao nghĩ phải lắm chứ! Cá người gỗ đối với tao là một món ăn lạ. Thế càng hay! Tao lại càng thích ăn mà hơn nữa.

- Ăn tôi à? Ông phải biết rằng : “Tôi không phải là cá.” Chứ ông không nghe tôi nói và lý luận được như ông sao?

- Chính thế! Lão chài nói tiếp. Tao thấy rằng tuy mày là một con cá, nhưng mày có điều này may mắn là nói và lý luận được như tao, nên tao cũng cần có những sự tôn trọng đối với mày.

- Những sự tôn trọng gì thế?
- Muốn tỏ tình bằng hữu thân mến đặc biệt, tao cho phép mày chọn. Mày muốn tao đem mày đem chiên trong chảo hay nấu trong soon cà chua với nước “sốt”.

Bích nô cô trả lời:

- Thật thì, nếu tôi được phép lựa chọn, tôi xin được tự do trở về nhà mà thôi.
- Mày nói đùa hử! Mày tưởng tao sẽ để mất dịp tốt được ném thứ cá người gỗ ở bờ biển này ư? Mày hãy yên tâm, tao sẽ bỏ mày vào chảo cùng mấy con cá khác, chắc mày đỡ hiu quạnh hơn. Chiên chung với nhau như thế bao giờ cũng là một niềm an ủi.
- Nghe nói thế, Bích nô cô khóc la và cầu trời khẩn phật. Nó vừa khóc tấmtức vừa nói:
- Nếu mình đi học có phải hơn không? Vì mình đi theo bọn bạn bè nên mới đến nỗi khốn khổ như thế này ... hu...hu...hu...!

Nó dẩy dựa như một con lươn và hết sức vùng vẫy để thoát khỏi bàn tay hộ pháp của lão chài. Nhưng lão lấy một nắm mây cột chân và tay nó lại như một khúc dồi, đoạn ném vào một cái chậu nằm chung với những con cá khác.

Lão lấy ra một cái đọi đầy bột và lần lượt nhúng mấy con cá vào. Hễ con cá nào trặc bột xong, lão lại ném vào trong một cái chảo dầu sôi.

Lão chiên mấy con cá thu trước rồi đến cua bể, cá đối, cá lòn bơn. Sau cùng cả là Bích nô cô.

Bích nô cô trông thấy cái chết trước mắt, cái chết mới thảm thương làm sao, nên nó hoảng sợ quá, khủng khiếp quá, thở không ra hơi, nói không ra tiếng để cầu cứu nữa. Nó chỉ đưa cặp mắt để van lơn mà thôi

Nhưng lão chài xanh, không chút quan tâm. Lão lăn tròn nó nằm sấu bện trong bột, từ chân lên đến đầu, trông nó giống một Thằng người gỗ bằng thạch cao.

Lão xách cặp chân nó lên và ...

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 29

Bích nô cô trở về với bà tiên.

Bích nô cô sắp được thoát lốt người gỗ.

Lúc lão chài sắp ném nó vào chảo, thì một con chó to lớn đánh hơi đầu rán, chạy thẳng vào hang.

- Cút mau!

Lão chài hét một giọng dọa nạt, tay vẫn cầm Thằng người gỗ trắng toát.

Nhưng con chó đói quá, vừa sủa vừa ve vẩy đuôi và nói:

- Cho tôi một miếng cá rán rồi tôi không quấy rầy nữa đâu!

- Cút mau!

Lão chài lập lại và đưa chân ra để cho nó một đá. Nhưng trong lúc đói, con chó không muốn ai gây sự với nó. Nó quay lại phía lão chài gầm gừ và đưa hàm răng nhọn ra. Và cũng trong lúc ấy, người ta nghe một tiếng nho nhỏ như hơi thở:

- Cứu tôi với A li đô ! Nếu không cứu tôi thì tôi bị rán mất.

Con chó biết ngay giọng nói của Bích nô cô và nó hết sức ngạc nhiên nhận thấy cái tiếng nho nhỏ ấy đưa ra từ cái gói bột mà lão chài đang cầm trên tay.

Làm thế nào bây giờ ? Nó nhảy lên đớp lấy và dùng hàm răng cẩn thận giữ lấy gói bột, thoát ra khỏi hang và chạy như tên bắn.

Tức giận con chó đã phỗng mất trên tay con cá mà lão đang thích nhắm, lão đuổi theo nó. Nhưng vừa được mấy bước thì lão bị ngay một cơn ho dữ dội khiến lão phải trở lui.

A li đô tìm được con đường vào trong làng, nó dừng lại, đặt Bích nô cô xuống đất.

Bích nô cô nói :

- Tôi cảm ân bác quá !

- A li đô tìm đáp :

- Ân với huệ gì? Chính bác đã cứu tôi. Ân trả, nghĩa đền. Trên đời này phải biết giúp đỡ lẫn nhau mới được.

- Nhưng làm thế nào bác lại chạy vào tận trong hang.

- Tôi đang nằm dài trên bãi cát như sắp chết thì một làn gió đưa mùi chiên xào đến. Mùi này khiến tôi thèm thường. Tôi mới tìm cho biết mùi ấy từ đâu mà lại. Nếu tôi chỉ đến chậm một phút...

- Thôi đừng nhắc lại chuyện ấy nữa, Bích nô cô còn giật mình kinh sợ. Nếu bác chỉ đến chậm một phút thì trong lúc này tôi đã bị rán vàng khè, bị ăn và tiêu hóa mất rồi còn đâu nữa! Chỉ nghĩ đến tôi cũng còn run.

A li đô cười, đưa chân mặt ra cho Bích nô cô bắt để tỏ tình bằng hữu rồi từ giã nhau.

Chó tìm đường về nhà, còn Bích nô cô một mình đi đến một cái nhà gần đấy, hỏi một ông cụ già đang sưởi nắng trước cửa.

- Cụ ơi! Cụ có biết tin gì về đứa bé bị thương trên đầu và tên là Âu Diên không?

- Mấy người thuyền chài đã đem nó vào cái nhà này, nhưng bây giờ thì ...

Với một giọng đầy đau thương, Bích nô cô ngắt lời của ông cụ:

- Bây giờ nó chết rồi sao??

- Không. Nó còn sống và trở về nhà nó rồi.

- Thật à? Bích nô cô nhảy nhót mừng rỡ. Vết thương của nó không đến nỗi nặng à?

- Nặng lắm chứ! Có thể chết được đấy! Vì nó bị ném vào đầu một quyển sách đóng bằng da.

- Ai ném nó thế?

- Bạn học của nó, thằng Bích cô nô nào đấy!

- Bích nô cô là đứa nào thế? Thằng người gỗ giả vờ không biết.

- Nghe nói nó là một thằng bé hung tợn, một thằng ma cà bông, một thằng khốn nạn.

- Vu khống! Đó là những điều họ vu oan cho nó đấy !

- Thế cháu cũng biết Bích nô cô à ?

- Biết sơ thôi.

Cụ già lại hỏi :

- Thế cháu có biết thằng Bích nô cô ấy là đứa bé thế nào không ?
- Nó là một đứa bé tốt cụ ạ. Nó siêng năng, biết vâng lời, yêu mến bố và gia đình nó.

Khi Thằng người gõ nói láo một cách trắng trợn như thế và không biết hổ thẹn thì bỗng cái mũi nó dài ra một tấc. Nó sợ hãi vội la lớn :

- Những điều cháu vừa nói về thằng bé ấy không đúng tí nào cả, cụ đừng tin. Cháu biết nó lắm. Nó là một thằng kỳ cục, lười biếng, không biết vâng lời người trên. Đáng lẽ đi đến trường thì nó theo chúng bạn để lêu lổng.

Nói xong những lời này thì mũi nó tự nhiên ngắn lại và thu nhỏ lại như bình thường.

Bỗng nhiên ông lão hỏi :

- Sao thân thể trò lại trắng cả như thế ?
- Vì vô ý cháu chạm vào một bức tường mới quét vôi. Nó thẹn quá không dám thuật lại câu chuyện bị lăn bột như một con cá để bỏ vào chiên trong một cái chảo.
- Thế thì quần áo và mũ của cháu đâu ?
- Cháu gặp bọn cướp bóc lột mất cả. Nếu cụ ! Cụ có thể cho cháu một cái áo bành tô cũ để cháu mặc về nhà được không ?
- Tội nghiệp cho cháu chưa ! Lão chỉ còn có cái bao đựng đậu nhỏ nhỏ. Nếu cháu muốn thì cứ việc lấy đi ! Đấy ! Lão cho cháu đấy !
- Bích nô cô không đợi phải mời đến lần thứ hai, nó chộp ngay lấy cái bao không, dùng kéo khoét một lỗ ở phía dưới và hai lỗ bên, đoạn mặc vào như một cái áo sơ mi.

Mặc một cách giản dị như thế, nó chạy về làng. Trong lúc đi đường nó không yên dạ, khốn tới, khốn lui. Nó tự nhủ :

- Làm thế nào mà nhìn mặt mẹ ta bây giờ. Trông thấy ta, mẹ ta sẽ bảo sao ? Mẹ ta có tha thứ việc trốn học vừa rồi không ? Mẹ ta không tha thứ đâu ! Mà cũng đáng đời lắm ! Vì ta là một đứa gian ác bao giờ cũng thề thốt là sẽ sửa mình mà rốt cục không bao giờ giữ lời hứa cả.

Nó vào làng thì trời đã tối. Vì về tiết mưa nên nó lội bì bõm, nước lên đến

mắt cá ...

Nó định đi thẳng đến nhà bà tiên, gõ cửa để vào, nhưng lúc đến nơi, nó thấy không đủ can đảm nữa. Nó dậm đầu chạy hơn vài mươi bước. Rồi nó trở lại trước cửa nhưng vẫn còn do dự. Qua lần thứ ba rồi đến lần thứ tư nó mới dám đưa tay ra, run run gõ vào cửa một tiếng nho nhỏ.

Nó đợi rất lâu, Nửa giờ sau, cánh cửa tầng lầu từ từ mở. Tầng này là tầng cao nhất. Bích nô cô thấy một con Ốc Sên, đội trên đầu một ngọn đèn sáng, đi ra cửa sổ. Nó hỏi vọng xuống Bích nô cô :

- Ai lại đến trong giờ này thế ?

Bích nô cô hỏi :

- Bà tiên có ở nhà không ?

- Bà đang ngủ và không muốn một ai đánh thức cả. Nhưng người là ai ?

- Chính tôi ...

- Tôi là ai ?

- Bích nô cô.

- Ai ? Bích nô cô ?

- Thăng người gõ ở trong nhà bà Tiên ấy mà !

- Tôi biết rồi ! Ốc Sên đáp. Đợi dưới một chốc, tôi xuống mở cửa cho !

- Lạnh quá ! Nhanh lên không thì tôi chết rét mất.

- Ông bạn này ! Tôi là một con Ốc sên. Mà đã là Ốc sên thì có biết gì là gấp.

Một giờ qua, hai giờ qua, cửa cũng vẫn không mở.

Bích nô cô đã run vì sợ, lại run vì rét. Nước chảy dài trên lưng nó. Nó đem hết can đảm gõ cửa một lần nữa, và mạnh hơn lần trước. Lần này cửa sổ tầng thứ ba mở và Ốc Sên lại xuất hiện.

Bích nô cô từ dưới đường gọi vọng lên :

- Tôi đợi đã hằng giờ rồi. Trong một đêm như đêm nay, hai giờ cũng dài bằng hai năm. Chị làm phúc nhanh lên cho một chút.

Con vật kỳ diệu có tài kiên nhẫn và trầm tĩnh trả lời với Thăng người gõ :

- Nay ông bạn trẻ ơi ! Ta là một con Ốc Sên. Mà đã là Ốc Sên thì còn

biết gì mà gấp.

Cửa sổ lại đóng sầm lại.

Chẳng bao lâu đã nửa đêm, rồi thì một giờ, hai giờ sáng. Cửa vẫn đóng.

Bích nô cô mất hết kiên nhẫn, nổi giận cầm lấy thanh sắt trên cửa đánh mạnh vào cửa làm rung động cả nhà. Nhưng thanh sắt bỗng biến thành con lươn thoát khỏi tay nó bò lặn xuống rãnh nước biến mất.

Bích nô cô càng nổi giận hơn :

- À, không có thanh sắt thì ta lại lấy chân để tống vào cửa !

Nó bước lùi lại đằng sau, nhảy số đến đập vào cửa một cái rất hùng dũng.

Gỗ ở cửa thì mềm, mà nó đập thì mạnh nên chân đâm thấu qua cửa đến một nửa, không thể nào rút ra được nữa. Chân nó đã mất hẳn vào cửa như đinh đóng.

Hãy tưởng tượng nỗi khổ của Bích nô cô trong cảnh nguy khốn ấy ! Nửa đêm về sáng, nó vẫn phải chịu một chân dưới đất, một chân trên trời như vậy.

Qua ngày mai, trong lúc rạng trời, thì cửa mở. Ra chị Ốc Sên này chỉ mất có chín tiếng đồng hồ để đi từ tầng lầu thứ tư xuống cửa lớn ăn thông ra đường cái. Và có cần phải nói thêm rằng như thế mà chị ta lại còn phải toát mồ hôi nữa không ?

Ốc Sên cười nói :

- Chú mày làm gì lại thọc chân vào cửa như thế ?

- Thật là một tai nạn cho tôi. Chị Ốc Sên ơi ! Chị hãy xem thử có cách nào giải thoát cho tôi được không ?

- Chú bé ơi ! Phải có một người thợ mộc mới được, mà tôi thì không bao giờ làm thợ mộc cả.

- Chị kêu cầu cứu với bà Tiên giúp tôi với !

- Bà Tiên đang ngủ và không muốn ai đánh thức cả.

- Thế thì chị bảo tôi phải làm gì bây giờ ? Chân tôi thì như bị đóng đinh vào cửa rồi.

- Thì chú bé cứ việc đếm bầy kiến đang bò giữa đường mà chơi !

- Chị cho tôi thứ gì để ăn không tôi chết đói mất !

- Được ! Có ngay bây giờ !

Nhưng mãi ba giờ đồng hồ sau. Bích nô cô mới thấy chị ta trở lại, đội một cái mâm bằng bạc trên đầu. Trong mâm một ổ bánh, một con gà quay và mấy quả mơ chín.

Ốc Sên :

- Đây là bữa ăn sáng mà bà Tiên bảo tôi đem cho chú mày đó.

Trong thấy các thứ tuyệt phẩm này, Bích nô cô trong lòng được an ủi nhiều lắm. Nhưng nó xiu ngay vì lúc ăn vào miệng nó mới nhận thấy bánh làm bằng thạch cao, bà làm bằng một thứ bìa cứng, còn quả mơ là một thứ đá tô điểm giống hệt như thật.

Nó muốn la khóc, muốn chìm đắm trong thất vọng, ném thật xa cái khay và các thức ăn, nhưng sức cùng lực kiệt khiến nó bất tỉnh.

Lúc hoàn hồn, nó thấy mình đang nằm trên một cái ghế tràng kỷ và bà Tiên ngồi bên cạnh. Bà Tiên nói với nó :

- Mẹ tha lỗi cho con một lần nữa. Nhưng nếu con còn phạm tội thì con hãy coi chừng.

Bích nô cô hứa từ rày về sau nó quyết chí học hành và luôn luôn giữ gìn hạnh kiểm. Và nó đã giữ trọn lời hứa cho đến hết năm.

Nhờ thế, kỳ thi thất niên nó đã được hân hạnh đứng đầu cả trường và hạnh kiểm của nó được xem là hoàn toàn, nên bà Tiên sung sướng nói :

- Ngày mai đây, những điều ước nguyện lớn lao của con sẽ đạt được.

- Thế nghĩa là sao hở mẹ ?

- Nghĩa là ngày mai, con sẽ thoát khỏi lột người gỗ mà trở thành một đứa bé khôn ngoan.

Ai không trông thấy nỗi vui mừng của Bích nô cô trong lúc nghe tin ấy, thì thật không sao tưởng tượng ra được.

Các bạn thân và các bạn đọc của nó qua ngày hôm sau đều được mời đến dự tiệc trong nhà bà Tiên để mừng ngày đại khánh ấy.

Bà Tiên bảo sắp đặt sẵn hai trăm cốc cà phê sữa, bốn trăm cái bánh phết đầy bơ.

Ngày lễ mừng ấy hẳn là đẹp đẽ và vui vẻ lắm, nhưng ...

Khổ thay ! Trong cuộc đời của Thằng người gỗ có cái chữ “nhưng” làm hư hại tất cả.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 30

Đáng lẽ thành một đứa bé ngoan ngoãn,
thì Bích nô cô lại trốn đi với bạn nó là thằng Bạch lập.

Lẽ tất nhiên Bích nô cô xin phép bà Tiên đi một vòng vào trong làng để mời bạn hữu của nó.

Bà tiên nói:

- Con cứ đi mời các bạn của con để ngày mai đến dự tiệc, nhưng con phải trở về trước khi trời tối, con nhớ không?
- Con xin hứa với mẹ, chỉ trong một tiếng đồng hồ là con đã trở về đây rồi.
- Hãy coi chừng đấy! Đứa trẻ nào cũng hứa một cách sốt sắng, nhưng không đứa nào chịu giữ lời hứa bao giờ.
- Nhưng con có giống những đứa trẻ khác đâu ? Khi nào con hứa lời gì con sẽ giữ ngay lời hứa ấy.
- Nếu con không vâng lời, thì đáng kiếp con lắm.
- Sao vậy ?
- Vì những đứa trẻ nào không nghe những lời khuyên can của những kẻ lịch duyệt hơn mình thì bao giờ cũng gặp hoạn nạn.
- Nhưng bây giờ thì con đã hiểu biết rồi, con không còn dại dột nữa.
- Ta chờ xem con nói có đúng không ?

Không nói thêm một lời nào nữa, Bích nô cô chào bà Tiên – bây giờ nó xem như là bà mẹ ruột - rồi thì vừa nhảy, vừa hát, mở cửa ra khỏi nhà.

Không đầy nửa tiếng đồng hồ, nó đã mời xong bọn bạn của nó. Có nhiều đứa vui lòng nhận lời lập tức, nhưng cũng có nhiều đứa kiếm cách từ chối lấy lệ, nhưng khi biết rằng những chiếc bánh chấm vào cà phê để ăn hai bên có phết bơ và có nhụy ở giữa thì chúng đồng thanh :

- Thế nào bọn tao cũng đến để mà được vui lòng.

Trong số bạn hữu, có một đứa Bích nô cô ưa và thích nhất. Thằng này có

cái biệt danh là Bạch Lạp vì thân thể nó gầy ốm và lỏng không như một cây đèn bạch Lạp thẳng trong cây đèn gương ở ngoài đường.

Bạch Lạp là một đứa lười biếng nhất và cứng cổ nhất trường. Nhưng Bích nô cô lại thương yêu nó lắm. Vì thế, nó đi ngay đến nhà thẳng này để mời dự tiệc, nhưng Bạch Lạp lại đi vắng. Nó trở lại một lần nữa cũng không gặp. Cho đến lần thứ ba cũng vậy.

Tìm Bạch Lạp ở đâu bây giờ ? Bích nô cô lùng khắp cả các nơi, và cuối cùng thì thấy nó đang núp dưới một cái cổng của một cái trại.

Bích nô cô đi đến gần nó và hỏi :

- Mà đứng làm gì ở đây ?
- Tao đợi họ đến đem đi.
- Mà đi đâu ?
- Xa lắm ! Tao đi xa lắm.
- Tao đến nhà tìm mà đã ba lần rồi.
- Tìm tao làm gì thế ?
- Mà không biết à ? Có một việc rất quan trọng đã xảy đến cho cuộc đời tao.
- Gì thế ?
- Ngày mai tao không còn là một thẳng người gỗ nữa, mà sẽ trở thành một đứa bé như mà và như bao nhiêu đứa khác.
- Thế thì sung sướng cho mà lắm!
- Ngày mai tao đợi mà đến dự tiệc ở nhà tao.
- Nhưng tao bảo là tối nay tao đã đi xa rồi mà!
- Vào khoảng mấy giờ?
- Gần rồi!
- Mà đi đâu?
- Tao đến một xứ đẹp nhất hoàn cầu, một cảnh bồng lai.
- Xứ ấy tên là gì nhỉ ?
- Tên là xứ Nô Đùa. Sao ? Mà có đi với chúng tao không ?
- Tao à ? Không bao giờ.
- Thế là mà lắm rồi, Bích nô cô ạ! Mà hãy tin tao. Nếu mà không đến xứ ấy, mà sẽ hối hận. Đối với bọn trẻ chúng mình còn có đâu sung

sương bằng xứ ấy nữa? Ở đây không có trường học, không có thầy giáo, không có sách vở. Trong cái xứ hạnh phúc này, không bao giờ phải đi học cả. Thứ năm nghỉ học và một tuần gồm có sáu thứ năm và một chủ nhật. Mà hãy tưởng tượng xem! Nghỉ hè bắt đầu từ mùng một tháng giêng cho đến ba mươi một tháng chạp mới hết. Đó là một xứ thích hợp với tao, thích hợp cho tao! Tất cả các nước văn minh trên thế giới đều phải như thế cả?

- Vậy ở xứ Nô Đùa suốt ngày người ta làm những gì?

- Không làm gì cả, chỉ nô đùa từ sáng đến chiều, tối lại thì đi ngủ để qua hôm sau sẽ vui chơi lại.

- Thế à?

Bích nô cô nhẹ gật đầu như có ý bảo:

- “Cuộc đời ấy cũng thích hợp với mình đấy!”

- Này! Mà có đi với tao không? Nhận lời hay không? Mà phải nhất định đi chứ!

- Không! Không! Nghìn lần không. Tao đã hứa với bà Tiên thân mến của tao, tao sẽ trở thành một đứa trẻ ngoan ngoãn và tao muốn giữ lời hứa. Và lại giờ mặt trời đã lặn, mà hãy ở lại đây, tao trở về nhà đã nhé! Cáo từ mà và chúc mà được mọi sự tốt lành.

- Mà chạy đi đâu mà gấp thế?

- Tao về nhà. Bà Tiên muốn tao trở về trước khi trời tối.

- Đợi vài phút nữa.

- Chậm mất rồi!

- Chỉ vài phút nữa thôi.

- Bà Tiên sẽ quở tao.

- Để cho bà quở! Lúc nào bà quở chán rồi thì bà cũng phải đi đi

- Thế mà đi bằng cách nào? Một mình mà hay cả bọn.

- Một mình à? Chúng tao đến những hơn một trăm đứa.

- Chúng bây đi bộ à?

- Chốc nữa có một chiếc xe ngựa đến chở tao và đem tao đến xứ Nô Đùa ấy.

- Làm thế nào để trông thấy được chiếc xe sắp đi ngang qua đây nhỉ?

- Để làm gì?

- Để xem bọn mày đi đến xứ ấy.
- Mày chỉ ở lại đây một chốc nữa thì sẽ thấy ngay.
- Không! Không! Tao muốn về nhà thôi.
- Đợi thêm vài phút nữa!
- Tao đợi đã lâu rồi. Bà Tiên có lẽ đã lo sợ cho tao.
- Đáng thương cho bà nhỉ?

Bích nô cô hỏi:

- Mày có chắc là ở xứ ấy không có trường học không?
- Tuyệt nhiên không?
- Cũng không có thầy giáo?
- Không có lấy một lão nữa.
- Và không bao giờ bó buộc phải làm việc chứ?
- Không bao giờ! Không bao giờ.
- Chao ôi! Xứ gì mà tuyệt vời thế? Bích nô cô nghe nói thêm đến nhỏ giải. Xứ gì mà đầy hạnh phúc thế? Tao tuy chưa đến, nhưng chỉ tưởng tượng cũng đủ thấy thích rồi.
- Sao mày không đi với tao?
- Dụ dỗ tao cũng vô ích thôi mày ạ. Tao đã hứa với bà Tiên là trở thành một đứa trẻ khôn ngoan, tao không sao nuốt lời được.
- Vậy tao cáo từ mày đã nhé! Hôm nào đi học mày nhớ thay tao mà chào tất cả các trường sơ đẳng và cao đẳng nhé!
- Chào mày! Chúc mày đi đường được sức khỏe, vui chơi cho thỏa thích và thỉnh thoảng lại nhớ đến chúng bạn.

Bích nô cô bước mấy bước như muốn cáo từ để đi nhưng nó dừng lại, quay về phía bạn nó hỏi:

- Mày có chắc là ở xứ ấy một tuần gồm có sáu ngày thứ năm và một chủ nhật không?
- Hoàn toàn chắc!
- Nguồn tin đã cho mày biết rằng ở xứ Nô Đùa nghỉ hè bắt đầu từ mùng một tháng giêng đến mười một tháng chạp có đích xác không?
- Đích xác lắm.
- “Xứ gì mà thần tiên thế nhỉ?” Bích nô cô lặp đi một lần nữa và nó tự

thấy không sao dẫn được lòng thềm muốn. Nhưng bỗng nhiên nó tỉnh ngộ, nói tiếp một cách nhanh chóng:

- Thôi chào mày lần cuối cùng nhé! Chúc mày đi đường bình yên.
- Chào mày!
- Bao giờ thì mày đi?
- Gần rồi.
- Nếu chỉ trong một tiếng đồng hồ nữa chúng bây đã đi thì tao có thể chờ đợi được.
- Mày không sợ bà Tiên à?
- Trời đã tối mất rồi. Về nhà sớm hay hơn muộn hơn một tiếng đồng hồ cũng thể thôi!
- Bích nô cô ơi! Thế bà Tiên trách mắng mày thì sao?
- Tao để cho bà tha hồ mà la mắng. Khi nào hét la chán thì bà lại thôi.

Bóng tối trùm xuống và trời đã đen ngịt. Bỗng chúng thấy từ đằng xa lấp lánh ánh sáng và chúng nghe tiếng nhạc ngựa, tiếng còi nhỏ nhỏ giống như tiếng muỗi kêu.

Bạch Lạp đứng thẳng người lên và hét lớn:

- Đã đến rồi đó!

Bích nô cô hỏi nhỏ nhỏ:

- Ai thế?
- Chiếc xe đến rước bọn tao ấy mà! Mày có đi không?

Bích nô cô lại hỏi:

- Thật ư mày? Trong xứ ấy trẻ con không phải làm việc à?
- Không đời nào! Không đời nào!
- Xứ gì mà tuyệt thật! Tuyệt thật! Tuyệt thật.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Chương 31

Sau năm tháng ở xứ thần tiên,

Bích nô cô bỗng thấy mọc tai lừa....

Cỗ xe ngựa đi đến. Nó đi đến rất nhẹ nhàng, không có lấy một tiếng động, vì các bánh xe bao bọc bằng bông gòn và giẻ rách.

Mười hai cặp lừa nho nhỏ kéo chiếc xe ấy. Mấy con lừa hình vóc bằng nhau chỉ khác có sắc lông, con thì xám, con thì trắng, con lốm đốm đen trắng như man chuối tiêu, còn những con khác có những vằn vàng lẫn xanh biếc. Một điều đặc biệt là mười hai cặp lừa này (tức là 24 con) đáng lẽ bịt móng sắt thì lại đi giày đàn ông làm bằng thứ da trắng. Còn gã cầm cương?

Các em hãy tưởng tượng một người nho nhỏ, lùn tịt nhưng lại chành bành, nhòn nhòn phục phịch như cả một khối mỡ bò. Mặt y hồng hào, mồm nhỏ, nhưng luôn luôn mỉm cười, lời nói của y dịu dàng, mơn trớn như mèo kêu lúc khẩn cầu đến lòng tốt của chủ. Bọn trẻ trông thấy y liền đem lòng yêu mến, tranh giành nhau leo lên xe để gã đưa đến cảnh thần tiên mà trên bản đồ ghi là xứ Nô Đùa.

Xe đã đầy một bọn trẻ từ tám đến mười hai tuổi, chông chất đống này lên đống khác như cá mắm. Chúng chen nhau đến ngạt thở, nhưng không một đứa nào phàn nàn kêu ca gì cả.

Trong lòng chúng nó được an ủi và nghĩ rằng chỉ trong mấy tiếng đồng hồ nữa là chúng sẽ đến một xứ mà không có sách vở, không có trường học, không thầy giáo nên chúng bằng lòng chịu đựng những điều khó chịu ấy, không quản gì bị xô đẩy, khát nước và mất ngủ.

Xe vừa dừng bánh thì gã cầm cương lùn tịt đã ngảnh cái mặt căm dỗi nói với Bạch Lạp.

- Này em! Em cũng muốn đi với ta đến xứ thần tiên tuyệt diệu ấy chứ?

- Nhất định tôi đi chứ!

- Nhưng tôi nói để em biết trong chiếc xe này hiện không còn một chỗ nào nữa.

- Điều đó cần gì! Nếu ở trong không có chỗ thì tôi đeo ở càng xe vậy.

Thế rồi nó đánh một cái phóc lên trên gọng xe, ngồi như cỡi ngựa. Gã lùn tịt ấy đem tất cả mọi vẻ dễ yêu ra mà nói với Bích nô cô:

- Còn em, em định làm gì? Em ở lại đây hay đi với ta? Bích nô cô đáp:

- Tôi ở lại, tôi sẽ trở về nhà, tôi chăm học để làm cho trường nổi tiếng. Đó là bổn phận của tất cả những đứa trẻ tốt.

- Như thế thì hay cho em quá chừng.

Bạch Lạp nói:

- Này Bích nô cô! Mà hãy nghe tao mà đi với chúng tao. Chúng tao chơi vui thỏa thích lắm.

- Không! Không! Không!

Ban đầu chỉ một vài tiếng từ trong xe đưa ra:

- Hãy đến với chúng tao! Chúng tao sẽ vui chơi thỏa thích lắm.

Rồi thì có đến trăm tiếng cùng hét lên một loạt:

- Hãy đến với chúng tao! Chúng tao sẽ vui chơi thỏa thích lắm.

- Nếu tao đến với chúng bây thì bà Tiên sẽ bảo sao?

Thằng người gỗ tuy nói thế, nhưng nó đã bắt đầu động lòng và đang lưỡng lự.

- Chao ôi! Mà đừng làm ra vẻ lo buồn như thế. Mà nên biết rằng chúng tao sẽ đến một xứ mà chúng tao có thể nô đùa thỏa thích từ snag đến tối.

Bích nô cô không trả lời, nhưng nó thở dài. Nó thở dài một lần nữa rồi một lần nữa. Cuối cùng nó nói:

- Dành riêng cho tao một chỗ, để tao đi với chúng bây.

- Trong này đã chật cả rồi, nhưng muốn đãi em vào bậc thượng khách nên ta nhường chỗ của ta nơi ghế cho em ngồi đó!

- Thế còn ông?

- Ta à! Ta đi bộ.

- Không! Không bao giờ tôi lại chịu thế. Tôi muốn cỡi lên lưng một trong những con lừa này.

Bích nô cô đi đến con thứ nhất và sửa soạn nhảy tót lên lưng nó, nhưng con vật quay lại tức khắc đá cho nó một đá làm nó chổng dựng hai chân lên trời.

Bầy trẻ cất giọng cười một cách vô lễ và thô tục. Nhưng gã đánh xe không cười một tí nào. Gã đến gần con lừa nổi chứng ấy tỏ vẻ nâng niu săn sóc. Gã giả vờ ôm nó, rồi bất thần cắn một miếng đứt mất nửa tai bên phải. Bích nô cô lom khom trở dậy, nổi giận nhảy lên lưng con vật. Nó nhảy một cách hăng hái làm bọn trẻ ngừng hẳn cười để la lớn:

- Hoan hô Bích nô cô, và vỗ tay vang dậy.

Nhưng lừa bỗng nhiên đưa hai chân sau chổng dậy tống nó một đá rất nhanh. Thằng người gỗ lăn cù xuống đồng sỏi bên vệ đường. Tiếng cười lại nổi lên. Gã đánh xa cũng vẫn không cười nhưng trong lòng lão bỗng thấy yêu tha thiết con lừa ấy, đến nỗi lão ôm mà hôn nó một cái và cắn đứt mất nửa tai bên trái còn sót lại.

Đoạn gã nói với Thằng người gỗ:

- Giờ em cứ bỏ bên này một chân, bên kia một chân thử xem, không sợ gì cả. Trong trí con lừa bé nhỏ này có những ý tưởng tinh nghịch, ta đã nói nhỏ bên tai nó mấy lời, ta hy vọng rằng những lời ấy sẽ khiến nó trở nên hiền lành và biết suy xét.

Bích nô cô leo lên, và chiếc xe bắt đầu quay bánh. Trong lúc mất con lừa rầm rộ chạy và xe lăn trên con đường lớn thì Bích nô cô nghe tuồng như có giọng nói hiền từ chỉ vừa thoang thoảng rõ:

- “Rõ người đã ngu chưa? Người chỉ hành động theo ý của người rồi người sẽ hối hận”.

Bích nô cô hoảng sợ nhìn bên này, bên kia, cố tìm cho ra tiếng ấy từ đâu mà đến.

Nhưng nó không thấy gì cả. Lừa vẫn phi nước đại, xe vẫn lăn trên đường. Bạch Lạp ngáy khò khò, lão đánh xe ngồi trên ghế hát nho nhỏ trong miệng:

Chúng nó ngủ suốt cả đêm!

Còn ta chẳng bao giờ an giấc.

Đi được mấy cây số nữa, Thằng người gỗ lại nghe cái tiếng nho nhỏ ấy nói với nó:

- “Này thằng khờ bé nhỏ kia! Những đứa trẻ nào bỏ học, phản bội sách

vở, phản bội trường học với thầy giáo để hoàn toàn đắm mình trong ngu dại, trong nô đùa, chung cục lại thế nào cũng phải khổ.”

Nghe những lời nói ấy, nói một giọng bình tĩnh và tinh quái, thật không lúc nào Bích nô cô sợ hãi bằng lúc này nữa, nên từ trên mông lừa nó nhảy xuống đất chụp lấy giây cương để giữ mấy con lừa lại. Nhưng nó mới ngạc nhiên làm sao, khi thấy con lừa bé nhỏ ấy khóc, khóc giống hết một đứa con nít.

Bích nô cô la lớn :

- Nay ông đánh xe ! Ông biết có một chuyện lạ lắm không ? Con lừa bé nhỏ này khóc ông ạ.
- Để cho nó khóc vì có phen nó đã được cười rồi.
- Nhưng ai dạy cho nó nói thế ông ? Có phải ông không ?
- Không ! Nó tự học để nói lắm nhằm một vài câu vì nó đã từng sống chung đến những ba năm với mấy con chó thông thái.
- Tội nghiệp cho con vật chưa!

Lão lùn tịt nói:

- Thôi! Chúng ta không hơi sức đâu để mất thì giờ mà xem một con lừa khóc. Hãy nhảy lên mông nó mà ngồi. Chúng ta đi đi thôi, vì ban đêm mát trời mà đường thì còn dài lắm.

Bích nô cô vâng lời và tuyệt nhiên nó không nói thêm một câu gì nữa.

Chiếc xe lại tiếp tục chạy và qua ngày hôm sau, lúc mặt trời vừa hé mọc thì đã đến xứ Nô Đùa bình yên vô sự.

Xứ này không giống một xứ nào trên hoàn cầu cả. Dân chúng toàn là con trẻ. Đứa già nhất mười bốn tuổi, và trẻ nhất lên tám.

Các ngã đường, những cuộc vui, những tiếng ồn ào huyên náo có thể làm điên người.

Ở đâu cũng thấy những đứa trẻ nghịch ngợm, đứa thì giương cung để bắn, đứa đánh quần, đứa đá bóng. Có những thằng cỡi ngựa, bịt mắt để cùng nhau trốn bắt.

Có bọn thi nhau chạy đua, hoặc mặc áo hề, mồm ăn bụi nhùi đốt lửa đỏ.

Chúng ngâm thơ, hát, nhảy nhào lộn rất nguy hiểm hoặc chổng hai chân lên trời, dùng tay để đi trên mặt đất. Bọn trẻ cười la, reo hò, kêu gọi nhau, vỗ

tay, huyết còi âm ỹ. Có đứa thì lại bắt chước giọng hệt giọng gà mái lúc vừa đẻ trứng.

Thất là ồn ào, hỗn độn như cảnh địa ngục, huyền ảo như ma quỷ, khiến người ta phải nhét bông gòn vào tai để khỏi điếc.

Trên tường các nhà đều có những biểu ngữ viết bằng than, chữ rất lớn:

- Các trò chơi muôn năm!
- Chúng tôi không thích trường học.
- Đả đảo toán pháp!

Lúc vào thành phố, Bích nô cô và Bạch Lạp cùng các bạn đồng hành của chúng xen lẫn vào với mấy đứa kia. Và chỉ trong chốc lát chúng đã trở nên quen biết và thân thiết với nhau.

Cuộc vui hoàn toàn khắp cả mọi chỗ.

Những buổi đi dạo liên tiếp, cuộc vui này kế đến cuộc vui kia. Giờ và ngày trôi qua, rồi tuần này đến tuần khác, không có một sức mạnh gì giữ lại được.

Một khi tình cờ gặp Bạch Lạp thì Bích nô cô lại nói:

- Chao ôi! Cuộc đời mới thích thú làm sao!
- Mà thấy tao nói đã đúng chưa? Thế mà mà lại không chịu đi, tao nhớ mà cứ nằng nặc đòi trở về với bà Tiên để mất thì giờ mà học tập. Sở dĩ hôm nay mà khỏi phải khó chịu vì sách vở, vì trường học cũng là nhờ tao cả, nhờ ở lời khuyên răn, ở sự thúc giục của tao, mà rõ chưa?
- Chỉ có tình bằng hữu chân thật mới chịu giúp nhau những việc ích lợi như thế.
- Thật đấy Bạch Lạp ạ! Lúc này sở dĩ tao được hoàn toàn sung sướng cũng là nhờ mà cả. Mà biết không! Nói đến mà, thầy giáo thường bảo tao thế này: “Bích nô cô, con không nên chơi thân với thằng Bạch Lạp. Nó là một đứa bạn xấu, nó chỉ được một điều là khuyên con làm bậy thôi.
- Thương hại cho thầy chưa! Bạch Lạp lắc qua lắc lại cái đầu mà trả lời. “Tao biết rõ là lão có ác cảm với tao lắm. Lão thích đặt điều vu khống cho tao. Nhưng tao là người đại lượng nên tao tha cho lão.
- Bích nô cô! Mà rõ mới cao thượng chứ! Nói thế rồi nó ôm thằng kia một cách thân mật và hôn vào trán.

Sống ở xứ thần tiên được năm tháng, chỉ chuyên việc chơi, đùa, ngày này qua ngày khác và không bao giờ nghĩ đến sách vở hay trường học. Nhưng một buổi sáng sớm, Bích nô cô tỉnh giấc. Nó cảm thấy một điều rất kỳ quái khiến nó trở nên buồn rầu, nhưng không phải là vô cớ.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Chương 32

Bích nô cô mọc tai lừa.

Nó trở thành một con lừa thật và biết kêu hí ho

Điều kỳ quái ấy là gì nhỉ?

Tôi sẽ nói để các em biết.

Điều kỳ quái ấy là Bích nô cô lúc ngủ dậy, đưa tay lên gãi đầu, và trong lúc gãi đầu nó thấy ...

Các em thử đoán xem nó thấy gì?

Nó rất hoảng sợ khi thấy tai nó dài ra có đến một bàn tay. Các em hẳn cũng biết rằng ngay từ lúc ra đời. Thằng người gỗ chỉ có hai tai nhỏ xíu, nhỏ đến nỗi mắt không trông thấy. Giờ các em hãy tưởng tượng nỗi lo sợ của nó khi đưa tay sờ, bỗng nhận thấy tai nó trong đêm vừa qua đã lớn lên một cách ghê gớm.

Nó lập tức chạy đi tìm cái gương để soi, gương không có, nó phải đổ nước vào một cái chậu. Nhưng khi soi mặt, nó trông thấy một hình ảnh mà không đời nào nó muốn nhìn đến. Bóng nó trong nước đã tô điểm thêm một cặp tai lừa đồ sộ.

Các em chắc cũng hiểu thấu những nỗi đau khổ, thẹn thùng và thất vọng của Bích nô cô chứ! Nó khóc, nó la, nó đánh mạnh đầu vào tường.

Nó càng thất vọng, tai càng lớn thêm và đầu mọc lông dăm ra tua tủa.

Nghe tiếng thất vọng la hét khát khao của nó, một chú CuLy (giống thú ngủ suốt cả mùa đông) ở tầng trên chạy xuống đi vào phòng.

Thấy Bích nô cô đang trong cơn giận dữ thì nó vội vàng hỏi:

- Ông bạn láng giềng ơi! Ông có điều gì thế?
- Này bạn CuLy, tôi bị bệnh, bệnh nặng quá! Một chứng bệnh làm tôi khiếp sợ. Trông thấy tôi như thế này mà bạn không biết à?
- Chỉ biết sơ sơ thôi!
- Bạn xem thử có phải tôi lên cơn sốt không?

Cu Ly đưa chân mặt đằng trước ra bắt mạch cho Bích nô cô rồi thở dài nói:

- Nay bạn, tôi tiếc đã đem lại cho bạn một tin buồn. Bạn đang lên một cơn sốt ghê tởm.

- Sốt gì thế?

- Bạn bị bệnh sốt của giống lừa.

- Tôi chưa từng biết thứ sốt này bao giờ cả.

Tuy Bích nô cô đáp thế, nhưng kỳ thật nó đã đoán biết bệnh của nó.

- Nay để tôi nói cho bạn nghe nhé! Bạn nên biết rằng chỉ trong vòng hai tiếng đồng hồ nữa, bạn không còn là một Thằng người gỗ hay một đứa trẻ nữa.

- Thế tôi sẽ thành cái gì?

- Thành một con lừa bằng xương bằng thịt như mấy con lừa trắng trong những cỗ xe chở su và xà lách ra chợ bán.

Bích nô cô than khóc:

- Khốn khổ cho tôi

Nó đưa hai tay ra nắm lấy hai tai, kéo dài và dày vò như tai của một kẻ nào khác.

Cu Ly lại nói:

- Ông bạn ơi! Ông bạn đành phải chịu vậy mà thôi. Từ nay phải đành cam số phận. Sách thánh hiền đã dạy:- “Những đứa trẻ nào lười biếng, khinh khi sách vở, trường học và thầy giáo, suốt ngày chỉ ham chơi đùa lêu lổng, chẳng chóng thì chầy, thế nào cũng hóa thành những con lừa nhỏ nhỏ.”

- Có thật thế không ông bạn?

- Thật lắm chứ! Giờ đây ông bạn có than khóc cũng vô ích. Đáng lẽ ra phải lo liệu từ trước.

- Nhưng có phải lỗi tại tôi đâu! Bạn nên tin rằng: Đây là lỗi tại thằng Bạch Lạp cả.

- Bạch Lạp là ai thế ?

- Một thằng bạn cùng trường với tôi. Tôi đã muốn trở về nhà rồi chứ. Tôi muốn vâng lời mẹ tôi, tôi muốn chăm lo học hành để làm cho thầy giáo được hãnh diện, nhưng mà Bạch Lạp nó nói: « Sao mà mày lại học hành làm gì thế ? Rõ chán quá ! Sao mày lại thích đi đến trường ? Đi với tao đến

xứ Nô Đùa có phải hơn không ? Ở đây chúng tao không phải học hành gì cả, ở đây chúng tao vui chơi từ sáng đến tối và bao giờ chúng tao cũng thích thú cả.»

- Thế sao bạn lại nghe theo lời khuyên của thằng bạn xấu ấy ?

- Bởi vì ...

- Bởi vì sao ?

- Bởi vì ...bạn CuLy ơi ! Bởi vì tôi là một Thằng người gỗ không có trí phán đoán lại không có lương tâm nữa. Nếu tôi có một điểm lương tâm thì không bao giờ tôi bỏ bà Tiên thân mến của tôi mà đi. Bà thương tôi như một người mẹ và đã giúp cho tôi được rất nhiều việc. Trong giờ phút này, đáng lẽ tôi không còn một Thằng người gỗ mà đã thành một đứa trẻ như bao nhiêu đứa trẻ khác. Bây giờ nếu tôi gặp thằng Bạch Lạp thì nó hãy coi chừng với tôi, tôi sẽ cho nó một trận mới được.

Thế rồi nó sửa soạn ra đi.

Nhưng khi bước chân ra ngưỡng cửa, sức nhớ lại nó có cặp tai lừa, ló mặt ra trước công chúng như thế thì thẹn lắm, nên nó đã nghĩ ra được một cách. Nó lấy một cái mũ vải trùm lên đầu, kéo sụp xuống tận mang tai, đoạn mới chạy đi tìm thằng Bạch Lạp.

Nó tìm ở ngoài đường, ở những chỗ công cộng, trong các rạp hát, khắp cả mọi nơi nhưng chẳng thấy thằng kia đâu.

Gặp ai nó cũng hỏi thăm, nhưng không ai biết Bạch Lạp đâu cả.

Nó đi đến nhà trọ của thằng kia. Khi đến nhà nó liền gõ cửa. Bạch Lạp ở trong nhà hỏi vọng ra :

- Ai đó ?

Bích nô cô đáp :

- Tao đây !

- Đợi một chốc, tao ra mở cửa cho.

Nửa giờ sau, cửa lớn mở, Bích nô cô rất ngạc nhiên lúc bước chân vào, nó cũng trông thấy trên đầu thằng Bạch Lạp một cái mũ vải trùm cả hai tai. Bích nô cô tự thấy được an ủi và nghĩ thầm

- « Có lẽ thằng bạch Lạp cũng mắc một chứng bệnh như mình chứ gì ? Nó cũng bị lên cơn sốt của giống lừa ư ? »

Giả vờ không hay biết gì cả, Bích nô cô mím cười hỏi Bạch Lạp :

- Mà vẫn như thường luôn chứ ?
- Tao vẫn như thường luôn như con chuột trong chính nếp.
- Có quả thật thế không ?
- Chứ mà bảo tao nói láo làm gì ?
- Xin lỗi mà, chứ tại sao mà lại lấy mũ vải trùm lên hai tai như thế ?
- Thầy thuốc bảo tao phải trùm như vậy vì tao bị đau đầu gối. Còn mà, sao mà cũng lấy mũ trùm kín hai tai ?
- Tao à ? thầy thuốc bảo tao phải trùm như thế này vì tao bị thương ở chân.
- Bích nô cô ! Tội nghiệp cho mà chưa ?
- Bạch Lạp ! Tội nghiệp cho mà chưa ?

Nói thế rồi hai đứa yên lặng nhìn nhau lòng đầy nghi kỵ.

Cuối cùng lấy giọng ngọt ngào, Bích nô cô nói với bạn :

- Bạch Lạp ơi ! Tao tò mò muốn biết thử mà có đau tai không ?
- Không ! không đời nào ! Còn mà ?
- Không đời nào ! Nhưng từ mai này, tai tao đã làm cho tao khó chịu.
- Tao cũng đau như mà thế !
- Mà cũng thế à ? Nhưng mà đau tai bên nào ?
- Cả hai. Còn mà ?
- Cũng cả hai tai. Hay là chúng mình cùng chung một bệnh ?
- Tao chỉ sợ thế.
- Này Bạch Lạp ! Mà có thể thi ân cho tao việc này không ?
- Vui lòng lắm chứ ! Tao sẽ hết sức
- Mà có thể cho tao xem hai tai của mà được không ?
- Mà muốn xem thì xem, nhưng cho tao xem hai tai của mà trước đã

Bích nô cô ạ.

- Không ! Mà đưa cho tao xem trước.
- Không ! Mà cho tao xem hai tai mà trước, rồi tao sẽ đưa tai tao ra.

Thằng người gỗ :

- Chúng ta hãy giao hẹn với nhau như những cặp bạn bè tốt.
- Chúng ta cùng cất mũ lên một lượt. Mà nhận lời không ?

- Nhận lời.
- Này nhé ! Này !
- Bích nô cô dọng dặc đếm :
- Một ... hai ... ba !

Đến tiếng « ba » cả hai cùng cất mũ tung lên giữa không khí.

Một tấn tuồng không thật thì cũng có vẻ khó tin. Nghĩa là Bích nô cô và Bạch Lạp đưa nọ trông thấy đưa kia đau khổ, vì gặp điều chẳng may, đáng lẽ chúng thẹn thùng, buồn bã khi đưa cặp tai to ấy lớn cho nhau coi, nhưng sau khi nhìn nhau, nhó nhó, chúng bỗng bật cười lên, cười như nắc nẻ.

Chúng cười, cười như điên như dại, nhưng trong lúc đang cười một cách vui vẻ như thế, thì Bạch Lạp tự nhiên dịu hẳn. Nó chệnh choáng như say rượu, sắc da bỗng nhiên thay đổi. Nó nói với bạn nó :

- Bích nô cô ! Mày cứu tao với !
- Gì thế mày ?
- Tao thấy không sao đứng vững được nữa.

Bích nô cô vừa la, vừa khóc, dẫm hai chân và la lớn :

- Tao cũng không sao đứng vững được.

Trong khi nói với nhau như thế thì cả hai gập mình xuống đất đi cả hai tay lẫn hai chân. Chúng xây quanh, và chạy khắp trong phòng. Lúc chúng chạy thì mặt chúng dài ra và miệng hóa thành mõm, thân hình sinh một lớp da xám nhạt có vân đen.

Nhưng hai thằng vô phúc này bị đau đớn hơn cả là lúc chúng mọc đuôi.

Vừa thẹn thùng vừa đau khổ, chúng định than khóc cho số phận. Chúng đừng than khóc có hơn không ? Vì tiếng nói của chúng bỗng hóa thành những tiếng rống ghê rợn cất lên một loạt : hí hô ... hí hô ...

Khi ấy, ở ngoài có tiếng gõ cửa và có tiếng hỏi :

- Mở cửa ! tao là gã lùn tịt, gã đánh xe đã đem chúng mày đến xứ này đây. Mở cửa mau không thì chúng mày hãy coi chừng !

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả: Bửu Kế

Chương 33

Bích nô cô hoá thành lừa bị đem ra chợ bán.

Thấy cửa không chịu mở, gã đánh xe lấy chân nện một cái rất mạnh. Khi vào trong nhà rồi, gã nói với Bích nô cô và Bạch Lạp, giọng bao giờ cũng vẫn vui vẻ.

- Này các con ! Các con cũng biết kêu h í hô đấy ư ? Ta nhận ngay được tiếng của các con nên ta đến đây !

Nghe nói thế, hai con lừa luống cuống và ngờ nghếch, đầu đưa lắt lư, tai cụp xuống, đuôi lòng thòng giữa hai cẳng.

Trước tiên, lão lùn tịt vuốt ve và rờ rịt chúng. Đoạn gã lấy một cái bàn chải lại, chải mãi thành thử lông của hai con lừa láng hết như gương. Gã tròng một cái giầy thừng vào cổ chúng, giắt ra chợ để bán, hy vọng kiếm được một số lời kha khá.

Người mua thật không hiếm. Bạch Lạp thì bán cho một người nhà quê vừa mới chết mất một con lừa từ hôm qua.

Còn Bích nô cô thì một ông chủ xiếc mua nó về tập cho nó nhảy như những con vật khác trong đoàn.

Giờ đây chắc các em cũng đã hiểu. Gã lùn tịt ấy làm nghề gì chứ ?

Gã yêu quái tàn ác này gương mặt hiền lành như sữa và mật ong, thỉnh thoảng lại đánh xe đi một vòng. Trong lúc đi đường gã lại dùng những lời hứa hẹn tốt đẹp, những lời tán tỉnh để dụ dỗ những đứa trẻ lười biếng, ghét sách vở và trường học, để chở chúng đến xứ Nô Đùa, khiến chúng có bao nhiêu thì giờ quý báu đều tiêu phí vào việc la hét vui đùa. Cứ mãi mãi nô đùa không bao giờ học hành lấy một chữ, những đứa con nít bị phỉnh phờ này rốt cuộc hóa thành những con lừa thật sự.

Gã lùn tịt thích chí và tự lấy làm bằng lòng lắm. Lão trở thành chủ nhân của những con lừa ấy, đem chúng ra bán ở các chợ. Nhờ thế chỉ trong có mấy năm lão đã trở thành triệu phú.

Cuộc đời của Bạch Lạp rồi sao tôi không biết, nhưng tôi chỉ biết Bích nô cô, ban đầu đã chịu một cảnh huống rất khổ cực nặng nề.

Lúc đem Bích nô cô vào chuồng, ông chủ lấy rơm bỏ đầy cả máng. Nhưng vừa mới ăn một nhúm, Bích nô cô vội khạc ra.

Ông chủ liền la nó và lấy cỏ khô bỏ vào máng. Cỏ khô cũng không làm cho Bích nô cô ưa thích. Ông nổi giận quát :

- A ! Cỏ khô mà cũng không thích hử ? Lừa ơi Để tao xem thử có phải mà có những tính thất thường không ? Tao biết cách làm cho mà mất hết những tính ấy.

Muốn sửa cho nó một mẻ, ông lấy roi quất vào chân.

Đau quá, Bích nô cô khóc và hí lên.

Nó hí như thế này :

- Tôi không thể nào tiêu hóa nổi thừ rơm này.

Ông chủ hiểu tiếng lừa rất giỏi, đáp lại :

- Thế thì mày hãy ăn cỏ khô.

- Hi ...hồ. Cỏ khô cũng làm tôi đau bụng.

Ông chủ càng nổi giận, đánh cho nó một lần nữa và nói :

Mày tưởng rằng một con lừa như mày phải ăn đến gà hầm sao ?

Bị sửa thêm mẻ thứ hai này, Bích nô cô đã khôn ngoan, liền dụi ngay lập tức, và giữ vẻ yên lặng.

Lúc cửa chuồng đã đóng, Bích nô cô chỉ còn lại một mình. Không ăn đã lâu, nên nó thấy đói. Con đói bắt nó ngáp. Trong khi ngáp nó há rộng mồm ra như cả một cái lò lớn.

Trong máng cũng chẳng có vật gì ngon hơn, nên nó đành chịu nhai một ít cỏ khô. Nó nhai mãi, nhai mãi, nhai rất lâu rồi mới nhắm mắt nuốt ực một cái.

Nó bảo thầm :

- Cỏ khô này cũng được đấy ! Nhưng mà mình cứ tiếp tục đi học thì vẫn hơn. Trong giờ này, đáng lẽ mình được ăn một miếng bánh nóng và một lát Lạp xưởng, thì mình lại phải nhai cỏ khô

Ngày hôm sau, khi tỉnh giấc, Bích nô cô xem trong máng có còn tí cỏ khô nào không. Nhưng đã sạch cả, vì nó đã ăn hết ngay từ lúc ban đêm.

Nó ngoạm một nạm rơm không giống cơm mà cũng không giống bún.

- « Chao ôi ! Hoạn nạn của ta ít ra cũng là một bài học cho những đứa trẻ không biết vâng lời, không thích làm việc. Chao ôi ! Chao ôi ! »

Ông chủ lúc ấy bước vào chuồng lừa, la nó :

- Thôi bớt bớt đi ! Đừng có chao ôi nữa. Con lừa bé nhỏ kia, mà ý tưởng tao mua mày về đây chỉ cốt cho mày ăn và uống thôi ư ? tao mua mày về là để cho mày làm việc, để mày làm ra tiền cho tao. Phải can đảm lên ! Hãy đi với tao vào rạp xiếc, tao sẽ bày cách cho mày nhảy qua vòng và nhảy các điệu nhảy khác, hai churen sau đứng dựng thẳng lên.

Dù muốn dù không, Bích nô cô cũng phải tập những điệu chủ dạy. Nó mất hết ba tháng để tập và phải nhận lấy những lằn roi đến nứt da.

Cuối cùng cả là đến ngày mà chủ nhật của Bích nô cô cho quảng cáo một cuộc biểu diễn hết sức ly kỳ. Chương trình bằng giấy ngũ sắc dán khắp cả các ngõ đường cho mọi người biết như sau :

ĐẠI DẠ HỘI

Hôm nay sẽ có các tài tử.

Những con ngựa của đoàn nhảy và đóng trò như thường lệ.

Lần đầu tiên người ta thấy LỪA BÍCH NÔ CÔ

tức

NGÔI SAO CỦA NHỮNG LỐI NHẢY.

Rạp sẽ thả đèn sáng như ban ngày.

Các em biết không ? Hôm đó, một tiếng đồng hồ trước giờ khai diễn, rạp đã chật cả người.

Không thừa lấy một chỗ từ hạng cao đến hạng thấp. Dù bỏ vàng ra cũng không kiếm được một chỗ nữa. Trên sàng gác, bọn con nít cả trai lẫn gái đủ các cỡ tuổi chờ xem cho được Bích nô cô nhảy.

Xong lớp đầu, ông chủ gánh xiếc mặc áo đen, quần cụt trắng, đi giày ống bằng thứ da mịn, bước ra trước khán giả đông đúc, cúi đầu nói mấy lời khóac lác như sau:

Thưa quý khán giả

Thưa quý Ông, quý Bà

Kẻ hèn mọn này trong lúc di ngang qua châu thành văn vật này, lấy làm vui mừng và hân hạnh được biểu diễn trước các Ngài khán giả cao quý một con lừa danh tiếng, đã từng có cái hân hạnh phô bày những điệu nhảy múa trước Hoàng Đế và các triều đình ở Âu Châu.

Chúng tôi xin cảm tạ các Ngài đến xem để khuyến khích chúng tôi!

Ông chủ nói xong, những tiếng cười, những tràng vỗ tay vang lên gấp bội, rào rào như cả một cơn bão táp.

Lừa Bích nô cô thẳng vào một bộ y phục đặc biệt sang trọng: một cái giầy cương mới bằng thứ da láng, có những cái vòng, những cái hình chạm nổi bằng đồng lấp lánh. Mỗi bên tai lừa đều cắm một cái hoa trà màu trắng. Lông gáy của nó chải rất đẹp, đánh thành từng lọn thắt nơ lụa hồng.

Nó mang trên mình một tấm băng bằng vàng và bạc, lông đuôi lại thắt những giải nhung xanh.

Nói tóm lại thì thật là một con lừa xinh quá.

Ông chủ xiếc lại một lần nữa giới thiệu với khán giả:

- Chúng tôi xin thú thật là đã thẳng bao nhiêu điều khó khăn để dạy dỗ và luyện tập con vật này mà chúng tôi đã bắt được trong lúc nó đang tự do ăn cỏ từ ngọn núi này qua ngọn núi khác ở các cánh đồng miền nhiệt đới.

Xin các Ngài hãy nhìn cặp mắt “rùng rú” của nó. Chúng tôi đã kiếm hết mọi cách để dạy dỗ nó nhưng thấy đều vô hiệu nên phải dùng đến roi vọt. Nhưng lòng nhân từ của chúng tôi chỉ làm cho nó giảm bớt tình thân mật. Rồi thì càng ngày, nó càng sinh ác cảm đối với chúng tôi.

Một hôm, tôi nhận thấy trên xương sọ nó có một cái bướu bằng xương mà viện Khoa học Pháp quốc đã công nhận đó là một bộ phận phát sinh tóc và có biệt tài về khoa nhảy. Vì vậy nên không những chúng tôi tập cho nó nhảy qua những cái vòng tròn mà lại còn dạy cho nó những điệu nhảy hoàn toàn nữa.

Xin quý Ngài thương thức để xét đoán tài nghệ nó. Và trước khi quý Ngài được rõ tài nghệ, chúng tôi có lời mời quý Ngài chiều mai hãy đến dự buổi

diễn của chúng tôi. Nhưng trong tiết mưa này, những trận mưa có thể xảy đến nên chúng tôi dời buổi diễn buổi chiều vào lúc mười một giờ trưa.

Nói dứt, ông chủ xiếc cuối đầu lễ phép chào khán giả, các ông, các bà và các cô, các cậu.

Bích nô cô rất dễ bảo, quỳ hai chân trước, gục xuống cho đến lúc chủ nó nhíp ngọn roi và ra lệnh đi bước một.

Tức thì Bích nô cô đứng thẳng bốn chun dậy, theo nhíp, đi bước một vòng quanh sân khấu.

- Đi nước kiệu!

Vâng lời điều khiển, Bích nô cô đi nước kiệu.

- Phi nước đại.

Trong lúc nó đang phi như một con ngựa rừng, thì ông chủ đưa tay lên trời bắn một phát súng lục.

Nghe tiếng nổ, con lừa bé nhỏ giả vờ bị thương, bổ nhào xuống nằm dài giữa sân khấu như là nó đã chết thật. Lúc nó đứng dậy thì những tiếng vỗ tay, những tiếng la hét vang ầm lên tận chín tầng xanh.

Lẽ tất nhiên, Lừa ta ngẩng đầu lên nhìn và khi nhìn nó thấy trên hàng ghế thượng hạng một người đàn bà đẹp, có đeo một sợi giây chuyền nơi cổ, đầu sợi giây chuyền có một cái tượng nho nhỏ, trên tượng có vẽ hình Thăng người gỗ.

- Hình ấy là hình ta! Còn bà ấy là bà Tiên.

Bích nô cô tự nhủ như thế, vì nó nhận được bà Tiên ngay.

Mừng quá không thể tự kiềm chế nổi, nó cất tiếng kêu :

- Mẹ Tiên của con ơi ! Mẹ Tiên ơi !

Nhưng tự mồm nó không phải bật ra tiếng người mà lại những tiếng hí ..hô vang dội và kéo dài ra, khiến khán giả, nhất là bọn trẻ đều cười rộ. Ông chủ muốn dạy cho nó và bảo cho nó hiểu là không nên hí trước khán giả, nên đã lấy cái roi nện vào mũi nó một cái.

Con lừa đưa lưỡi ra liếm mũi nó giây phút cho bớt đau, nhưng đến khi ngẩng đầu lên nhìn hàng ghế thượng hạng thì thấy đã trống không và bà Tiên đã đi mất.

Nó như mất hết tinh thần, mắt đầy lệ, thốn thức khóc. Thế mà không một người nào hay biết ? Ông chủ nó lại càng vô tâm hơn nữa, nên đã nhip cái roi để ra lệnh :

- Găng lên Bích nô cô ! giờ này hãy tỏ cho khán giả biết là mày biết nhảy vòng.

Bích nô cô ướm thử đôi ba lần, nhưng lần nào, chạy đến vòng nó cũng chui xuống dưới để chạy qua. Và nó thấy như thế vẫn dễ chịu hơn là nhảy xuyên qua vòng. Cuối cùng, rồi nó cũng nhảy qua.

Nhưng khổ thay, hai chũn sau nó vướng vào cái vòng, làm nó ngã chúi ra đằng trước, sức nặng của tấm thân nó đè mạnh xuống chũn.

Lúc đứng dậy thì nó bị què và khó nhọc lắm mới đi vào chuồng được.

- Bích nô cô ! Chúng tôi muốn xem Bích nô cô diễn trò ! Hoan họ Bích nô cô !

Bọn trẻ la lớn. Chúng cảm động vì việc không may đã xảy đến cho con vật.

Nhưng trong hôm đó, con lừa bé nhỏ không còn trở ra đóng trò nữa.

Sáng hôm sau, vị thú y khám Bích nô cô xong, tuyên bố là nó phải chịu què suốt đời.

Ông chủ gánh xiếc nói với gã giữ lừa :

- Anh bảo một con lừa què thì tôi còn dùng làm gì nữa ? Chỉ tốn thêm một miệng ăn thôi. Anh hãy đem nó ra chợ mà bán quách nó đi !

Ra đến chợ, tức thì có người mua ngay. Lão này hỏi gã giữ lừa :

- Anh muốn bán con lừa què này là bao nhiêu ?

- Hai chục quan.

- Tôi trả hai mươi xu đấy ! Anh đừng tưởng tôi có ý mua nó về để bắt làm việc. Tôi chỉ cốt dùng bộ da của nó mà thôi. Tôi muốn làm một cái trống cho ban nhạc làng tôi !

Lúc trao xong hai mươi xu, lão mua lừa giắt nó đến một tảng núi đá ở bên bờ biển. Lão cột vào cổ lừa một viên đá, đoạn dùng giây thừng cột bốn căng lừa. Khi đã giữ đầu mút giây, gã đẩy mạnh Lừa xuống nước.

Bích nô cô mang viên đá ở cổ, chìm thẳng xuống đáy nước. Lão mua lừa,

tay vẫn giữ chặt đầu giây, ngồi trên núi đá, chờ Lừa thật chết đuối, rồi sẽ kéo lên để lột da.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 34

Bích nô cô bị bầy cá ăn và trở thành Thằng người gỗ như trước...

Sau khi thả con lừa bé nhỏ xuống nước đã được năm chục phút, lão lái buôn tự nhủ :

- Trong giờ phút này chắc là con lừa què đã chết hẳn rồi. Ta kéo nó lên để lột da mà làm trống.

Thế rồi lão kéo cái giây đã cột bốn căng con lừa.

Lão kéo lên ... kéo lên ... kéo lên. Đầu mút cả, lão trông thấy Các em thử đoán xem ?

Đáng lẽ ra là một con lừa thì lão thấy xuất hiện một Thằng người gỗ đang còn sống và quăn quại như một con lươn.

Trông thấy Thằng người gỗ này, lão ngỡ mình nằm mơ. Lão kinh ngạc, mồm há hốc, mắt như muốn rơi ra khỏi tròng.

Lúc đã hoàn hồn, lão than khóc :

- Con lừa ta ném xuống bể bây giờ đâu rồi ?

Thằng người gỗ cười đáp :

- Chính tôi đây !

- Mà à ?

- Vâng chính tôi !

- À quân ăn cướp ! Mà muốn nhạo báng tao hử ?

- Tôi mà nhạo báng ông à ? Không đời nào đâu ông ạ ! Lời nói của tôi hết sức đúng đắn.

- Nhưng mà là một con lừa thì làm thế nào trong lúc ở dưới nước, lại biến thành Thằng người gỗ được ?

- Đó có lẽ là công hiệu của nước biển. Biển thường hay có cái lối đùa giỡn như thế.

- Này Thằng người gỗ ! Mà hãy coi chừng ! Hãy coi chừng tao. Chớ có chọc ghẹo tao. Mà làm tao nổi xung thì khốn khổ cho mà đấy !

- Này ông chủ ! Ông có muốn biết rõ tất cả sự thật không ? Hãy tháo cái

cái dây trói chân tôi ra rồi tôi kể cho mà nghe.

Lão lái buôn này vốn có bụng tốt, vả lão cũng muốn biết sự thật, nên mở hết các mối giây ở chân Thằng người gỗ.

Bích nô cô được tự do như chim trời liền nói:

- Tôi kể để ông hay rằng: “Trước kia tôi là một Thằng người gỗ như ông thấy đây! Đáng lẽ ra tôi được thay lột biến thành một đứa trẻ như tất cả những đứa trẻ khác trên đời này, nhưng vì tôi lười biếng, bỏ nhà ra đi theo bạn bè hư hỏng. Một buổi sáng sớm, trong lúc ngủ dậy, tôi bỗng hóa thành một con lừa, hai tai và cái đầu dài thượt. Chao ôi! Tôi thẹn thùng biết bao! Tôi cầu trời để ông chẳng bao giờ gặp phải một điều như vậy.

Người ta đem tôi ra chợ phiên để bán chung với những con lừa khác. Một ông chủ gánh xiếc trong đầu đã có ý định tập cho tôi vọt và nhảy vòng. Nhưng một hôm, trong lúc trình diễn, tôi ngã một cái què mất hai chân. Ông chủ xiếc biết rằng một con lừa què không còn ích lợi gì cho ông ta nữa, nên đem tôi đi bán, và chính ông là người đã mua tôi.

- Tao mua mày hai mươi xu, thế thì ai trả lại số tiền ấy cho tao?

- Ai bảo ông mua tôi làm gì? Ông mua tôi để lấy da làm trống ư? Làm trống ư...?

- Giờ đây tao phải làm sao cho ra tấm da khác?

- Ông chủ ơi! Không nên thất vọng. Trên đời này không thiếu gì lừa đâu.

- Thằng ranh kia! Câu chuyện của mày đã hết chưa?

Thằng người gỗ đáp:

- Chưa. Chỉ còn mấy lời nữa thôi. Sau khi mua tôi xong, ông đem tôi đến đây để giết, nhưng vì ông có một tấm lòng nhân đạo nên chỉ lấy thùng cột đá vào cổ tôi mà ném xuống biển. Cử chỉ thanh nhã ấy đã làm hân hạnh cho ông và cũng làm cho tôi ghi ân muôn thuở. Nhưng mà ông chủ yêu mến ơi! Lần này ông đã tính toán mà không nghĩ đến bà Tiên.

- Bà Tiên nào thế?

- Mẹ tôi đấy! Bà giống như tất cả các bà mẹ hiền thương con và luôn luôn để ý đến con, âu yếm cứu giúp con trong cơn hoạn nạn, mặc dù những đứa trẻ này trốn học để đi chơi, tính tình xấu xa, đáng lẽ phải bỏ liều chúng mới phải. Tôi nói rằng bà Tiên hiền từ ấy lúc trông thấy tôi sắp chết đuối,

đã sai một bầy cá đến cứu tôi. Chúng tưởng tôi là một con lừa đã chết, nên bắt đầu rĩa thịt để ăn. Chao ôi! Bữa tiệc mới ngon lành làm sao? Tôi không ngờ cá lại còn háu ăn hơn bọn trẻ nữa. Con thì ăn tai của tôi, con thì ăn mồm, ăn cổ, ăn lông gáy, ăn da chun, ăn lưng. Trong bầy cá có một con nhỏ nhỏ đã lễ phép ăn giùm chùm đuôi cho tôi.

Lão lái buôn nói:

- Từ này tao thề không thềm ăn cá nữa. Khi mổ ruột một con cá hồng hay cá thu mà trông thấy đuôi ngựa trong ruột nó chắc là tao khó chịu lắm.

- Tôi cũng như ông vậy. Thế rồi ông biết không? Lúc cá ăn sạch lớp da lừa bao trùm từ đầu xuống đến chân tôi, lẽ tất nhiên là chúng gặm đến cả xương tôi của tôi nữa – nói cho đúng là chúng gặm cả đến gỗ. Đây này! Ông hãy nhìn xem! Tôi làm bằng một thứ gỗ rất cứng, sau khi đã dùng răng đớp ba miếng, chúng nhận thấy gỗ cứng quá, răng không thể làm gì tôi và ghê tởm cho thứ đồ ăn khó tiêu này, chúng đi tản mát mỗi con một nơi, và không động chạm gì đến tôi nữa.

Cũng vì thế nên lúc kéo giầy lên, ông trông thấy không phải là một con lừa chết mà lại là một Thằng người gỗ còn sống.

- Tao cóc cần câu chuyện của mày. Lão đáp một giận giận dữ. Tao chỉ biết một điều là tao đã bỏ ra hai mươi xu mà mua mày và tao chỉ muốn lấy số tiền đó lại. Mày có biết tao sẽ làm gì không? Tao sẽ đem mày ra chợ cân mày để bán theo cũi khô cho người ta đem về chum lửa.

- Ông cứ việc bán tôi đi! Tôi không còn thích gì hơn nữa.

Nói đoạn nó đánh một phốc xuống nước. Nó vui vẻ lội ra khỏi bờ, nói với lại với lão lái buôn đáng thương hại ấy:

- Xin kiếu ông nhé! Nếu khi nào ông có cần đến da để bịt trống, ông hãy nhớ đến tôi nhé!

Rồi nó cười và tiếp tục lội. Được một lát nó ngoảnh lại và hét lớn:

- Xin kiếu ông nhé! Nếu khi nào ông cần một ít cũi khô để đốt, ông hãy nhớ đến tôi nhé!

Trong nháy mắt nó đã lội ra xa tít không còn ai trông thấy nữa, nghĩa là chỉ trông thấy trên mặt nước một điểm đen, chốc chốc đưa chân lên khỏi mặt nước và nhào lộn như một con hải trư lúc nô đùa vui vẻ.

Nó lội mãi như thế không có lấy một chủ định. Bỗng Bích nô cô thấy ở giữa nước một hòn núi đá giống như thứ đá cẩm thạch trắng và trên đỉnh núi có một con dê cái nhỏ đang kêu be be , tiếng kêu tha thiết và đang ra dấu gọi nó đến.

Điều đặc biệt hơn cả là lông của con dê bé nhỏ ấy không phải trắng hoặc đen hay nhiều màu sắc như bao nhiêu con dê khác, mà lông nó lại xanh, màu xanh da trời, lấp lánh trông giống hệt tóc bà Tiên.

Các em hẳn cũng nghĩ rằng quả tim của Bích nô cô lúc ấy đập mạnh ra sao! Nó cố đem hết sức ra để lội đến núi đá.

Vừa được nửa đường, nó thấy trời lên mặt nước một cái đầu ghê gớm của một con thủy quái lội về phía nó, mồm mở rộng ra như cả một cái hố thẳm, hai hàm răng của nó nhe ra chỉ trông thấy cũng đủ khiếp.

Con thủy quái này chính là con cá Nhám mà trong truyện này đã nhiều lần nói đến. Người ta tặng nó một cái biệt hiệu là “Bạo Chúa của loài cá và các nhà chài lưới” vì tính thích tàn sát và hung bạo của nó.

Hãy tưởng tượng nỗi khủng khiếp của Bích nô cô lúc trông thấy con thủy quái. Nó cố tránh, lội qua ngả khác để trốn, nhưng cái mồm mênh mông há rộng ra cứ nhanh như tên tiến về phía nó.

- Bích nô cô ơi! Hãy mau lên!

Con dê nhỏ và đẹp kêu be be lên thế.

Bích nô cô dùng cả hai tay, thân thể, chân và bàn chân để lội một cách thất vọng.

- Mau lên Bích nô cô, kéo con quái vật ấy đã gần đến nơi rồi.

Bích nô cô đem hết sức bình sinh của nó để lội nhanh gấp đôi lên.

- Bích nô cô ! Hãy coi chừng, con quái vật ấy đã kịp người rồi đó! Nó đấy rồi! Mau lên, mau lên! Người nguy mất rồi!

- Không bao giờ Bích nô cô lội nhanh như thế, vùn vụt, vùn vụt như một con cá.

- Nó đã đến được núi đá và con dê cúi xuống trên mặt biển, đưa hai chân trước ra để giúp nó lên khỏi mặt nước.

- Nhưng chậm mất rồi. Quái vật đã đuổi kịp nó. Con cá trong lúc hô hấp đã nuốt trứng nó như nuốt một quả trứng gà. Cá đánh ụt một cái rất

mạnh khiến Bích nô cô ngã nhào vào ruột nó. Ngã mạnh quá, Bích nô cô ngất đi đến hơn một tiếng đồng hồ mới tỉnh.

Khi hoàn hồn, nó không còn hay biết gì nữa. Nó cũng chẳng rõ hiện mình đang ở trong một thế giới nào.

Quanh mình nó đâu cũng bóng tối, một thứ bóng tối dày đặc đến nỗi nó tưởng chun vào một trong một lọ mực. Nó lắng nghe, nhưng không có một tiếng động nào cả. Chốc chốc nó cảm thấy có những luồng gió mạnh thổi vùn vụt vào mặt nó. Ban đầu nó không nghĩ ra những ngọn gió đó ấy từ đâu mà lại, nhưng sau nó mới hay rằng từ trong phổi con quái vật đưa ra.

Nhưng cũng nên nói ra để các em biết, con cá Nhám Xà đang khổ về bệnh suyễn. Mỗi khi nó thở người ta cứ tưởng là gió bắc nổi dậy.

Ban đầu Bích nô cô cố giữ vững can đảm, nhưng đến khi đủ bằng chứng đích xác là nó đang nằm trong ruột con quái vật, nó bắt đầu la khóc:

- Ai cứu tôi với! Ai cứu tôi với! Khốn khổ cho tôi chưa ? Không ai cứu tôi được sao ?

- Bác muốn có người cứu bác hử ? Câu nói ấy từ trong bóng tối đưa ra giọng ồ ồ rề rề như tiếng đàn sai bạc.

Bích nô cô sợ đến lạnh xương sống, vội hỏi :

- Ai đó ?

- Tôi ! Tôi là Cá Thu đây ! Tôi cũng bị một cảnh ngộ đáng thương, cũng bị con cá Nhám nuốt như bác đây ! Thế bác là cá gì đấy ?

- Tôi không phải là cá gì cả. Tôi chỉ là một Thằng người gỗ.

- Nếu không phải là cá sao bác lại để cho con quái vật nuốt.

- Tôi có để cho nó nuốt đâu ? Chính nó tự nuốt đấy chứ ! Bây giờ tôi làm gì trong bóng tối này nhỉ ?

- Hãy đành chịu đựng như vậy và chờ cá Nhám tiêu hóa luôn cả hai chúng ta.

Bích nô cô thét ngược lên và khóc :

- Nhưng tôi không muốn bị tiêu hóa.

- Tôi cũng vậy, tôi không muốn bị tiêu hóa, nhưng tôi là một nhà hiền triết, tôi tự an ủi lấy mà nghĩ rằng, đã sinh ra là cá thì chết đuối dưới nước vẫn là danh giá hơn chết trong chảo dầu.

- Rõ khờ dại ! Bích nô cô la lên thế.
- Đó là ý kiến của tôi, Cá Thu đáp lại. Cũng như về chính trị, tất cả ý kiến đều phải được tôn trọng.
- Còn tôi, tôi muốn ra khỏi nơi này, tôi muốn trốn thoát.
- Nếu trốn được thì bác cứ trốn đi !

Thằng người gõ hỏi :

- Con cá Nhám đã nuốt chúng ta có lớn không ?
- Bác hãy tưởng tượng là mình nó dài hơn một cây số, đó là chưa kể đến cái đuôi.

Trong lúc trò chuyện, Bích nô cô thấy xa xa, rất xa , một thứ ánh sáng.

Bích nô cô hỏi :

- Ánh sáng gì ở đằng kia thế ?
- Có lẽ ánh sáng của một kẻ nào cùng chung một cảnh ngộ với chúng ta và cũng như chúng ta đang chờ đợi cá tiêu hóa.
- Để tôi đến đó xem thử. Có lẽ một con cá nào đã lớn tuổi cũng nên.

Biết đâu nó không có cách bày cho tôi trốn thoát !

- Tôi cũng hết lòng cầu chúc cho bác đó !
- Kiểu từ ! Bác Cá Thu nhé !
- Kiểu từ bác, chúc bác được may mắn.
- Rồi chúng ta sẽ gặp nhau ở đâu ?

Làm sao biết trước được điều đó ! Hay hơn là đừng nghĩ đến

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương 35

Bích nô cô đã gặp người nào trong ruột con cá Nhám ?

Các em thử đoán xem ?

Bích nô cô vừa cáo từ bạn tốt của nó là con Cá Thu, nó liền lao mình trong bóng tối. Nó mò mẫm mà đi trong ruột cá. Bước từng bước một, nó tiến về phía ánh sáng mà nó trông thấy ở đằng xa.

Lúc đi nó cảm thấy chân nó lún xuống và trượt vào những cái lỗ, đây một thứ nước nhờn nhờn. Thứ nước này bốc lên một mùi tanh nồng nặc.

Càng đi tới, ánh sáng càng chói lọi. Nó cứ đi lần, đi lần và nó đến nơi.

Nó thấy gì ? Tôi để các em đó ?

Nó thấy một cái bàn bé nhỏ, đồ vật tươm tất. Trên bàn một ngọn nến, cháy sáng cắm trên cái chai màu lục. Trước bàn, một ông già bé nhỏ, tóc bạc phơ, giống cả một con người tuyết hay người mỡ. Lão ngồi đó và đang nhấm mấy con cá nhỏ nhỏ, còn sống và đang mạnh nên thỉnh thoảng, lúc lão sắp nhai thì nó lại thoát ra khỏi miệng.

Trông thấy ông già, Bích nô cô vui mừng quá vì là bất ngờ, nên tưởng có thể nổi điên lên được.

Nó muốn cười, nó muốn khóc, nó muốn nói tất cả mọi sự, nhưng không sao nói thành tiếng, nó chỉ thốt được những lời đứt quãng. Sau cùng, nó cố đem hết sức mới kêu lên được một tiếng vui vẻ, dang rộng hai cánh tay ra, bổ đến ôm choàng lấy cổ ông lão.

- Bố ơi ! Giờ con lại được gặp bố. Con quyết không rời bố nữa, không đời nào.

Ông lão vừa dụi mắt vừa nói :

- Mắt ta không làm dấy chứ ! Chính Bích nô cô đây phải không con ?

- Phải ! Phải ! Chính con đây bố ạ. Bố tha lỗi cho con phải không bố ?

Chao ôi ! Bố tốt quá ! Còn con thì ... nếu bố biết được những nỗi hoạn nạn, những nỗi cơ cực mà con đã gặp phải ? Nay bố, bố hãy nhớ lại ngày mà bố

bán chiếc áo bành tô để mua quyển sách văn cho con đến trường học tập. Con trốn đi xem trò người gỗ, ông chủ rạp định ném con vào lửa để quay cừu, nhưng sau ông ấy đưa cho con năm đồng tiền vàng để đem về cho bố. Rủi cho con giữa đường con gặp một con Chồn và một con Mèo. Chúng đưa con đến quán Tôm Đỏ, chúng háu ăn hơn cả Bác Giời nữa. Con phải đi một mình giữa đêm hôm khuya khoắc, và con gặp bọn cướp đuổi theo. Con chạy thật xa, chúng vẫn đuổi theo, con chạy xa hơn nữa, chúng vẫn bám riết sau lưng con, con quyết chạy nhanh lên, nhưng lại bị chúng tóm được và treo cổ con lên cây một sồi lớn. Nhờ có bà Tiên tóc xanh sai một cỗ xe ngựa đến chở con về. Lúc thầy thuốc bắt mạch con, họ tuyên bố : «Nếu nó không chết thì chắc nó đang còn sống.»

Rồi vì con nói láo nên mũi con bắt đầu dài một cách ghê gớm, đến nỗi con không ra lọt cửa phòng. Con đi với con Chồn và con Mèo, chôn bốn đồng tiền vàng – con tiêu mất một đồng trong quán rượu – Con Két nó chế nhạo con. Đáng lẽ ra con có được đến hai nghìn đồng tiền vàng, con lại không có lấy một đồng nào cả. Khi quan Tòa biết con bị đánh cắp, ông liền bắt con bỏ vào nhà giam để làm vui lòng tụi kẻ cắp. Ở tù ra, con trông thấy một chùm nho ở dưới cánh đồng. Con bị cái bẫy của bác nhà quê kẹp. Bác nhà quê tròng vào cổ con một cái vòng và bắt con giữ chuồng gà. Bác biết con vô tội nên liền tha ra. Nhưng con răn có cái đuôi phun khói nó cười, cười mãi đến nỗi đứt mạch máu ở cổ. Khi ấy con trở về nhà bà Tiên, nhưng bà đã chết rồi.

Thấy con khóc, một con bồ câu nói :

- Tôi thấy thân phụ của bạn đang làm một chiếc thuyền con con để đi tìm bạn đấy !

Con trả lời :

- Nếu tôi có được cặp cánh như bạn.

Nhưng nó nói tiếp :

- Bạn có muốn tìm thân phụ của bạn không ?

Con nói :

- Sao lại không muốn. Nhưng ai chở tôi đi bây giờ ?

Nó đáp :

- Tôi.

Con lại hỏi :

- Bác bảo thế nào ?

Nó trả lời :

- Bạn hãy leo lên lưng tôi.

Chúng con bay luôn cả đêm. Qua ngày hôm sau, những người đánh cá nhìn ra khơi bảo với con:

- Ở ngoài kia, trong một chiếc thuyền con, có một người sắp chết đuối. Tuy cách xa nhưng con cũng biết ngay là bố, vì tâm linh con bảo với con như thế. Con ra dấu huyền thiên để bố trở vào bố.

- Bố cũng nhận ra con, bố muốn trở vào bờ lắm, nhưng biết thế nào được!

Gió biển thổi mạnh và một đợt sóng úp mất thuyền của bố.

Một con cá Nhám to lớn, lúc bấy giờ đang ở gần đấy, trông thấy bố, nó lội đến, lè lưỡi ra và rất nhanh nhẹn nó đớp bố như đớp một khúc dồi.

Bích nô cô hỏi:

- Bố ở đây được bao lâu rồi?

- Đã hai năm rồi. Hai năm, bố xem bằng hai thế kỷ.

- Bố lấy gì mà sống? Đèn bạch lạp bố kiếm ở đâu mà thắp thế? Ai cho bố hộp quẹt để thắp?

- Để bố kể hết cho con nghe, cơn bão đánh chìm chiếc ghe của bố, đã đánh đắm cả một chiếc thuyền buôn to lớn. Khách đi thuyền đều thoát nạn, nhưng chiếc thuyền trút xuống và con cá Nhám trong ngày hôm đó lại háu ăn, nên đã nuốt trọn cả chiếc thuyền, sau khi đã nuốt bố vào bụng.

- Sao? Cả chiếc thuyền mà nó chỉ nuốt có một miếng?

- Nuốt có một miếng thôi. Và chỉ phun ra có cái cột buồm, vì cái cột này đã nhét vào răng nó như một cái xương cá. Cũng may, may cho bố là thuyền này không những là có thịt ướp trong hộp, mà lại còn có bánh bích quy, bánh nướng, rượu, nho khô, phô mách, cà phê, đèn bạch lạp, hộp quẹt. Nhờ những thứ này, bố sống được hai năm và bây giờ thì lương thức đã cạn. Hôm nay trong tủ đựng thức ăn không còn gì nữa, và cây nến này là cây nến cuối cùng còn sót lại.

- Rồi sao nữa bố?
- Rồi thì chúng ta sẽ ở trong bóng tối

Bích nô cô nói:

- Nhưng mà bố ơi, chúng ta không nên để mất thì giờ, phải tìm cách trốn ngay lập tức.
- Con định trốn bằng cách nào?
- Thoát khỏi mồm cá rồi chúng ta nhảy ra biển để lộ.
- Con nói thế được đấy, nhưng bố không biết lộ.
- Cần gì. Bố cỡi trên vai con, con lộ cừ lắm. Con sẽ đưa bố vào bờ bình an vô sự.
- Hào huyền lắm con ạ. Gia Bích lắc đầu và mỉm cười một cách thiếu não. Con tưởng rằng một con người gỗ chỉ cao một thước như con mà đủ sức công bố lên vai để lộ ư ?

- Chúng ta hãy ướm thử xem. Nhưng dù số mệnh có bắt hai bố con chúng ta phải chết, thì chết trong tay nhau vẫn hơn.

Không nói một lời nào nữa, Bích nô cô cầm lấy cây nển đi trước soi đường và nói với bố nó :

- Bố cứ đi theo con, không việc gì đâu mà phải sợ.

Cả hai đi được một lúc, như thế - suốt cả mình và bao tử cá Nhám – Khi đến cuống họng con quái vật thì dừng lại, nhìn quanh một vòng, chờ cơ hội thuận tiện để thoát.

Cũng nên nói để các em biết là con Nhám xà đã quá già mất rồi... Lại mang bệnh suyễn nặng, tim nó đập mau và bao giờ cũng há mồm ra trong lúc ngủ.

Cho nên Bích nô cô đứng trong cuống họng mà nhìn ra ngoài có thể thấy một góc trời sao sáng và ánh trăng rất đẹp.

- Chính là lúc chúng ta nên thoát thân rồi đây ! Bích nô cô bảo thầm vào tai bố nó như vậy.

Cá Nhám đang ngủ say, bốn bề yên lặng và trong rõ như ban ngày.

- Bố hãy đi theo con, và chỉ một chốc nữa là chúng ta thoát nạn.

Nói đoạn , cả hai lại bước qua cuống họng con cá, đi lần ra ngoài cái mồm đồ sộ. Hai người cẩn thận đi đầu ngón chân, bước trên một cái lưỡi rộng và

dài như cả một con đường trong công viên lớn.

Hai bố con sắp đánh một cái phóc ra ngoài thì vừa lúc ấy cá Nhám hắt hơi một cái, cái hắt hơi này đã gây nên một sức xô đẩy rất mạnh khiến Bích nô cô và Gia Bích nhào lui vào tận cùng bao tử của cá.

Trong lúc té, ngọn nến vụt tắt. Hai cha con đều ở trong bóng tối.

Bích nô cô :

- Bây giờ thì sao ?
- Thì nguy mất rồi chứ còn gì nữa.
- Sao lại nguy ? Bố đưa tay cho con và khéo kéo trượt.
- Con đưa bố đi đâu?
- Chúng ta lại thử trốn thoát lần nữa. Bố cứ đi với con, không có gì mà sợ cả.

Bích nô cô cầm lấy tay bố, vẫn đi trên đầu mấy ngón chân, thẳng tới cuống họng con vật, bước trên lưỡi và leo qua hàm răng.

Trước khi quyết định, Bích nô cô nói với Gia Bích:

- Bố hãy cỡi trên vai và lấy tay quàng cổ con. Bố chỉ việc ôm cho chặt, còn thì để con tự liệu lấy.

Gia Bích ngồi trên vai con, và Bích nô cô thì trong lòng tự thấy vững vàng lắm, nhảy một cái đã ra mặt biển để lộ. Biển yên lặng như một lớp dầu. Ánh trăng vắng vặc, cá Nhám vẫn ngáy khò khò dù cho súng bắn cũng không chuyển.

Carlo Collodi

Thằng người gỗ

Dịch giả : Bửu Kế

Chương Kết

Bích nô cô thoát lốt người gỗ để trở thành một đứa bé.

Trong lúc Bích nô cô lội thật nhanh để vào bờ thì nó nhận thấy bố nó ngồi trên vai, một nửa chân thòng xuống nước đang run lẩy bẩy như lên cơn sốt.

- Bố run vì lạnh hay vì sợ thế bố?
- Có lẽ cả lạnh lẫn sợ cũng nên.

Nhưng Bích nô cô lại nghĩ rằng ông lão run vì sợ nên nó nói để ông được an lòng.

- Bố ơi! Hãy can đảm lên! Chỉ vài phút nữa là chúng ta đã đến bờ và thoát nạn rồi.

Ông lão hỏi:

- Cái bờ hạnh phúc của ta ở đâu nhỉ?

Lão dăm dăm nhìn ra xa như người thợ đang đưa kim ra để khâu mối chỉ.

- Bố đã nhìn khắp vùng nhưng chỉ thấy trời và nước mà thôi.
- Con thấy cả bờ biển nữa đó! Mắt con như mắt mèo, đêm ngày gì cũng thấy được cả.

Bích nô cô già vờ vui vẻ, kỳ thật nó cũng đã bớt can đảm. Sức nó kém sút dần, hơi thở đã thấy hào hển, nhọc nhằn. Sức nó không chịu đựng được nữa mà bờ thì hãy còn xa.

Nhưng còn chút hơi thở nào, nó vẫn cố lội. Rồi thì ngoảnh đầu lại, nhìn Gia Bích, nói một giọng đứt quãng:

- Bố ơi! Giúp con với không con chết mất!

Khi hai bố con sắp chết đuối thì bỗng nghe một giọng như tiếng đàn sai bậc:

- Ở đây có ai sắp chết phải không?
- Tôi và bố tôi.
- Tôi nghe tiếng quen lắm. Phải bác là Bích nô cô không?

- Chính tôi. Còn bác?
- Tôi là Cá Thu , người bạn cùng chung hoạn nạn với bác trong ruột cá Nhám đây.
- Làm thế nào mà bác thoát thân được đây?
- Tôi noi gương của bác. Chính bác đã đưa đường chỉ lối cho tôi đó! Và bác thoát xong thì tôi cũng thoát.
- Này bác Cá Thu ơi! Bác vừa đến kịp thời quá. Tôi xin bác nghĩ đến con cái của bác về sau mà cứu vớt chúng tôi, không thì chúng tôi chết mất.
- Rất vui lòng. Bác với cụ hãy nắm lấy đuôi tôi. Chỉ bốn phút là tôi sẽ đưa vào đến bờ.

Các em cũng thừa biết là Bích nô cô và Gia Bích nhận lời ngay lập tức. Nhưng đáng lẽ nắm lấy đuôi thì cả hai nhảy tót lên lưng cá mà ngồi.

Bích nô cô hỏi:

- Chúng tôi có nặng lắm không?
- Nặng à? Không hơn một cái hoa, tôi chỉ xem như hai vỏ nghêu trên lưng tôi mà thôi.

Vào đến bờ, Bích nô cô phải nhảy trước lên đất để đỡ bố nó nhảy theo sau. Nó quay lại phía Cá Thu nói một giọng cảm động :

- Bác đã cứu bố tôi và tôi, tôi không biết lấy lời gì để cảm tạ bác. Xin phép bác cho tôi ôm bác để tỏ lòng tri ân muôn đời.

Cá Thu đưa mồm ra khỏi mặt nước và Bích nô cô quỳ xuống đất, đặt một cái hôn âu yếm vào đó. Cử chỉ thân ái này, Cá Thu thật không ngờ đến, nên nó cảm động quá, và chỉ sợ tỏ ra là mình đã khóc như một đứa con nít, nên nó vội lặn xuống nước biến mất.

Trong lúc ấy trời bắt đầu rạng đông. Bích nô cô đưa tay ra dìu Gia Bích lúc bấy giờ hai chân đã kiệt quệ.

- Bố hãy dựa vào tay con rồi chúng ta cùng đi. Chúng ta hãy đi chậm chậm như kiến, lúc nào mệt mỏi chúng ta sẽ nghỉ lại bên vệ đường. Bích nô cô nói.
- Nhưng chúng ta đi đâu bây giờ ?
- Đi tìm một cái nhà hay cái trại nào, may ra có kẻ làm phúc bố thí cho chúng ta một miếng bánh để qua cơn đói và một bó rơm để chúng ta nằm.

Đi chưa được trăm bước, hai bố con thấy hai cái mồm ghê tởm đang ngồi xin bên vệ đường. Đó là con Chồn và con Mèo, nhưng thật cũng khó lòng mà nhận được chúng.

Các em hãy tưởng tượng Mèo ta giả vờ mù, không giả mãi hóa thật. Con Chồn thì bị bệnh sài ăn đến nổi cần cỏi. Nó mất hẳn cả cái đuôi, vì trong lúc túng bấn nó đã phải buộc lòng bán cái đuôi tốt đẹp cho một gã bán hàng rong mua làm phủ phất.

Chồn nói giọng nghẹn ngào đầy nước mắt :

- Bích nô cô ơi ! Hãy cứu giúp hai kẻ nghèo nàn tàn tật này.

Con Mèo lập lại :

- Hai kẻ tàn tật này.

- Đi cho rảnh ! Đồ mặt mo ! Thằng người gỗ đá. Chúng bây chỉ lừa tao được một lần thôi, chứ đừng có mong đánh lừa tao lần nữa.

- Bích nô cô ! hãy tin lời chúng tôi. Chúng tôi nói thật đấy, hiện chúng tôi nghèo lắm

- Nếu chúng bây nghèo thì đáng khiếp cho chúng bây. Ngạn ngữ đã nói:«Tham thì thâm ! Cút đi cho rảnh.

- Hãy thương xót chúng tôi với ! Chồn nói.

- Chúng tôi với. con Mèo lập lại.

- Ta kiếu từ đây, hai thằng mặt mo nhé. Chắc chúng bây nhớ câu ngạn ngữ:«Của thiên trả địa ».

- Đừng ruồng bỏ chúng tôi tội nghiệp, con Chồn nói :

- Tội nghiệp, con Mèo lập lại.

- Chúng tao đi nhé ! Đồ mặt mo ! Các người không nhớ câu : « Kẻ nào lấy cắp áo choàng của người đồng loại, thường đến lúc chết không có lấy áo cánh mà mặc ?

Thế rồi Bích nô cô và Gia Bích lại lặng lẽ đi. Được trăm bước, cuối cùng con đường kiệt, có một túp lều tranh, bốn phía trát rơm, trên mái xây ngói và gạch.

Bích nô cô nói :

- Túp lều này chắc có người ở, chúng ta hãy đến gõ cửa xem thử.

Hai bố con Bích nô cô cùng đi đến và gõ cửa.

Từ trong nhà có tiếng nhỏ nhỏ đưa ra :

- Ai đó ?
- Hai cha con chúng tôi không có thức ăn, không nơi trú ẩn ...
- Hãy quay cái chốt, cánh cửa sẽ mở ra ngay.

Bích nô cô quay chốt để mở cửa. Lúc vào nhà, nhìn quanh, nhìn quất, nó không thấy ai cả.

Bích nô cô ngạc nhiên hỏi :

- Chủ nhà đâu rồi nhỉ ?
- Tôi đây.

Cả hai ngẩng đầu nhìn lên thì thấy con Dế Mèn biết nói đang đậu ở một chiếc đòn tay trên trần nhà.

Bích nô cô lễ phép chào :

- Ông bạn Dế Mèn thân mến ơi !
- Giờ người gọi ta là Dế Mèn thân mến phải không ? Thế người có nhớ lúc người đuổi ta ra khỏi nhà và người ném cho ta một búa không ?
- Người nói chí lý lắm. Người hãy tống cổ tôi đi. Người cho tôi một nhát búa, nhưng người hãy thương hại tình cảnh bố tôi với.
- Tôi thương hại cả bố lẫn con. Tôi chỉ nhắc lại để người nhớ việc làm độc ác của người đó thôi. Trên đời này bao giờ ở hiền cũng gặp lành cả ?
- Người nói có lý, hoàn toàn có lý. Tôi sẽ ghi nhớ bài học của người. Nhưng người nói cho tôi biết là người làm thế nào để mua túp lều này đó.
- Một con dê thanh lịch có bộ lông màu xanh rất đẹp đã biếu cho tôi túp lều này hôm qua.

Bích nô cô hết sức nóng nảy muốn biết vội hỏi :

- Bây giờ con dê ấy đâu rồi ?
- Tôi không rõ.
- Bao giờ con dê trở lại.
- Có lẽ không trở lại nữa. Nó đi từ đêm qua và xem bộ âu sầu lắm, và trong khi nó khóc chùng chùng như có nói : « Tội nghiệp cho Bích nô cô chưa ? Từ đây ta không còn trông thấy nó nữa. Trong giờ phút này Cá Nhám đã nuốt nó rồi.
- Dê nói như thế ư ? Thế thì Mẹ ta rồi chứ ai nữa ? Chắc hẳn bà Tiên

thân mến của ta đó.

Bích nô cô khóc thét lên. Khóc xong, nó chùi nước mắt và sửa soạn giường rơm nho nhỏ cho bố Gia Bích nghỉ. Đoạn nó hỏi Dế Mèn biết nói :

- Biết kiếm đâu ra một cốc sữa cho bố tôi bây giờ ?
- Cách đây ba bước, có một ông lão làm vườn tên Đặng Nô có nhiều bò cái lắm. Nếu người cần dùng sữa cứ đến đấy mà xin.

Bích nô cô chạy tìm Đặng Nô, nhưng ông ta hỏi :

- Em muốn nhiều hay ít sữa ?
- Một cốc đây.
- Mỗi cốc giá một xu. Em đưa đây một xu ta bán cho.
- Tôi không có lấy một đồng tiền quèn nữa.

Bích nô cô đáp một giọng buồn rầu và tủi nhục.

- Mặc em. Nếu em không có một đồng tiền thì ta lại không có lấy một giọt sữa để cho em.

Bích nô cô thở dài. Lúc nó sắp sửa ra về thì Đặng Nô lại nói :

- Hãy đợi một chốc đã. Chúng ta có thể thương lượng với nhau như vậy : Em sẽ quay cái máy quay của ta nơi giếng.
- Máy quay là máy gì thế ?
- Một thứ khí cụ bằng gỗ dùng để lấy nước dưới giếng lên mà tưới cho vườn rau.
- Để tôi quay thử.
- Cứ hễ em kéo lên một trăm gàu nước thì ta lại cho em một cốc sữa.
- Được.

Đặng Nô đem Thằng người gỗ vào trong vườn rau và tập cho nó biết cách quay để lấy nước.

Bích nô cô bắt đầu làm việc ngay, và mới kéo được một trăm gàu, mồ hôi nó đã ra như tắm. Nó chưa bao giờ bị nhọc đến thế.

- Từ trước đến nay, công việc này ta giao cho con lừa của ta, nhưng bây giờ nó sắp chết rồi.

Bích nô cô nói :

- Ông hãy đưa tôi vào cho tôi xem nó một chút ?
- Được.

Lúc Bích nô cô vào chuồng lừa, nó thấy một con lừa bé nhỏ nằm trên đồng rơm ra dáng mệt nhọc lắm.

Khi nhìn tận mặt con lừa này, nó cảm động tự nhủ :

- Ta đã từng trông thấy con lừa này đâu rồi nhỉ ? Mặt nó đối với ta không có gì là lạ cả.

Cúi mình xuống Bích nô cô hỏi nhỏ vào tai lừa :

- Người là ai ?

Nghe hỏi thế, con lừa bé nhỏ mở cặp mắt yếu đuối sắp từ trần đáp lại bằng tiếng lừa :

- Tôi là Bạch Lạp.

Rồi nó nhắm mắt lại mà thở hơi cuối cùng. Bích nô cô nói thầm :

- Tội nghiệp cho Bạch Lạp. Nó lấy một nắm rơm chùi giọt nước mắt chảy xuống má.

- Đối với một con lừa không liên quan gì đến em, sao em lại cảm động đến thế ?

- Ông biết không ? nó vốn là bạn của tôi.

- Sao ? Đặng Nô cất tiếng cười. Sao ? Em có bạn học là giống lừa ư ? Chắc là em học giỏi lắm ?

Bích nô cô nghe nói mấy lời ấy, nó tủi nhục lắm nên không đáp, cầm lấy cốc sữa còn nóng hổi, chạy về túp lều của nó.

Từ ngày ấy trở đi, luôn trong năm tháng, mỗi buổi sớm mai mặt trời vừa hé rạng, nó đã trở dậy đi quay nước để kiếm cốc sữa cần thiết cho sức khoẻ mong manh của bố nó.

Nhận thấy công việc này vẫn chưa đủ, ít lâu về sau nó tập thêm cách lấy mây để đan thúng và giỏ. Nhờ cần kiệm, nên với số tiền kiếm được, cũng đủ chi tiêu các thứ cần dùng trong gia đình.

Ngoài ra, nó còn tự tay đóng một cái xe nhỏ xinh xắn để khi nào mát trời, nó đẩy bố nó đi đổi gió.

Buổi tối nó tập đọc, tập viết. Nó bỏ ra mấy đồng tiền để mua một quyển sách lớn đã mất bìa và mấy tờ mực lục để mà đọc.

Nó lại dùng cọng rơm chuốt nhọn như ngòi viết để tập viết. Vì không có mực và bình mực, nó ép trái dâu và trái anh đào lấy nước để thay thế.

Nhờ chăm chỉ làm việc và nhờ tài khéo léo, không những nó kiếm đủ tiền để mua các thứ cần dùng cho bố nó cứ luôn luôn đau yếu, nó còn để dành được bốn mươi xu để mua một cái áo mới.

Một buổi sáng sớm, nó nói với bố nó :

- Con ra chợ mua một cái áo bành tô, một cái mũ mới, một đôi giày. Lúc con trở về nhà – nó vừa nói vừa cười – con ăn mặc oai đến nỗi bố tưởng là một vị Đại vương nào.

Khi ra khỏi nhà nó vui vẻ chạy một mạch. Bỗng nhiên nó nghe ai gọi tên nó. Nó ngảnh lui thì thấy chị Ốc Sên đẹp đẽ từ trong hàng giậu lá đầu ra.

Ốc Sên nói :

- Người biết ta à ?

- Chừng như ...

- Người không nhớ con Ốc Sên này là thị tỳ của bà Tiên tóc xanh sao ? Người không nhớ hôm ta đem đèn xuống để soi đường cho người và người thì có một chân mắc trong cửa sao ?

- Tôi đều nhớ cả. Bích nô cô đáp. Nhưng chị Ốc Sên ơi ! Bà Tiên ở đâu rồi chị ? Bà thường nhớ đến tôi không ? Bà có thương yêu tôi nữa không ? Bà ở xa hay gần, tôi có thể đi thăm được không ?

Bích nô cô hỏi luôn miệng không dứt, nhưng Ốc Sên vẫn cái lối điềm đạm ấy, thủng thẳng đáp :

- Bích nô cô ơi ! Tội nghiệp quá ! Bà Tiên đang đau , nằm ở bệnh viện.

- Ở bệnh viện ?

- Bị không biết bao nhiêu nỗi đau khổ dồn dập nên bà phải lâm bệnh. Hiện bà không có lấy một đồng xu để mua bánh nữa.

- Thật thế ư. Chao ôi ! Nghe chị nói mà tôi buồn quá. Tội nghiệp cho bà Tiên chưa ? Tội cho bà chưa ! Nếu tôi có được bạc vạn, tôi sẽ mang đến cho bà ngay. Nhưng tôi chỉ có bốn mươi xu thôi. Đây, bốn mươi xu đây. Thôi định đi mua một cái áo mới. Chị Ốc Sên, chị hãy cầm lấy mà đem về cho bà.

- Sao em không dùng để mua áo mới.

- Áo mới mà làm gì ? Tôi còn muốn bán tất cả những thứ rách rưới

đang mặc trong mình để giúp bà. Chị Ốc Sến, chị hãy đi mau lên ! Hai ngày nữa chị hãy trở lại đây, tôi hy vọng sẽ đưa thêm cho chị ít xu nữa. Từ trước đến nay tôi làm việc để giúp bố tôi, bây giờ tôi lại làm việc thêm năm tiếng đồng hồ để giúp bà mẹ hiền của tôi. Thôi kiếu từ chị nhé ! Tôi chờ chị, hai ngày nữa chị hãy trở lại nhé !

Ốc sên không còn cái lối chậm chạp thường ngày nữa, nó chạy vun vút như thần lăn gặp ngày nắng lớn..

Bích nô cô trở về nhà thì bố nó hỏi :

- Áo mới của con đâu rồi ?
- Con kiếm không có chiếc nào mặc vừa cả. Thôi để lúc khác vậy.

Từ hôm đó, đáng lẽ Bích nô cô thức đến mười giờ thì nó thức đến nửa đêm. Đáng lẽ làm tám chiếc giỏ mây thì nó làm ra mười sáu chiếc. Thế rồi nó mới đi nằm ngủ.

Trong giấc ngủ, nó mơ thấy bà Tiên xinh đẹp và tươi cười . Sau khi hôn nó, bà bảo :

- Bích nô cô ! Con giỏi lắm. Nhờ tấm lòng tốt của con, nên ta tha thứ tất cả các tội lỗi của con đã làm từ trước đến nay. Những đứa trẻ nào tận tâm giúp đỡ cha mẹ trong cơn nghèo nàn bệnh tật, thì dù không treo gương sáng về đức hạnh đi nữa, cũng rất đáng khen và đáng mến. Từ nay con nên thận trọng và con sẽ được sung sướng.

Khi giấc mơ tan , Bích nô cô tỉnh giấc và mở lớn cặp mắt.

Nó rất đỗi ngạc nhiên khi nhận thấy nó không còn là một Thằng người gỗ nữa, mà đã biến thành một đứa trẻ nhỏ như bao nhiêu đứa trẻ khác.

Nó nhìn quanh mình một lượt. Nó không thấy bốn bức tường rơm của túp lều nữa, mà một gian phòng xinh xắn, trang hoàng một cách đơn sơ nhưng thanh nhã.

Nhảy trên giường xuống đất, nó thấy ngay một bộ quần áo mới, một cái mũ nôi, một đôi giày ống rất vừa vặn.

Khi mặc xong bộ quần áo mới vào, lẽ tất nhiên nó thọc tay vào túi, lấy ra một cái « ví » bằng ngà, ở trên có ghi mấy chữ :

« Bà Tiên tóc xanh trả lại cho Bích nô cô thân yêu bốn chục đồng xu nó đã cho bà, và có lời cảm ơn tấm lòng tốt của nó.»

Nó mở ví ra, đáng lẽ bốn chục đồng xu, thì nó lại thấy lấp lánh bốn chục đồng tiền vàng còn mới nguyên.

Lúc nhìn vào gương, nó chỉ tưởng là một đứa trẻ nào khác. Không phải là hình ảnh một con người gỗ đã hiện trong gương, mà một đứa bé nhanh nhẹn, thông minh, tóc hoe hoe, mắt xanh, bộ tịch vui vẻ hơn hở.

Bỗng nhiên nó cất tiếng gọi :

- Bố ơi, bố ở đâu thế bố ?

Nó đi vào phòng bên cạnh, thì thấy Gia Bích khỏe mạnh và vui vẻ như ngày xưa, và đang trở lại nghề chạm trổ như ngày trước.

Lão đang vẽ một cái mái hiên nhà có tô điểm hoa lá và đầu con thú vật.

- Bố ơi ! Con thật muốn biết vì sao có những sự thay đổi lạ lùng như thế này?

- Việc thay đổi lạ lùng trong nhà chúng ta đều hoàn toàn nhờ công lao của con mà ra cả. Gia Bích trả lời với nó như thế?

- Sao lại nhờ công lao của con?

- Vì những đứa trẻ, đang xấu thành tốt, đều có quyền lực thay đổi quang cảnh trong gia đình hóa ra vui vẻ, mới mẻ hẳn lên.

- Cái lốt Thằng người gỗ Bích nô cô trốn đâu rồi hở bố?

- Nó đây.

Gia Bích đưa ra một con người gỗ, đặt nó dựa lưng vào ghế, đầu nghiêng về một bên, hai tay buông xuôi chân tuy còng kéo nhưng vẫn còn đứng được.

Bích nô cô nhìn Thằng người gỗ trong chốc lát, lòng thỏa thích, nó tự bảo:

- Lúc mình đang còn là Thằng người gỗ rõ thật lố bịch quá! Nay mình được hóa thành đứa trẻ, thật hạnh phúc cho mình biết bao!

Hết

Lời cuối: Cám ơn bạn đã theo dõi hết cuốn truyện.

Nguồn: <http://vnthuquan.net>

Phát hành: Nguyễn Kim Vy.

Đánh máy: Ct.Ly

Nguồn: VNthuquan - Thư viện online

Được bạn: Ct.Ly đưa lên

vào ngày: 28 tháng 11 năm 2007